مطالعات امکان سنجی

(Business Plan)

طرح ایجاد

مرکز شبه خانواده نورالزهراء

مجری

موسسه خیریه نورالزهراء (س)

شهریور ماه ۱۳۹۵

فهرست مطالب

الف) مشخصات عمومی: ۴
فصل اول- اهداف و سوابق طرح: ۵
۱- اهداف و سوابق موسسه: ۶
۱-۱ اهداف موسسه: ۱۳
۱-۲ روش‌های اجرای اهداف: ۱۳
۱-۳ فعالیت‌های واحد مشاوره: ۱۳
فصل دوم- بررسی دستورالعمل‌های قانونی: ۱۶
۲- مقدمه: ۱۷
۲-۱ تعریف مفاهیم: ۱۸
۲-۱-۱ کودک: ۱۸
۲-۱-۲ کودکان تحت سرپرستی سازمان و مراکز شبه خانواده: ۱۸
۲-۱-۳ مراقبت و پرورش: ۱۸
۲-۱-۴ برنامه مراقبت: ۱۸
۲-۱-۵ مراقبت در خانواده: ۱۸
۲-۱-۶ امداد ماهیانه: ۱۹
۲-۱-۷ مرکز نگهداری شبانه روزی کودکان بی سرپرست: ۱۹
۲-۱-۸ خانه کودکان و نو جوانان: ۱۹
۲-۱-۹ خانه مستقل: ۱۹
۲-۱-۱۰ تیم مراقبت: ۱۹
۲-۱-۱۱ مدیر خانه: ۲۰
۲-۱-۱۲ مدد کار اجتماعی: ۲۰
۲-۱-۱۳ مربی: ۲۰

۲-۱-۱۴ کارشناس ناظر استان: ۲۰
۲-۱-۱۵ کمیته شبه خانواده استان: ۲۰
۲-۱-۱۶ کمیته شبه خانواده شهرستان: ۲۰
۲-۱-۱۷ پیگیری پس از ترخیص: ۲۱
۲-۲ مراقبت و پرورش در خانه‌ها (مراکز شبانه روزی): ۲۱
۲-۲-۱ انواع مدیریت‌های خانه‌های کودکان و نو جوانان: ۲۱
۲-۲-۲ ضوابط تخصصی تاسیس و انحلال خانه‌های غیردولتی: ۲۲
۲-۲-۳ شرایط خانه‌ها (دولتی و غیردولتی): ۳۴
۲-۲-۴ انتقال به خانواده یا جامعه: ۵۰
۲-۲-۵ فرایند انتقال فرزند به خانواده یا جامعه: ۵۳
۲-۲-۶ امور رفاهی: ۵۷
۲-۲-۷ تنظیم اسناد مالی: ۶۷
۲-۲-۸ ضمائم: ۶۹
۲-۲-۹ منابع: ۷۳
فصل سوم- هزینه‌های سرمایه‌گذاری طرح: ۷۵
۳- چشم‌انداز بررسی فنی طرح: ۷۶
۳-۱ خلاصه فنی طرح: ۷۷
۳-۱-۱ پوشش کامل پرورشی و آموزشی: ۷۷
۳-۱-۲ ارائه خدمات و سرویس‌های آموزشی و مشاوره‌ای: ۷۷
۳-۲ هزینه‌های سرمایه‌گذاری طرح: ۷۷
۳-۲-۱ هزینه‌های سرمایه‌گذاری ثابت برای نگهداری تعداد ۱۰ نفر کودکان بی‌سرپرست : ۷۸
۳-۲-۲ هزینه‌های سرمایه‌گذاری ثابت برای نگهداری تعداد ۱۵ نفر کودکان بی‌سرپرست: ۸۲
۳-۲-۳ هزینه‌های سرمایه‌گذاری ثابت برای نگهداری تعداد ۲۵ نفر کودکان بی‌سرپرست: ۸۶
۳-۲-۴ هزینه‌های جاری برای نگهداری تعداد هر نفر کودک بی‌سرپرست: ۹۰

الف) مشخصات عمومی :

نام شرکت و نوع آن : موسسه خیریه نورالزهراء (س) **شماره ثبت : ۹۳۵۴**

شماره ثبت	تاریخ ثبت	محل ثبت
۹۳۵۴	۱۳۷۵	تهران

موضوع فعالیت موسسه : حمایت از خانواده‌های ایتام، حمایت از خانواده‌های بی سرپرست، حمایت از خانواده‌های مستضعف

نشانی دفتر مرکزی : تهران میدان بهارستان خیابان ظهیر الاسلام کوچه صفی بن بست سپیده پلاک ۴ واحد ۲ کد پستی : ۱۱۴۶۹۷۶۱۶۳

نشانی شعب : -

تلفن دفتر	تلفن شعبه	نمابر دفتر	نمابر شعبه	آدرس الکترونیکی	تلفن همراه مدیر عامل
۰۲۱ -۳۳۹۱۳۸۷۶	-	۰۲۱ -۳۳۱۱۵۳۶۹	-	info@nouralzahra.ir	۰۹۱۲۱۰۸۰۵۴۲

هیئت موسس و هیئت مدیره :

ردیف	اسامی‌هیئت مدیره	سمت	سوابق اجرائی
۱	حجه الاسلام حمید صادق قاسمی	رئیس هیئت مدیره	مدیر کل تامین نیرو اعزام مبلغ به خارج از کشور در سازمان تبلیغات اسلامی معاون مدیر کل مرکز بین‌المللی تبلیغ در سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی مدیر شرکت چاپ و انتشارات صبح صادق
۲	سید حسن نواب کاشانی	عضو هیئت مدیره و مدیر عامل	معاونت توسعه سیستم های بانک صنعت و معدن مدیر امور طرح و برنامه بانک صادرات ایران مدیر عامل شرکت سرمایه گذاران فناوری توسن
۳	محمد عبدالصمدی	عضو هیئت مدیره	معاونت وزیر صنایع و معادن ریاست سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران مدیر عامل سازمان صنایع ملی ایران مدیر عامل شرکت کفش ملی مدیر عامل شرکت دخانیات ایران
۴	مجتبی رضائی	عضو هیئت مدیره	بازرگان بخش خصوصی
۵	سیروس غرقی	عضو هیئت مدیره	کارشناس ارشد مالی بانک صنعت و معدن رئیس اداره امور حسابگری و خدمات بانکی بانک صنعت و معدن

فصل اول

اهداف و سوابق طرح

۱- اهداف و سوابق موسسه

مؤسسه خیریه نورالزهرا (س) در سالروز میلاد با سعادت و فرخنده حضرت فاطمه زهرا (س) در سال ۱۳۶۸ تآسیس گردید در سال‌های اول با همکاری معدودی از افراد خیر و نیکوکار با کمترین منابع مالی آغاز بکار نمود و به شکرانه الطاف الهی در سال ۱۳۷۵ با شماره ثبت ۹۳۵۴ و دریافت مجوز از پلیس اطلاعات و امنیت تهران بزرگ فعالیت خود را به صورت رسمی آغاز نمود.

"ماموریت" موسسه با تکیه بر الطاف لایتناهی الهی و به مدد حمایت بی دریغ نیکوکاران ارزشمند و همکاران توانمند، حمایت همه جانبه مدد جویان به ویژه ایتام در جهت ارتقاء معنوی و خودکفائی اقتصادی آنان است. این ماموریت با ملحوظ داشتن ارزش‌ها از جمله : حفظ کرامت انسانی، اخلاق و انصاف، صداقت و شفافیت، پاسخگوئی و مسئولیت پذیری، همدلی، مشارکت و احترام متقابل تعقیب و محقق می‌گردد.

"چشم انداز" موسسه خودکفا نمودن خانواده‌های تحت پوشش است.

"حمایت از خانواده های ایتام، حمایت از خانواده های بی سرپرست و حمایت از خانواده های مستضعف" از اهداف اصلی موسسه منظور گردیده است. "تحصیل و آموزش، اشتغال و خودکفائی، ازدواج و جهیزیه، مسکن، مشاوره روان شناسی- اجتماعی و مذهبی و ارائه کمک‌های نقدی و غیر نقدی" به خانواده‌های تحت پوشش از اهداف اصلی و بنیادی موسسه بوده و طی سال‌های متمادی فعالیت، به این امور اهتمام شده است. در این رابطه جای ذکر دارد که :

۱- این مؤسسه تاکنون با پرداخت بیش از ۳۰ مورد کمک هزینه تحصیلی به فرزندان (دانش آموزان و دانشجویان) خانواده‌های تحت پوشش خود توانسته است سهم بسزایی در ریشه کنی بیسوادی و فقر فرهنگی و ترویج و ارتقاء سطح علمی عزیزان تحت پوشش خود ایفاء نماید.

۲- این مؤسسه تاکنون با تلاش پیگیر و مستمر خود در جهت خودکفایی و عزت‌مند نمودن خانواده‌های تحت پوشش توانسته بیش از ۳۰ نفر از این عزیزان را در نهادهای دولتی و خصوصی مشغول بکار نماید.

۳- مؤسسه تاکنون توانسته است با پرداخت بیش از ۱۰۸ مورد کمک هزینه خرید جهیزیه و سیسمونی فرزندان خانواده‌های تحت پوشش خود نقش بسزایی در ترویج فرهنگ و سنت حسنه ازدواج ایفا نماید.

۴- این مؤسسه با علم بر تخصیص بیش از ۸۰ درصد درآمد خانواده های تحت پوشش خود به تامین مسکن و با اهتمام به رفع این معضل اساسی اجتماعی، در سال ۱۳۹۱ اقدام به ساخت مجتمعی آپارتمانی در ۴

طبقه، شامل نه واحد با متراژهای ۴۶ متری نموده که با تکمیل آن‌ها در سال ۱۳۹۲ نسبت به واگذاری تعدادی از واحدها و اسکان تعدادی از مددجویان تحت پوشش خود در مجتمع مذکور اقدام نموده است و نیز با پرداخت بیش از هفت مورد کمک هزینه خرید، یازده مورد کمک هزینه رهن و سه مورد کمک هزینه اجاره مسکن به مددجویان تحت پوشش خود توانسته است گامی موثر در رفع این معضل اساسی و اجتماعی بردارد.

۵- جهت ارتقاء سطح روحی- فرهنگی و اجتماعی خانواده‌های تحت پوشش و رفع مشکلات این عزیزان برگزاری جلسات مشاوره خانواده، ازدواج، شغلی، تحصیلی و ... از طریق کارشناسان و صاحب نظران انجام می‌پذیرد. برگزاری این جلسات می‌تواند نقش بسزایی در کسب مهارت‌های مورد نیاز زندگی شخصی و اجتماعی این عزیزان ایفا نماید.

۶- در رابطه با کمک‌های نقدی موارد ذیل قابل ذکر دارد :

الف- پرداخت مستمری و حقوق ماهیانه

ب- پرداخت کمک هزینه خرید یا اجاره مسکن

ج- پرداخت کمک هزینه خرید یا تعمیر لوازم منزل

د- پرداخت کمک هزینه تحصیلی و آموزشی به دانش آموزان و دانشجویان فعال و ممتاز تا مقاطع بالاتر

ه- پرداخت کمک هزینه درمانی و بهداشتی

و- پرداخت کمک هزینه تهیه و خرید جهیزیه و سیسمونی

۷- در رابطه با کمک‌های غیر نقدی جای ذکر دارد که این کمک‌ها شامل :

الف- ارزاق، شامل موادی که بتواند حداقل مایحتاج و نیازهای تغذیه ای خانواده های تحت پوشش را تامین نماید از قبیل برنج، روغن، چای، قند، شکر، خرما، پنیر، انواع حبوبات، ماکارونی، تن ماهی، رب و غیره که به صورت دوره‌ای و یا در ایام خاصی مانند (اعیاد مذهبی، سنتی و ماه مبارک رمضان) و حسب سفارش خیرین گرامی در ادای نذورات ایشان انجام و در بین مددجویان توزیع می‌گردد.

ب- گوشت و مرغ، شامل گوشت گوسفندی (نذورات قربانی)، مرغ و ماهی است که به صورت ماهیانه توزیع می‌گردد.

ج- غذای گرم، شامل انواع غذاهای نذری خیرین عزیز می‌باشد که به صورت دوره‌ای و در ایام خاصی مانند اعیاد مذهبی و سنتی و ماه مبارک رمضان انجام می‌پذیرد.

د- البسه، شامل توزیع پوشاک، کیف وکفش، لوازم التحریر در سال تحصیلی و عید نوروز مابین مدجویان عزیز.

۸- با عنایت به توضیحات فوق، اهم اقدامات انجام شده موسسه خیریه که با پشتیبانی خیرین بزرگوار ظرف سال ۱۳۹۴ انجام گردیده ذیلا اعلام می‌گردد :

۱- پرداخت وجه نقد به خانواده‌ها (اعم از حقوق ماهیانه، طرح حامی، سهم سادات) معادل مبلغ ۱.۳۱۸.۸۱۰.۰۰۰ ریال.

۲- پرداخت بابت رهن منزل، تعمیرات و کمک خرید مسکن معادل مبلغ ۳۱۳.۵۵۶.۰۰۰ ریال.

۳- پرداخت بابت ارزاق از جمله گوشت و غذای گرم معادل مبلغ ۵۷۰.۵۴۱.۵۸۰ ریال.

۴- پرداخت بابت جهیزیه و درمان معادل مبلغ ۱۰۳.۶۶۰.۰۰۰ ریال.

۵- پرداخت بابت هزینه امور اداری خیریه معادل مبلغ ۳۷۵.۸۴۳.۰۰۰ ریال.

۶- سایر موارد معادل مبلغ ۲۸۴.۳۵۰.۰۰۰ ریال و جمعا مبلغ ۲.۹۶۶.۷۶۰.۵۸۰ میلیون ریال.

نمودارهای ذیل گویای دقیق‌تر این اقدامات است.

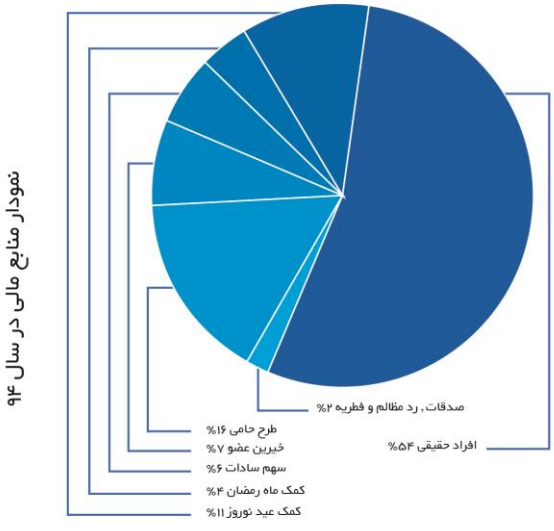

نمودار-۱

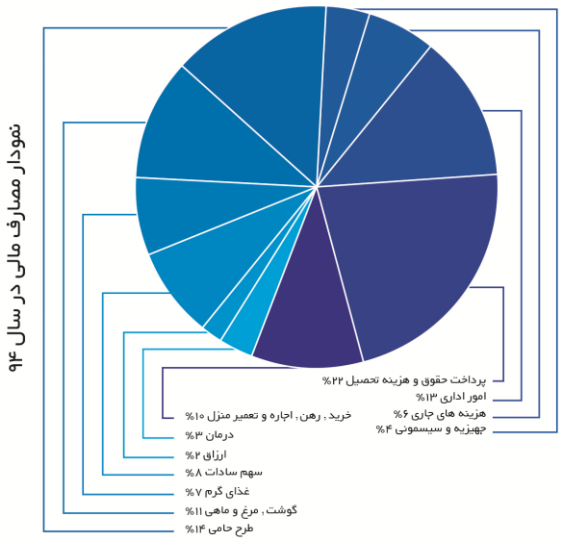

نمودار-۲

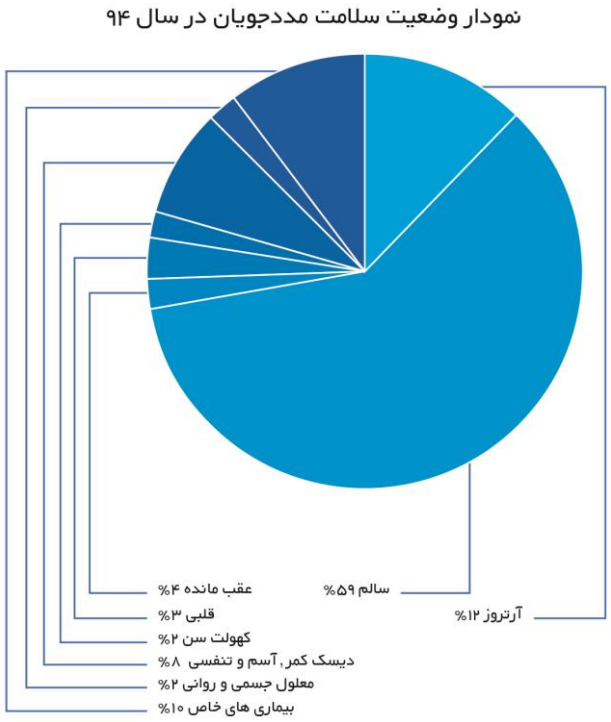

نمودار-۳

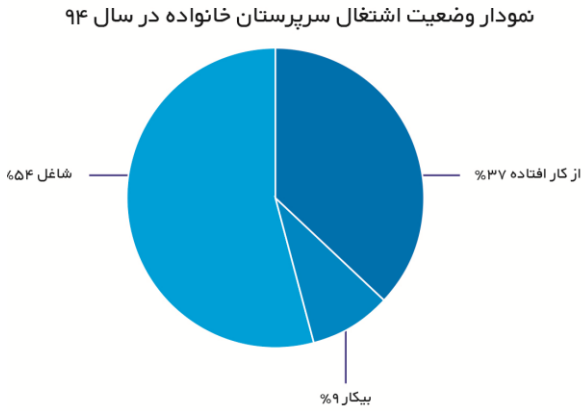

نمودار-۴

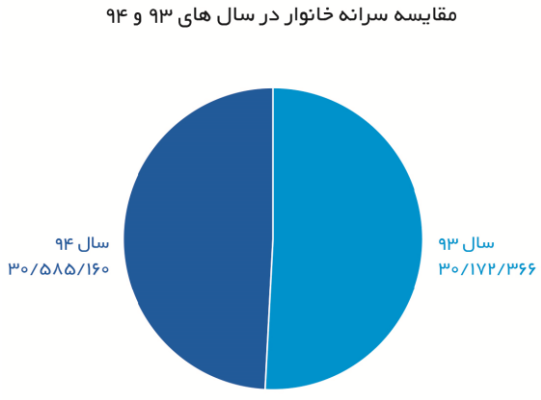

سال ۹۳ : ۹۰ خانوار
سال ۹۴ : ۹۷ خانوار

نمودار-۵

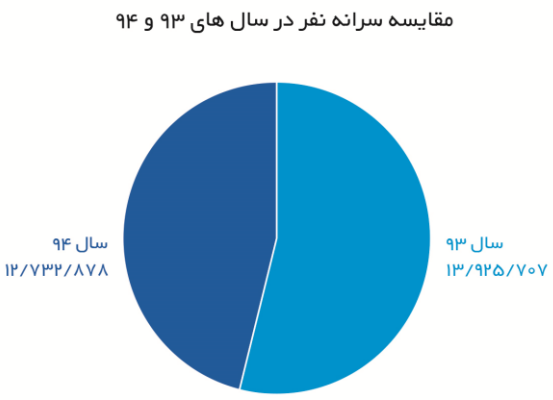

سال ۹۳ : ۱۹۵ نفر
سال ۹۴ : ۲۳۳ نفر

نمودار-۶

علاوه بر نمودارهای فوق‌الاشعار، ذیلا وضعیت پروژه اشتغال زائی مددجویان موسسه خیریه نورالزهراء طبق دو نمودار، پروژه توانمند سازی مددجویان موسسه خیریه نورالزهراء طبق دو نمودار و پروژه اندازه گیری رضایت ذینفعان موسسه نورالزهراء طبق دو نمودار در صفحات ۱۲-۱۰ این گزارش به اطلاع می‌رسد.

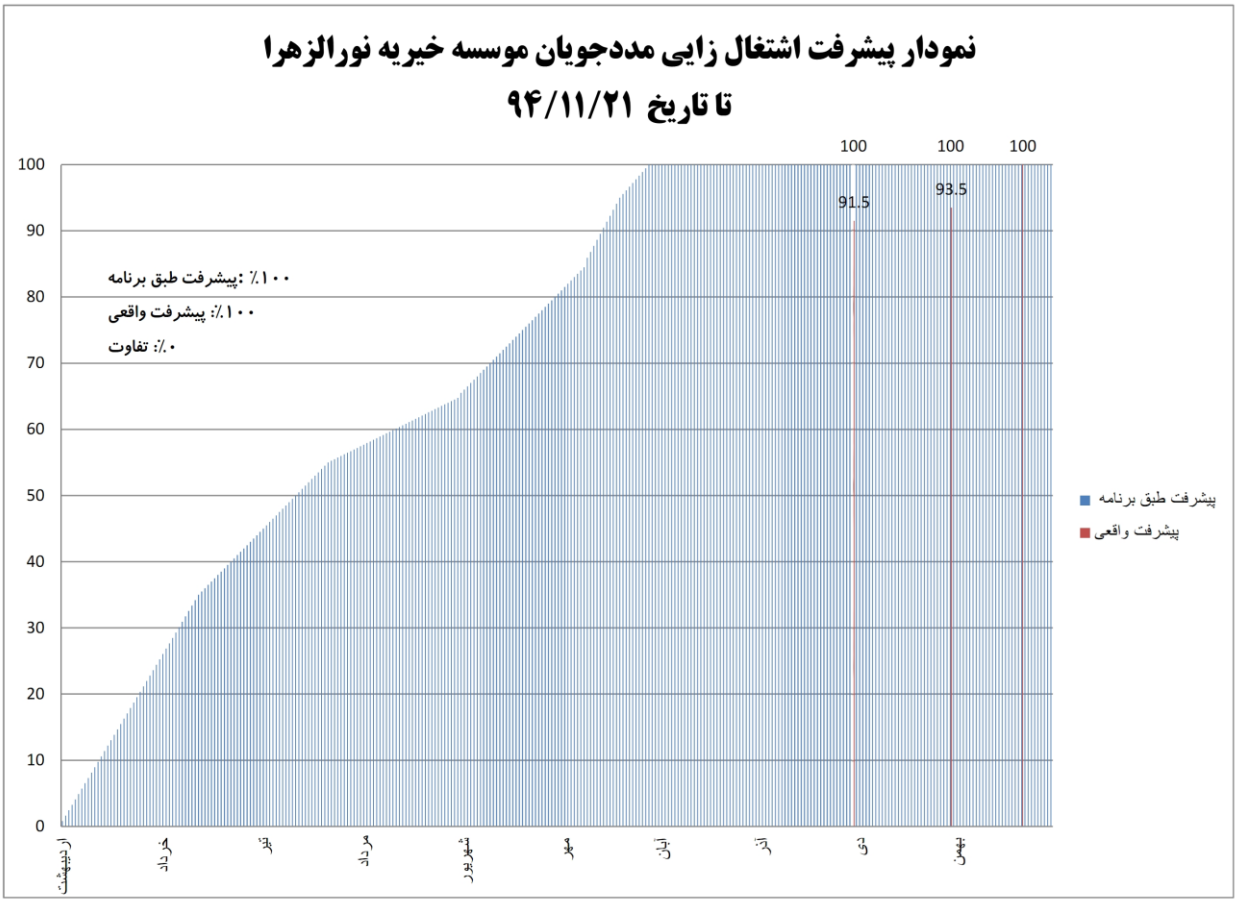

پروژه اشتغال زایی مددجویان تا تاریخ ۹۴/۱۱/۲۱

	Task Name	مدت زمان	شروع	پایان	درصد وزنی	پیشرفت طبق برنامه تا تاریخ ۹۴/۱۱/۲۱	پیشرفت واقعی تا تاریخ ۹۴/۱۱/۲۱
1	**پروژه اشتغالزایی مددجویان**	**134 days**	**1394/02/01**	**1394/07/27**			
2	شروع	0 days	1394/02/01	1394/02/01			
3	**تهیه آمار اولیه**	**30 days**	**1394/02/01**	**1394/03/12**	**35**		
4	بررسی میدانی خیریه های همسو درجهت اشتغال	30 days	1394/02/01	1394/03/12	5	100	100
5	مصاحبه با مددجویان جهت شناخت استعدادهای کاری و انتخاب نوع کار متناسب جهت آموزش	30 days	1394/02/01	1394/03/12	20	100	100
6	بررسی درون سازمانی از نظر آماری	30 days	1394/02/01	1394/03/12	10	100	100
7	**اجرایی کردن پروژه**	**97 days**	**1394/03/12**	**1394/07/18**	**60**		
8	بررسی نوع اشتغال و انتخاب شغل	30 days	1394/03/12	1394/04/21	20	100	100
9	تامین منابع به تفکیک مددجویان	30 days	1394/04/22	1394/05/31	10	100	100
10	آموزش مهارت در صورت نیاز	30 days	1394/05/31	1394/07/08	20	100	100
11	ایجاد کارگاه در صورت نیاز	7 days	1394/07/08	1394/07/18	10	100	100
12	**جمع بندی**	**7 days**	**1394/07/18**	**1394/07/27**	**5**		
13	ارائه گزارش نهایی	7 days	1394/07/18	1394/07/27	5	100	100
14	پایان	0 days	1394/07/27	1394/07/27			
						100	**100**

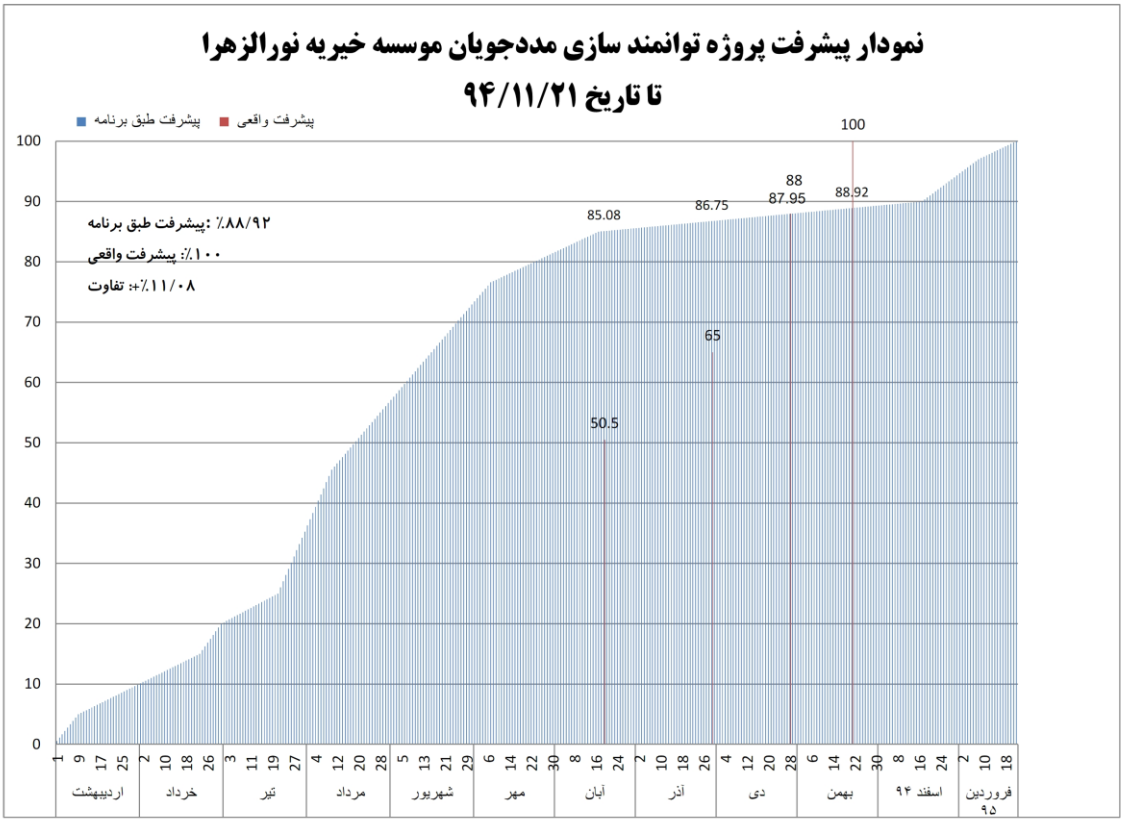

پروژه توانمند سازی مددجویان تا تاریخ ۹۴/۱۱/۲۱

	Task Name	مدت زمان	شروع	پایان	درصد وزنی	پیشرفت طبق برنامه تا تاریخ ۹۴/۱۱/۲۱	پیشرفت واقعی تا تاریخ ۹۴/۱۱/۲۱
1	**پروژه توانمند سازی و اشتغال زانی مددجویان**	**264 days**	**1394/02/01**	**1395/01/22**			
2	شروع	0 days	1394/02/01	1394/02/01			
3	**جمع آوری اطلاعات اولیه**	**74 days**	**1394/02/01**	**1394/05/10**	**30**		
4	تهیه آمار	**7 days**	1394/02/01	1394/02/09	**5**	100.00	100
5	مصاحبه با مددجویان جهت شناخت استعدادهای کاری و علایق شغلی	**30 days**	1394/02/09	1394/03/23	**10**	100.00	100
6	مطالعه بروي توانمندسازي مددجويان تحت پوشش	**7 days**	1394/03/23	1394/03/31	**5**	100.00	100
7	بررسي درون سازماتی از نظر آماری	**15 days**	1394/03/31	1394/04/21	**5**	100.00	100
8	جمع بندي اطلاعات جهت ارائه به مديريت	**15 days**	1394/04/21	1394/05/10	**5**	100.00	100
9	**اجرائی ساختن ایده های توانمند سازي و اشتغالزائی**	**145 days**	**1394/04/21**	**1394/12/17**	**60**		
10	برگزاري حداقل يک دوره آموزش براي مددجو	**15 days**	1394/04/21	1394/05/10	**5**	100.00	100
11	تعامل با خيرين و اعضا جهت جذب نيروهای بالقوه در زمينه های مورد نياز	**60 days**	1394/04/21	1394/07/07	**25**	100.00	100
12	تعامل با مراکز کاریابی و بنگاههای اقتصادي جهت استفاده از ظرفيت آنها در جذب و اشتغال مددجويان	**90 days**	1394/04/21	1394/08/17	**15**	100.00	**100**
13	بررسي ميداني خيريه های همسو در جهت اشتغال	**90 days**	1394/04/21	1394/08/17	**10**	100.00	100
14	بررسی میدانی خیریه هادر خصوص نحوه توانمد سازی مددجویان	**90 days**	1394/08/18	1394/12/17	**5**	78.32	100
15	**جمع بندی**	**25 days**	**1394/12/17**	**1395/01/22**	**10**		
16	جمع بندی	15 days	1394/12/17	1395/01/08	**7**		**100**
17	ارائه گزارش نهائی	10 days	1395/01/09	1395/01/22	3		100
18							
				پیشرفت کل		88.92	100.00

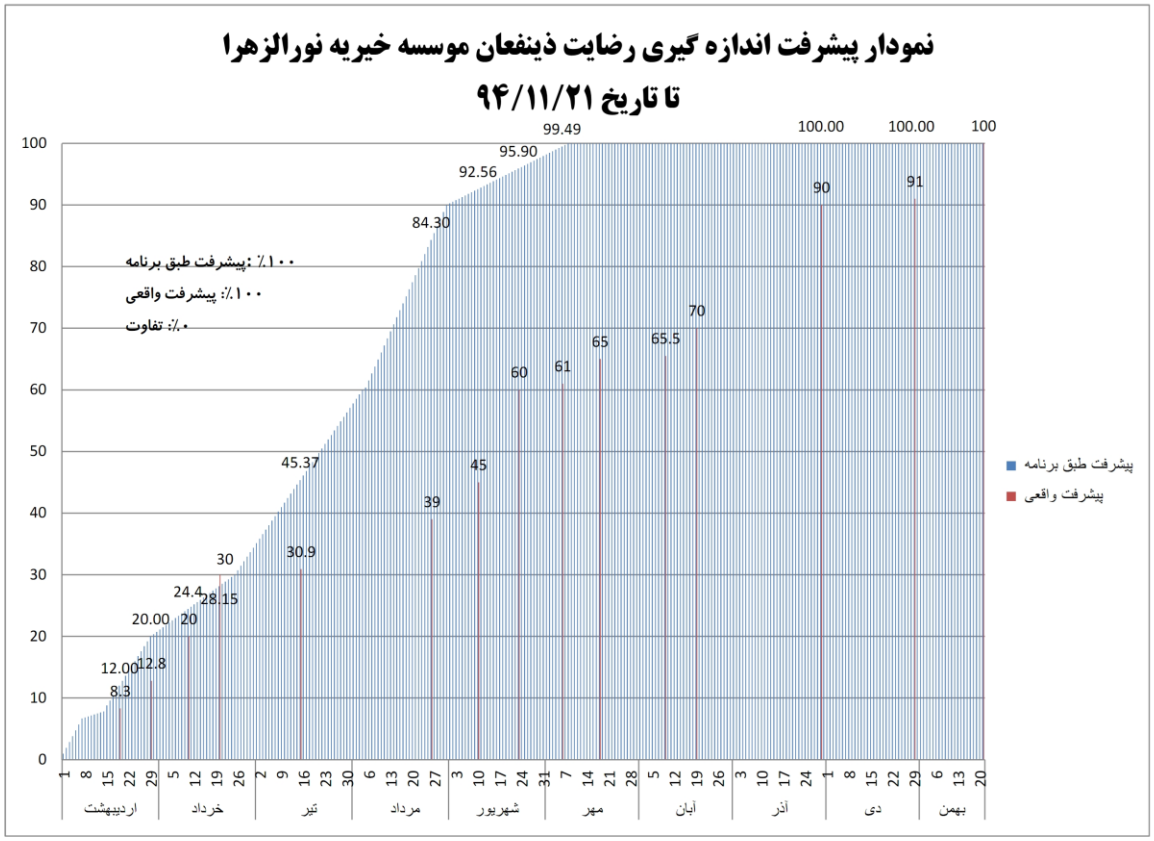

پروژه اندازه گیری رضایت ذینفعان تا تاریخ ۹۴/۱۱/۲۱

	Task Name	Duration	شروع	پایان	درصد وزنی	پیشرفت طبق برنامه تا تاریخ ۹۴/۱۱/۲۱	پیشرفت واقعی تا تاریخ۹۴/۱۱/۲۱
1	**اندازه گیری رضایت ذینفعان**	**120 days**	**1394/02/01**	**1394/07/08**			
2	شروع	0 days	1394/02/01	1394/02/01			
3	**تهیه آمار اولیه**	**10 days**	**1394/02/01**	**1394/02/15**	**5**		
4	تهیه آمار خیرین به تفکیک عضو، حامی و دوره ای	5 days	1394/02/01	1394/02/07	2.5	100	100
5	تحقیق میدانی درخصوص خیریه های همسو	10 days	1394/02/01	1394/02/15	2.5	100	100
6	**تهیه پرسش نامه**	**20 days**	**1394/02/01**	**1394/02/29**	**15**		
7	مشورت گرفتن از تعالی سازان	5 days	1394/02/01	1394/02/07	3	100	100
8	نهایی کردن پرسش نامه	10 days	1394/02/15	1394/02/29	12	100	100
9	**جمع آوری اطلاعات**	**70 days**	**1394/02/30**	**1394/05/31**	**50**		
10	ارسال پرسش نامه	20 days	1394/02/30	1394/03/25	10	100	100
11	پیگری دریافت	30 days	1394/03/26	1394/05/04	30	100	100
12	تصحیح دوره ای پرسش نامه	20 days	1394/05/04	1394/05/31	10	100	100
13	**ارائه گزارشات**	**20 days**	**1394/05/04**	**1394/05/31**	**20**		
14	استخراج و اندازه گیری وضعیت آمار	20 days	1394/05/04	1394/05/31	10	100	100
15	پیگیری ارسال و دریافت	20 days	1394/05/04	1394/05/31	10	100	100
16	**جمع بندی**	**30 days**	**1394/05/31**	**1394/07/08**	**10**		
17	ارائه گزارش نهایی	30 days	1394/05/31	1394/07/08	10	100	100
18	پایان	0 days	1394/07/08	1394/07/08			
						100	100

در جهت توسعه فعالیت‌های سازنده موسسه و با حمایت و پشتیبانی یکی از خیرین بزرگوار، **"طرح ایجاد مرکز شبه خانواده"** مد نظر هیئت مدیره قرار گرفت.

۱-۱ اهداف مؤسسه

اهداف موسسه در این رابطه عبارتند از :

۱- تأسیس خانه کودک و نوجوان به منظور مراقبت‌های حمایتی و شبانه‌روزی (کودکانی که مسئولیت آنان از طریق سازمان بهزیستی و یا دیگر ارگان‌ها و مؤسسات به مؤسسه خیریه محول می‌گردد).

۲- تأسیس مجتمع ها و مراکز خدمات بهزیستی.

۳- حمایت از فرزندان به منظور ارتقاء و سطح زندگی آنان.

۴- حمایت از افراد نیازمند در معرض آسیب و آسیب دیده اجتماعی.

۱-۲ روش‌های اجرایی اهداف

۱- برپایی مرکز نگهداری شبانه‌روزی و رسیدگی به امور معاش روزانه، تحصیل، سلامت روان و امور خانوادگی جهت بازگشت آنان به زندگی متعارف.

۲- انجام امور لازم از قبیل : آموزش، تغذیه، و سلامت روان جهت رشد و ارتقاء سطح زندگی.

۷- انجام آموزش‌های لازم جهت کمک به رفع موانع موجود در زندگی مردان آینده.

تبصره- مؤسسه برای هر یک از اهداف و فعالیت‌های تخصصی خود بایستی از سازمان بهزیستی و مراجع ذیصلاح مجوز لازم را اخذ نماید و فعالیت مؤسسه در زمینه‌های مزبور قبل از کسب مجوز از سازمان بهزیستی ممنوع می‌باشد. مشروح فعالیت‌های این موسسه به شرح ذیل می‌باشد :

- نگهداری شبانه‌روزی از پسران بد سرپرست و نیازمند سرپرست.
- حمایت از پسران و کودکان در معرض آسیب، ارائه مشاوره و خدمات روان‌شناختی، ارائه خدمات مددکاری جهت فرزندان مؤسسه و افراد مراجع کاریابی، ودیعه مسکن، حمایت تحصیلی.
- تأمین جهیزیه و سیسمونی.
- ارائه مستمری ماهانه به افراد واجد شرایط و نیازمند.

۱-۳ فعالیت‌های واحد مشاوره

- واحد مشاوره مؤسسه به ایفای نقش فعال در نظارت، برنامه ریزی و پیگیری بهداشت روانی فرزندان در

- مراحل مراقبت ازآنها و در مرحله انتقال به جامعه و خانواده مبادرت می‌ورزد.
- این واحد مبادرت به تأمین نیازهای روانی و عاطفی پسران می‌نماید و همزمان با آن به آموزش و راهنمایی پرسنل و خانواده می‌پردازد.
- برگزاری جلسات مستمر مشاوره فردی و گروهی جهت ارتقاء بهداشت روانی فرزندان عزیز نیز از جمله فعالیت‌های این واحد است.
- فعالیت‌های آموزشی افراد جهت ارتقاء آگاهی‌ها و آموزش‌های علمی- هنری و حرفه‌ای در راستای توانمندسازی فرزندان و شکوفایی قابلیت‌ها و استعدادهای آن‌ها و نیز ایجاد حس اعتماد به نفس در ایشان، برنامه‌هایی تدوین گردیده و در حد امکانات به اجرا در خواهد آمد.

این طرح با ابعاد بسیار مشعشع در جهت پذیرش و تربیت تعدادی فرزند بی سرپرست برنامه‌ریزی شده است. در این رابطه، جهت بهره‌گیری بهینه از تجربیات ستادی سازمان بهزیستی کشور و همچنین مراکز شبه خانواده با مدیریت دولتی و خصوصی، تحقیقات گسترده‌ای صورت پذیرفت و بازدیدهای مفصلی از مراکز مشابه بعمل آمد. رئوس این ملاقات‌ها و بازدیدها که ظرف یک دوره زمانی دو ماهه و با حضور هیئت مدیره موسسه خیریه نورالزهراء (س) و در معیت کارشناسان بررسی طرح صورت پذیرفت عبارتند از :

۱- ملاقات با جناب آقای دکتر محمد نفریه مدیر کل امور کودکان و نوجوانان سازمان بهزیستی کشور. در این جلسه که با حضور خانم دکتر نجفی زاده مشاور وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی تشکیل گردید، راهکارهای مناسب جهت ایجاد یک مرکز شبه خانواده و ضوابط لازم الرعایه در این رابطه بحث و تبادل نظر به عمل آمد.

۲- بازدید از موسسه نیکوکاری مهر طه و آشنائی با عملکرد این موسسه. این مرکز که از سال ۱۳۸۱ تاسیس گردیده، مسئولیت سرپرستی تعدادی دختر بی سرپرست و بد سرپرست را در دو مقطع سنی ۳-۷ سال و ۷-۱۲ سال به عهده دارد.

۳- بازدید یک روزه از موسسه شیرخوارگاه حضرت آمنه (ع). این مرکز که از قبل از پیروزی انقلاب اسلامی تاسیس گردیده، سرپرستی کودکان شیرخوار الی سه ساله را به عهده دارد.

۴- بازدید از موسسه خیریه بهشت رضا و آشنائی با عملکرد این موسسه. این موسسه از ۱۸ سال قبل فعالیت موثر خودرا شروع نموده و حدود ۱۵۰ فرزند پسر را در مقاطع سنی شیرخوار الی ۱۸ سال در

پنج مرکز مجزا تحت پوشش و سرپرستی خود دارد.

۵- بازدید از مرکز بهزیستی توانبخشی شهدای هفتم تیر و آشنائی با عملکرد این مرکز.

۶- تشکیل جلسه هماهنگی با مسئولین و کارشناسان سازمان بهزیستی شمیرانات و بحث و تبادل نظر پیرامون ایجاد مرکز شبه خانواده موسسه خیریه نورالزهراء (س).

۷- بازدید یک روزه از موسسه شیرخوارگاه حضرت رقیه (ع). این مرکز تعداد ۸۰ کودک دختر و پسر شیرخوار الی هفت ساله را تحت حمایت خود دارد.

در ادامه این گزارش، ویژگی‌های این طرح مورد عنایت واقع شده است.

فصل دوم

بررسی دستورالعمل‌های قانونی

۲- مقدمه

در راستای تحقق اصول ۲۱ و ۲۹ قانون اساسی، ماده واحده لایحه قانونی راجع به تشکیل سازمان بهزیستی کشور مصوب ۱۳۵۹ و اصلاحی ۱۳۷۵، قانون تأمین زنان و کودکان بی سرپرست ۱۳۷۱ و در اجرای قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مصوب ۱۳۸۱ به ویژه بندهای (۲) و (۱۳) ماده ۲۶ و دستورالعمل اجرایی آن به شماره ۷۰۰/۸۷/۴۵۹۴۴ مورخ ۱۳۸۷/۰۶/۳۰ ریاست محترم سازمان بهزیستی و ماده ۸۸، مبنی بر حمایت همه جانبه از اقشار آسیب پذیر به ویژه کودکان بی سرپرست این دستورالعمل با تکیه بر تحکیم بنیان خانواده مورد اصلاح و بازنگری قرار گرفت.

امروزه دستاوردهای جدید علمی در زمینه ارائه خدمات اجتماعی مبتنی بر مؤسسه زدایی و تقویت حضور خانواده در اجرای برنامه‌های دولت‌ها و احیاء کارکردهای خانواده است. چرا که ساماندهی و تجهیز منابع و امکانات، جهت دست‌یابی کودکان تحت سرپرستی سازمان به اصلی‌ترین نیازهای فردی و اجتماعی در فرایند جامعه پذیری در نهاد خانواده محقق خواهد شد.

همچنین الگوهای همانند ساز (والدین) و جانشینان آنان (خانواده جایگزین) در چارچوب نهاد خانواده و از طریق کارکردهای نهان و آشکار تعریف شده به حفظ هویت فردی اعضا بعنوان مهم‌ترین مؤلفه در راستای شخصیت سازی سالم و بهنجار کمک می‌نماید. از سوی دیگر انتقال مفاهیم و تعاملات عاطفی درون خانواده و بین اعضای آن منجر به ارتقاء سطح بهداشت روانی افراد به ویژه اعتماد به نفس، خلاقیت، حل مسأله و ... می‌گردد که می‌تواند در آتیه اجتماعی کودک تأثیر بسزایی بگذارد.

این مهم در ماده ۲۰ کنوانسیون جهانی حقوق کودک نیز دیده شده است. بر این مبنا دولت‌ها ملزم به شناسائی و انتخاب خانواده مناسب و جایگزین برای حمایت از کودک در دوران جدایی از والدین می‌باشند. لذا محور قراردادن خانواده و تقویت حضور فرزندان در خانواده‌های جایگزینِ واجد شرایط به عنوان اصلی‌ترین ماموریت دفتر امور شبه خانواده هدف نهایی و دائمی است و مراقبت و پرورش کودک در مؤسسات (خانه‌های کودکان و نوجوانان)، به صورت موقت و صرفاً برای آماده سازی و رسیدن به هدف نهایی تدوین و تنظیم گردیده است.

دستورالعمل حاضر به انضمام قوانین، بخشنامه‌ها، ضوابط، استانداردهای عملیاتی و شیوه‌های اجرایی حوزه شبه خانواده، مراقبت و پرورش از کودکان تحت سرپرستی سازمان را در فضای خانوادگیِ مناسب به عنوان

سیاست اصلی و هدف نهایی در برنامه‌ها و بخش‌های دولتی و غیردولتی به عنوان مجموعه لاینفک نظام واحد حمایت از کودکان تحت سرپرستی سازمان تلقی می‌نماید، این است که در جهت استیفای حقوق کودکان مفاد آن لازم‌الاجرا می‌باشد.

لازم به ذکر است که نظارت بر حسن اجرای این دستورالعمل بر عهده مدیر کل و معاون امور اجتماعی سازمان بهزیستی استان می باشد.

۲-۱ تعریف مفاهیم

۲-۱-۱ کودک

از نظر این دستورالعمل و طبق پیمان نامه جهانی حقوق کودک، فردی است که سن او کمتر از ۱۸ سال تمام شمسی است.

۲-۱-۲ کودکان تحت سرپرستی سازمان و مراکز شبه خانواده

کودکانی که بنا به هر علت به طور دائم یا موقت سرپرست خود را از دست داده و با معرفی مقام قضایی به سازمان بهزیستی کشور و از آن طریق به مراکز شبه خانواده سپرده شده باشند که به آن‌ها فرزند نیز اطلاق می‌گردد.

۲-۱-۳ مراقبت و پرورش

به مجموعه فعالیت‌های حرفه ای، با هدف فراهم نمودن سلامت جسمی، روانی و اجتماعی کودکان تحت مراقبت اطلاق می‌شود.

۲-۱-۴ برنامه مراقبت

برنامه‌ای است همه جانبه و مدون با هدف رفع نیازهای کودکان که بدو پذیرش آنان و با رعایت ضوابط کار تیمی تدوین و هر شش ماه یک بار مرور و مورد بازنگری لازم قرار می‌گیرد. این برنامه محور مجموعه فعالیت‌های تربیتی و پرورشی مرتبط با هر کودک را تشکیل می‌دهد.

۲-۱-۵ مراقبت در خانواده

مجموعه برنامه‌هایی است که به منظور مراقبت و پرورش از کودکان تحت سرپرستی سازمان در خانه‌ها (مراکز شبانه روزی) با هدف زمینه سازی برای انتقال کودک به خانواده یا جامعه تدوین گردیده است. این برنامه معمولا کوتاه مدت و موقتی است.

۲-۱-۶ امداد ماهیانه

بخشی از هزینه‌های نگهداری، تغذیه، تحصیل، بهداشت، درمان و... که به کودکان تحت سرپرستی به شرح ذیل تعلق می‌گیرد :

الف- کودکانی که با معرفی مرجع قضایی در سازمان بهزیستی پذیرش شده و با فعالیت‌های حرفه‌ای مدد کاری و پرداخت هزینه‌های فوق‌الاشاره امکان بازگشت آنان نزد والدین به وجود خواهد آمد

ب- فرزندان مقیم در خانه‌های مستقل

ج- فرزندان ترخیصی از خانه‌های کودکان و نوجوانان تا شش ماه پس از اشتغال

د- فرزندان دانشجو تا شش ماه پس از پایان دوره کاردانی یا کارشناسی

ه - فرزندان سرباز تا شش ماه پس از اتمام خدمت سربازی

۲-۱-۷ مرکز نگهداری شبانه روزی کودکان بی سرپرست

به مرکزی اطلاق می‌گردد که طبق وظایف قانونی، کودکان بی سرپرست و بد سرپرست را پذیرا و نگهداری نموده، شرایط پرورش آنان را فراهم آورده، زمینه انتقال موقت و یا دایم آن‌ها را به خانواده و جامعه به عهده داشته و به دو گروه پسرانه و دخترانه تقسیم بندی می‌گردد.

تبصره- منبعد مراکز نگهداری شبانه روزی کودکان بی سرپرست تحت عنوان **خانه** نامیده می‌شود و شامل : خانه موقت، خانه نوزادان، نونهالان و نوباوگان (شیرخوارگاه)، خانه کودکان و نوجوانان، خانه تربیتی و خانه مستقل می‌باشد.

۲-۱-۸ خانه کودکان و نوجوانان

مکانی است که کودکان از زمان پذیرش تا ۱۸ سالگی به صورت دایم یا موقت به تفکیک سن و جنس با هدف فراهم شدن زمینه انتقال موقت یا دائم به خانواده یا جامعه مورد مراقبت و پرورش قرار می‌گیرند.

۲-۱-۹ خانه مستقل (آماده سازی قبل از ترخیص)

مکانی است که در آن فرزندانی که آمادگی زندگی مستقل را دارند با هدف کسب توانمندی‌های اجتماعی و حرفه‌ای، با نظارت تخصصی در آن جا اسکان می‌یابند.

۲-۱-۱۰ تیم مراقبت

تیم مجربی از افراد حرفه ای شامل : مدیر، مربی، مددکار و روان شناس در خانه‌ها - روان شناس و

سرپرست قانونی کودک، در خانواده است که ضمن آشنایی با امور تربیتی در رابطه مستقیم با کودکان قرار دارند و در قالب کار گروهی با مشارکت کودکان نسبت به فراهم کردن زمینه‌های مراقبت و پرورش کودک به منظور انتقال موفق به جامعه اقدام می‌نمایند.

۲-۱-۱۱ مدیر خانه

فردی است که مسئولیت برنامه ریزی، نظارت و هماهنگی در اجرای مناسب و مطلوب برنامه‌های تیم تخصصی و مدیریت، امور خانه را به عهده دارد.

۲-۱-۱۲ مدد کار اجتماعی

فردی است دارای تحصیلات مددکاری اجتماعی یا خدمات اجتماعی، که با تکیه بر دانش و مهارت‌های تخصصی خود به کودکان کمک می‌کند تا با شناخت توانایی‌های فردی و بهره گیری از امکانات موجود در جهت حل مشکلات اقدام نموده و شرایط دست یابی آنان به استقلال نسبی و رضایت خاطر اجتماعی را فراهم نماید.

۲-۱-۱۳ مر بی

فردی است دارای تحصیلات علوم تربیتی یا سایر رشته‌های مرتبط که ضمن مراقبت از کودکان در خانه‌های کودکان و نوجوانان، برای تامین نیازهای (جسمی، عاطفی، تحصیلی، اجتماعی، خود شکوفایی کودکان و هدایت رفتارهای فردی و اجتماعی آنان) با مشارکت فرد و با هماهنگی تیم تخصصی اقدام می‌نماید.

۲-۱-۱۴ کارشناس ناظر استان

کارشناس امور شبه خانواده بهزیستی استان است که با معرفی کمیته شبه خانواده شهرستان و استان و تایید معاونت امور اجتماعی تعیین و وظیفه نظارت بر خانه‌ها را در سطح استان بر عهده دارد.

۲-۱-۱۵ کمیته شبه خانواده استان

عالی ترین مرجع تصمیم گیری و نظارت در سطح استان در کلیه امور مربوط به کودکان تحت سرپرستی سازمان از جمله پذیرش، انتقال، ترخیص و ... می‌باشد و اعضاء آن شامل : مدیر کل استان، معاونت امور اجتماعی، کارشناس مسئول بخش خانواده استان و شهرستان، کارشناس حقوقی، کارشناس مرتبط با موضوع (در صورت نیاز). این کمیته مستقر در ستاد استان است.

۲-۱-۱۶ کمیته شبه خانواده شهرستان

مرجعی است که مسولیت پیگیری و نظارت بر وضعیت کودکان تحت سرپرستی شهرستان‌ها (خانه و

خانواده) را با نظارت کمیته شبه خانواده استان بر عهده دارد و اعضاء آن شامل : رئیس بهزیستی شهرستان، مسئول امور اجتماعی بهزیستی شهرستان و مدد کار می‌باشد.

۲-۱-۱۷ پیگیری پس از ترخیص

فرایند کسب اطلاعات و آگاهی مستمر از نحوه زندگی، چگونگی موقعیت اجتماعی و اقتصادی کودکان در خانواده یا جامعه، تداوم ارتباط با کودکان به منظور نظارت بر زندگی آنان و تلاش همه جانبه جهت رفع مشکلات احتمالی و ارائه مشاوره‌های لازم با مشارکت و همکاری فرزندان.

۲-۲ مراقبت و پرورش در خانه‌ها (مراکز شبانه روزی)

مراقبت و پرورش از کودکان تحت سرپرستی سازمان در خانه‌های کودکان و نوجوانان فقط زمانی تجویز می‌شود که کلیه اقدامات و تلاش‌های حرفه‌ای در زمینه بازگشت کودک نزد والدین یا انتقال وی به خانواده جایگزین موثر واقع نشده باشد. این نوع مراقبت و پرورش از فرزندان در دو نوع خانه، با مدیریت دولتی و غیر دولتی، با شیوه‌های مراقبتی و تربیتی یکسان صورت می‌پذیرد.

۲-۲-۱ انواع مدیریت‌های خانه‌های کودکان و نوجوانان

۲-۲-۱-۱ خانه‌های دولتی

این خانه‌ها به تفکیک جنسی و سنی در سه مقطع سنی زیر فعالیت می نمایند :

۱- از ابتدای تولد تا شش سالگی

۲- از هفت سالگی تا دوازده سالگی

۳- از سیزده سالگی تا هجده سالگی

تبصره- خانه نوزادان، نونهالان و نوباوگان (شیر خوارگاه) صرفا به صورت دولتی اداره می شوند.

۲-۲-۱-۲ خانه‌های غیر دولتی (هیات امنایی)

این خانه‌ها به تفکیک جنسی و سنی در دو مقطع سنی :

۱- از هفت سالگی تا دوازده سالگی

۲- از سیزده سالگی تا هجده سالگی

برابر ماده ۲۶ قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولتی مصوب سال ۱۳۸۱ و بخشنامه دولتی به شماره ۷۰۰/۸۷/۴۵۹۴۴ مورخ ۱۳۸۷/۶/۳۰ موضوع دستورالعمل اجرایی، انحلال و اداره موسسات غیردولتی و خیریه

موضوع بند ۱۳ ماده ۲۶ و مطابق با ضوابط ذیل فعالیت نموده و به طور مختصر شرح داده می‌شود :

۲-۲-۲ ضوابط تخصصی تاسیس و انحلال خانه‌های غیردولتی

خانه‌های غیر دولتی شامل خانه‌های تربیتی و خانه‌های کودکان و نوجوانان بطریق زیر ایجاد خواهد شد :

۲-۲-۲-۱ هدف کلی موسسه خیریه

موسساتی می‌توانند درخواست صدور پروانه تاسیس خانه نمایند که عبارت ذیل به عنوان هدف کلی در ماده ۸ (اهداف) اساسنامه انجمن، جامعه، گروه، کانون، خانه، جمعیت، موسسات، خیریه‌های موضوع بند ۱۳ ماده ۲۶ قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مصوب ۱۳۸۰/۱۱/۲۷ آنان درج شده باشند :

تاسیس خانه به منظور مراقبت و پرورش به صورت شبانه روزی از کودکانی که مسولیت آنان از طریق سازمان بهزیستی استان به موسسه خیریه محول می‌گردد.

۲-۲-۲-۲ اهداف اختصاصی موسسه خیریه

- حمایت از کودکان و نوجوانان در راستای تحقق اصل ۲۱ قانون اساسی.
- فراهم آوردن امکانات لازم جهت بهره مندی از زندگی سالم برای کودکان.
- شناخت استعدادها و توانمندی‌های کودکان و ایجاد زمینه‌های مناسب به منظور پرورش و رشد خلاقیت‌ها و شکوفایی استعدادهای آنان.
- فراهم آوردن زمینه تحصیل و آموزش‌های حرفه‌ای مناسب برای کودکان.
- کمک به ایجاد زمینه انتقال موفق کودکان به خانواده و جامعه.
- تامین سلامت زیستی و اجتماعی کودک.
- پیشگیری از بروز و گسترش آسیب‌های اجتماعی در کشور.
- فراهم آوردن بستر مناسب و تلاش در جهت تعالی و بالندگی معنوی، فرهنگی و اعتقادی کودکان.

۲-۲-۲-۳ کمیسون‌های صدور پروانه فعالیت

بمنظور صدور پروانه‌ها، نظارت بر فعالیت‌ها، رسیدگی به تخلفات و ابطال جوازهای صادره، دو کمیسیون به شرح زیر فعالیت می‌نمایند :

- کمیسیون عالی صدور پروانه‌ها که وظیفه آن بررسی گزارش های ارسالی از کمیسیون نظارت استانی و معاونت‌های تخصصی عمومی است.

- کمیسیون استانی صدور پروانه‌ها که وظیفه آن نظارت بر عملکرد تخصصی و عمومی مراکز می‌باشد.

فعالیت، نحوه تشکیل و وظایف این کمیسیون‌ها به شرح مقرر در بخشنامه شماره ۷۰۰/۸۷/۵۹۴۴ مورخ ۱۳۸۷/۰۶/۳۰ می‌باشد.

۲-۲-۲-۴ نظارت

نظارت تخصصی بر نحوه فعالیت خانه‌ها، عملکرد مدیر خانه‌ها و تنظیم گزارشات لازم همراه با اعلام نظر براساس ضوابط و مقررات تنظیمی در بخش پنجم این دستورالعمل اعمال خواهد شد.

۲-۲-۲-۵ وظایف کارشناس ناظر

وظایف کارشناس ناظر استان به شرح ذیل و مطابق روش‌هایی است که از سوی دفتر امور شبه خانواده اعلام می‌گردد :

- بررسی وضعیت ساختمان خانه (نام، نشانی، استانداردهای فضای فیزیکی)، تجهیزات، ملزومات بهداشتی خانه از نظر انطباق با مفاد دستورالعمل‌های مورد نظر.

- بررسی صلاحیت تخصصی نیروی انسانی خانه از نظر انطباق با ضوابط نیروی انسانی مندرج در مفاد دستورالعمل‌های مورد نظر.

- پیگیری و نظارت تخصصی بر اداره خانه‌ها شامل : برنامه مراقبت، وضعیت بهداشت، سلامت فرزندان، برنامه‌های غذایی، پوشاک، امور تحصیلی، پرونده بهداشتی، پرونده اجتماعی، ملاقات فرزندان، برنامه های فراغتی و تفریحی، آموزش مفاهیم مذهبی، مباحث رفتاری و تربیتی فرزندان، امور فرهنگی- هنری و ورزشی، مشارکت فرزندان در امور خانه، ارتباطات و مهارت‌های اجتماعی، آداب معاشرت، پول توجیبی و سایر امور خانه‌ها مطابق با مفاد دستورالعمل‌های مورد نظر.

- نظارت بر نحوه عملکرد تیم مراقبت و مدیر خانه یا جانشین وی (به هنگام مرخصی مدیر خانه) و ارائه راهنمائی‌های لازم براساس سطوح نظارت.

- بررسی و رسیدگی به شکایات و تخلفات واصله از خانه‌ها و تنظیم گزارش لازم به معاونت امور اجتماعی.

۲-۲-۲-۶ شرایط و مدارک مورد نیاز جهت صدور پروانه تاسیس

موسسات خیریه‌ای که در اساسنامه ثبت شده آنان، تأسیس خانه پیش‌بینی شده است می‌توانند با ارائه مدارک ذیل درخواست صدور پروانه تأسیس نمایند :

- فرم درخواست پروانه تاسیس موسسه
- تکمیل اساسنامه تیپ ارائه شده از سوی دبیرخانه کمیسیون استانی در دو نسخه که به امضاء اعضای موسسه رسیده باشد.
- تصویر تمام صفحات شناسنامه اعضای هیات مدیره ، مدیرعامل و بازرسین
- تصویر کارت یا شماره ملی اعضای هیات مدیره، مدیرعامل و بازرسین
- تکمیل فرم مشخصات فردی اعضای هیات مدیره، مدیرعامل و بازرسین
- گواهی عدم اعتیاد اعضای هیات مدیره، مدیرعامل و بازرسین
- گواهی عدم سوء پیشینه کیفری اعضای هیات مدیره، مدیرعامل و بازرسین
- گواهی وضعیت نظام وظیفه اعضای هیات مدیره، مدیرعامل و بازرسین
- دو قطعه عکس پرسنلی رئیس هیات مدیره
- گواهی تایید نام موسسه از اداره کل اسناد و ثبت شرکت‌ها با ذکر نام استان یا شهرستان محل موسسه
- صورتجلسه مجمع عمومی و هیئت مدیره
- تصویر آخرین مدرک تحصیلی اعضاء هیات مدیره و مدیرعامل
- اخذ تعهد از موسسه مبنی بر واریز حداقل مبلغ ۵۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال بعد از ثبت به حساب موسسه خیریه به عنوان دارایی اولیه.

۲-۲-۲-۷ مدارک مورد نیاز جهت صدور پروانه فعالیت

- ارائه فرم درخواست صدور پروانه فعالیت
- تصویر پروانه تاسیس یا شماره ثبت
- عکس پرسنلی متقاضی دو قطعه
- تأیید اماکن
- تأیید اداره بهداشت
- تأیید محل توسط کارشناس ناظر
- تصویر مدرک تحصیلی برابر با اصل
- گواهی عدم سوء پیشینه کیفری

- گواهی عدم اعتیاد
- گواهینامه طی دوره‌های آموزشی مصوب دفتر امور شبه خانواده

۲-۲-۲-۸ مدارک مورد نیاز جهت تمدید پروانه فعالیت

- فرم درخواست متقاضی (۳ ماه قبل از اتمام اعتبار پروانه)
- تصویر پروانه فعالیت
- عکس پرسنلی متقاضی دو قطعه
- تأیید اماکن در صورت تغییر محل خانه
- تأیید اداره بهداشت در صورت تغییر محل خانه
- تأیید عملکرد موسسه و خانه توسط کمیته شبه خانواده شهرستان و استان
- گواهی نامه طی دوره‌های آموزشی مصوب دفتر امور شبه خانواده

۲-۲-۲-۹ صدور و تمدید پروانه فعالیت

نحوه صدور و تمدید پروانه فعالیت مطابق با دستورالعمل اجرایی تاسیس، انحلال و اداره موسسات غیر دولتی و خیریه موضوع بند ۱۳ ماده ۲۶ قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت به شماره ۷۰۰/۸۷/۴۵۹۴۴ مورخ ۱۳۸۷/۰۶/۳۰ پس از انجام اقدامات ذیل صورت می‌پذیرد.

- معرفی ساختمان مناسب مطابق ضوابط سازمان و اخذ تائیدیه
- تجهیز ساختمان مطابق استاندارد موجود و اخذ تائیدیه
- معرفی پرسنل مورد نیاز مطابق ضوابط اعلام شده
- معرفی مدیر واجد شرایط و اخذ کارت مدیریت برای وی

معاونت امور اجتماعی استان پس از وصول درخواست صدور پروانه تأسیس از سوی کمیسیون استان اقدامات زیر را انجام می‌دهد :

۱- اعزام کارشناس ناظر جهت بازدید از ساختمان و تهیه گزارش لازم.

۲- ابلاغ پیشنهادات اصلاحی کارشناس ناظر جهت اجرا به موسسه خیریه تا مرحله تایید نهایی ساختمان.

۳- ارائه راهنمایی در زمینه تطبیق با استانداردها برای تجهیز ساختمان توسط کارشناس ناظر ذیربط.

۴- ارائه راهنمایی در شیوه چیدمان اتاق‌ها و فضاهای موجود در ساختمان توسط کارشناس ناظر.

۵- بررسی وضعیت و مشخصات پرسنل تخصصی و غیرتخصصی معرفی شده توسط موسسه خیریه به لحاظ داشتن مدارک و صلاحیت.

۶- بررسی مدارک و انجام مصاحبه و تایید نهایی مدیر خانه و اعلام نتیجه به کمیسیون صدور پروانه استان جهت دریافت کارت مدیر خانه.

۷- ارسال مدارک همراه با اعلام نظر نهایی به کمیسیون صدور پروانه استان.

کمیسیون صدور پروانه استان موظف است ظرف مدت مقرر پس از اعلام نظر معاونت امور اجتماعی پروانه فعالیت خانه را با اعتبار سه سال با ذکر نام و نشانی و ظرفیت خانه، سن و جنسیت فرزندان صادر و به بهزیستی استان ابلاغ نماید و درصورت مخالفت مراتب را با ذکر علت عدم صدور مجوز، کتباً، توسط پست سفارشی به دارنده موافقت اصولی اعلام نماید.

۲-۲-۲-۱۰ ضوابط انتخاب مدیر خانه

مدیر خانه با معرفی موسسه خیریه به کمیسیون صدور پروانه‌های استانی، تأیید کمیته انتخاب و به کارگیری نیروی انسانی بخش شبه خانواده استان (موضوع بخشنامه شماره ۹۰۰/۸۶/۵۰۵۰۸ مورخ ۱۳۸۶/۱۲/۰۲) و گزینش از نظر صلاحیت‌های عمومی و اختصاصی و پس از طی دوره های آموزشی مصوب دفتر امور شبه خانواده کارت مدیریت را با امضاء مدیر کل بهزیستی استان دریافت می‌نماید.

تبصره- چنانچه موسسه خیریه بیش از یک خانه کودکان و نوجوانان داشته باشد بایستی برای هر خانه مدیر جداگانه پیشنهاد و منصوب نماید.

۲-۲-۲-۱۱ شرایط انتخاب مدیر خانه

- تابعیت جمهوری اسلامی ایران
- اعتقاد و التزام عملی به دین مبین اسلام و نظام جمهوری اسلامی ایران.

تبصره- برای فرزندان اقلیت‌های دینی و مذهبی مدیر می‌تواند از همان اقلیت دینی انتخاب شود.

- دارا بودن حداقل ۲۵ سال و حداکثر ۴۵ سال سن برای کار با :

الف : فرزندان گروه سنی ۱۲ – ۷ سال با حداقل ۲۵ سال.

ب : فرزندان گروه سنی ۱۷ – ۱۲ سال با حداقل ۳۰ سال.

ج : فرزندان گروه‌های سنی بالاتر، ۳۰ سال به بالا.

- متاهل

تبصره- زنان فاقد همسر درصورت برخورداری از سایر شرایط مدیریتی و با تایید کمیته امور شبه خانواده شهرستان و استان می‌توانند مدیریت خانه دختران را بر عهده گیرند.

- عدم سوء پیشینه کیفری
- عدم اعتیاد به مواد مخدر و سایر اعتیادات مضر و زیان‌آور
- دارا بودن کارت پایان خدمت یا معافیت دائم از خدمت وظیفه (برای آقایان)
- داشتن مدرک تحصیلی حداقل لیسانس در یکی از رشته‌های آموزش‌یاری، روان‌شناسی، علوم تربیتی، علوم اجتماعی، مطالعات خانواده، رستاری، مشاوره و راهنمایی، مدیریت آموزشی، مدیریت رفاه، مددکاری اجتماعی با تجربه کاری حداقل ۲ سال در رشته مربوطه.

تبصره ۱- دارندگان مدارک کارشناسی ارشد و دکتری در رشته‌های مربوطه جهت مدیر مسئولی خانه با یک سال سابقه کار از اولویت برخوردارند.

تبصره ۲- متقاضیان دارای مدرک کارشناسی در سایر رشته‌ها می‌بایست دارای سابقه کار پرورشی و آموزشی حداقل به مدت سه سال با کودکان باشند.

- داشتن صلاحیت‌های عمومی و اخلاقی
- برخورداری از سلامت جسمی و روانی
- پذیرش در مصاحبه حضوری کمیته شبه خانواده شهرستان و استان
- عدم اشتغال در سایر دستگاه‌ها، نهادها و واحدهای تولیدی، آموزشی، فرهنگی، صنفی و خدماتی.

۲-۲-۲-۱۲ مدارک لازم جهت صدور کارت مدیر خانه

- ارائه فرم درخواست برای صدور کارت مدیریت
- ارائه فرم معرفی نامه توسط موسسه خیریه
- تصویر کلیه صفحات شناسنامه
- تصویر کارت ملی
- چهار قطعه عکس ۴×۳
- گواهی عدم سوء پیشینه کیفری

- گواهی عدم اعتیاد
- گواهی گذراندن دوره های آموزشی مصوب دفتر امور شبه خانواده
- گواهی سلامت صادره از خانه‌ها بهداشتی- درمانی دانشگاه علوم پزشکی استان مربوطه
- تائیدیه صادره از هسته گزینش در رابطه با صلاحیت‌های اخلاقی و عمومی
- تأییدیه واحد حراست بهزیستی
- تصویر آخرین مدرک تحصیلی برابر با اصل
- تصویر کارت پایان خدمت یا معافیت دائم از خدمت وظیفه عمومی (برای آقایان) برابر با اصل

۲-۲-۲-۱۳ وظایف مدیر خانه غیر دولتی

- رعایت حقوق و منافع عالیه کودکان.
- مسئولیت اداره تخصصی خانه از جمله برنامه‌های بهداشتی، غذایی، پوشاک، امور تحصیلی، پرورشی، فوق برنامه، اوقات فراغت فرزندان و امور کلیه پرسنل تخصصی و غیر تخصصی خانه.
- حضور مستمر و فعال در خانه در ساعات اداری.

تبصره ۱- مدیر علاوه بر ساعات اداری باید در اوقات غیر اداری و شب‌ها نیز در دسترس بوده و به صورت مقتضی به خانه سرکشی نماید.

تبصره ۲- در مواقع لزوم با معرفی جانشین واجد شرایط و کسب موافقت از بهزیستی استان مطابق قوانین و مقررات مدیر می‌تواند از مرخصی استفاده نماید.

- اجرای کلیه آئین نامه‌ها، بخشنامه‌ها و دستورات اداری سازمان بهزیستی.
- مسئولیت و پاسخ‌گویی امور محوله در مقابل مدیر عامل و هیأت امناء موسسه خیریه.
- فراهم آوردن امکان اجرای برنامه‌های مراقبت
- اداره جلسات تخصصی خانه و تیم مراقبت.
- مطالعه و ارائه نظرات تخصصی مربوط به گزارشات مربیان و مدد کاران خانه
- مطالعه پرونده اجتماعی، روان‌شناسی، تحصیلی و پزشکی فرزندان و در صورت نیاز اظهار نظر کارشناسی.

۲-۲-۲-۱۴ ضوابط رسیدگی به تخلفات و شکایات

ضوابط رسیدگی به تخلفات و شکایات مطابق دستورالعمل نظارت بر موسسات و مراکز غیردولتی و خیریه

موضوع ماده ۲۶ قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت که طی نامه شماره ۷۰۰/۸۷/۴۵۹۴۴ مورخ ۱۳۸۷/۰۶/۳۰ ابلاغ گردیده است اعمال می‌گردد.

۱۵-۲-۲-۲ ضوابط عمومی و اختصاصی که در صورت عدم رعایت موجب ابطال دائم یا موقت پروانه فعالیت می‌شود

- در موارد خاص که سلامت جسمانی، روانی یا اعتقادی کودکان به هر دلیل در مخاطره باشد و در نتیجه ادامه فعالیت خانه به مصلحت فرزندان نباشد.
- درصورت فوت، زندانی، متواری، مفقودالاثر، محجور شدن یا به هر دلیلی که طبق بررسی‌های بعمل آمده توسط مراجع ذیصلاح از مدیر خانه سلب صلاحیت شود، پس از رسیدگی موسسه می‌بایست جهت معرفی مدیر جدید و طی مراحل در اسرع وقت اقدام نمایند.
- پس از ابطال پروانه فعالیت توسط سازمان بهزیستی کلیه مواردی که به تشخیص مدیریت بهزیستی استان نیاز به پیگیری های قضایی دارد ضروری است که به دفتر حقوقی سازمان اعلام تا بررسی و اقدام لازم صورت پذیرد.
- به هنگام تعطیلی خانه، کلیه مسئولیت‌های کیفری و حقوقی متوجه موسسه خیریه و مدیر خانه است.
- درصورت بروز هر گونه ضرر و زیان مادی و معنوی به کودکان، مسئولیت‌های حقوقی و کیفری متوجه موسسه خیریه و مدیر بوده و درصورت بروز جرم، مجرم به مقامات ذیصلاح معرفی و تا تعیین تکلیف قانونی موقتاً خانه توسط بهزیستی استان اداره خواهد شد.
- پس از تعطیلی موقت یا دائم خانه به هر دلیل، اعضاء هیات مدیره، مدیر عامل موسسه و مدیر خانه می‌بایست همکاری لازم را با سازمان جهت انتقال فرزندان تا تعیین تکلیف نهایی به خانه دیگر یا سازمان بعمل آورند.
- پس از تعطیل خانه به هر دلیل، موسسه خیریه یا مدیر می‌بایست کلیه سوابق، مدارک و مستندات فرزندان را عیناً به بهزیستی استان عودت دهند.
- تعطیلی موقت یا دائم خانه بدون هماهنگی قبلی با بهزیستی استان ممنوع و در صورت عدم رعایت موسسه خیریه و مدیر پاسخ‌گوی مسائل بعدی در مراجع ذیصلاح می‌باشند.

۲-۲-۲-۱۶ مقررات عمومی

- خانه‌ها می‌بایست دارای پروانه فعالیت معتبر از سازمان بهزیستی باشند.
- شروع فعالیت خانه و تحویل کودک به موسسه قبل از کسب پروانه فعالیت از سازمان بهزیستی مطلقاً ممنوع می‌باشد.
- موسسات خصوصی فاقد پروانه فعالیت نگهداری کودکان بدون سرپرست، موظف هستند به منظور ادامه فعالیت طابق با قوانین جاری پروانه فعالیت خود را مطابق با ضوابط ماده ۲۶ قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت از سازمان بهزیستی دریافت نمایند. در چنین مواردی ضروری است :
  - الف : سازمان بهزیستی همکاری لازم با موسسه را مبذول نماید.
  - ب : کودکان با هماهنگی نیروی انتظامی و پس از تحقیقات اولیه و طی مراحل قانونی از طریق مراجع ذیصلاح قضایی به سازمان معرفی و پذیرش شوند تا مطابق ضوابط و مقررات جاری، مراقبت و پرورش آنان از سوی سازمان به موسسه سپرده شود.
- خانه‌هایی که بدون کسب پروانه فعالیت از سازمان بهزیستی تحت هر عنوان فعالیت می‌نمایند و حاضر به اخذ پروانه در بهزیستی نباشند غیر قانونی محسوب شده و حسب مورد توسط بهزیستی استان مربوطه مراتب جهت جلوگیری از فعالیت به مراجع ذیصلاح قضایی معرفی خواهد شد.
- موسسه خیریه متعهد به رفع نیازهای کودکان و ارائه خدمات مناسب به آنان در راستای کلیه فعالیت‌ها و برنامه‌های دفتر امور شبه خانواده مبتنی بر انتقال به خانواده و خانواده جایگزین یا رسیدن به استقلال و خودکفایی کودکان باشد.
- موسسه خیریه می‌بایست دارای توانمندی اقتصادی بوده و به اعتبارات و منابع دولتی وابستگی نداشته باشد.
- انتخاب عناوینی که منجر به بروز آسیب‌های عاطفی فرزندان و انگشت‌نما شدن آنان گردد برای خانه‌ها ممنوع می‌باشد.
- انتشار هر گونه آگهی و بروشور توسط موسسه یا خانه می‌بایست با تایید سازمان بهزیستی صورت پذیرد.
- پروانه فعالیت قابل انتقال به غیر نمی‌باشد.
- پروانه فعالیت وکارت مدیر خانه می‌بایست در محل ساختمان خانه در تابلویی درمعرض دید نصب گردد.

- مراقبت و پرورش از کودکان تحت سرپرستی سازمان فعالیت غیر سیاسی و غیر انتفاعی بوده و در چهارچوب مقررات نظام جمهوری اسلامی ایران، مستقل از هر گونه وابستگی به احزاب و گروه‌های سیاسی و طبق مفاد اساسنامه تیپ و ضوابط و مقررات مربوطه سازمان صورت خواهد گرفت.
- انجام هر گونه فعالیت مغایر با برنامه‌ها و فعالیت‌های دفتر امور شبه خانواده که مخالف با اصول تربیتی فرزندان است با تشخیص کمیته شبه خانواده شهرستان و استان در خانه‌های کودکان و نوجوانان ممنوع است.
- کلیه ضوابط و استانداردهای مربوط به تجهیزات، نیروی انسانی و مقررات اداره خانه توسط دفتر امور شبه خانواده ابلاغ و خانه موظف به رعایت آن است.
- درصورت درخواست موسسه خیریه و تایید کارشناسان استان ادامه مراقبت و پرورش کودکانی که به مقاطع سنی بالاتر رسیده‌اند در خانه قبلی پس از تمدید پروانه فعالیت مشروط به این‌که فرزندی که سن وی متناسب با سایرین باشد در خانه پذیرش نگردد، بلامانع است.
- درصورت عدم فعالیت خانه به هر علت به مدت حداکثر شش ماه موضوع جهت اتخاذ تصمیم نهایی به کمیسیون صدور پروانه اعلام خواهد شد.
- پذیرش و ترخیص کودک در خانه‌ها صرفا از طریق معرفی بهزیستی استان یا شهرستان مربوطه و پس از معرفی مقام قضایی انجام خواهد پذیرفت.
- هرگونه اعمال خلاف موازین اخلاقی و اسلامی یا مغایر با شئونات حرفه‌ای در خانه تخلف محسوب و با متخلفین برابر قوانین و مقررات برخورد خواهد شد.
- خانه کودکان و نوجوانان غیردولتی موظف است در مکاتبات با نهادها، سازمانها و ... صرفاً از آرم، مهر و سربرگ مخصوص خود استفاده نمایند.
- رعایت کامل قانون کار در مورد کارکنان خانه و قوانین وزارت بهداشت و سایر قوانین جاری مملکتی از سوی کلیه پرسنل خانه الزامی است.
- استفاده از پروانه فعالیت محدود به شهرستانی است که پروانه فعالیت برای آن صادر شده است، تغییر محل خانه باید قبلاً به اطلاع و تأیید سازمان بهزیستی استان برسد.
- کارشناس ناظر استان مجاز است از کلیه فعالیت‌های خانه در هر زمان بازدید بعمل آورند و توضیحات

لازم را از مسئولین خانه‌ها درخواست نماید.

۲-۲-۲-۱۷ شرایط پرداخت یارانه به خانه‌های غیردولتی

یارانه به خانه‌هایی تعلق خواهد گرفت که حائز شرایط ذیل باشد :

- دارای پروانه تأسیس موسسات خیریه موسسات غیر دولتی و خیریه موضوع بند ۱۳ ماده ۲۶ قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت باشد.
- دارای پروانه فعالیت مطابق با بند ۲ ماده ۲۶ قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت باشد.
- موسسه خیریه آئین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌های تخصصی سازمان را پذیرفته و وفق آن‌ها خانه را اداره نمایند.
- تحت نظارت تخصصی سازمان بوده و نظارت سازمان را بپذیرد.
- نیازمند اخذ یارانه پرداختی از سوی سازمان باشد و این امر به تایید بهزیستی استان برسد.

تبصره- پرداخت و برقراری مجدد یارانه‌ها در ابتدای هر سال مالی، منوط به تأیید عملکرد موسسه خیریه و صرف هزینه‌ها در ردیف و برنامه‌های مربوط به فعالیت‌ها و طرح‌های دفتر امور شبه خانواده است.

- ضوابط و مقررات واگذاری مدیریت خانه‌های دولتی به موسسات خیریه (موضوع ماده ۸۸ قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت) خانه‌های نوزادان، نونهالان و نوباوگان (شیرخوارگاه) به علت عواملی چون حساسیت گروه سنی، خدمات تخصصی نیروی انسانی نظیر پزشک، پرستار و ...، تجهیزات ویژه و استاندارد، تخصصی بودن فعالیت‌ها در این بخش، وجود ارتباط تنگاتنگ شیرخوارگاه‌ها در فرایند فرزند خواندگی و نیازمندی به اجرای نظارت دقیق، الزاماً می‌بایست به شکل دولتی اداره گردد. به استثناء شیرخوارگاه‌ها واگذاری مدیریت مراکز دولتی به خانه‌های غیردولتی، موضوع بند ج ماده ۸۸ قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت براساس ضوابط ذیل صورت می‌پذیرد :

۱- همکاری هیأت امناء متقاضی به مدت حداقل دو سال در بخش نگهداری از کودکان.

تبصره- به دلیل حساسیت موضوع نگهداریِ دختران سیزده تا هجده ساله، چنانچه هیأت امناء متقاضی مرکز نگهداری دخترانه بزرگ‌سال باشد سابقه این همکاری بایستی سه سال باشد.

۲- ارزیابی توانائی‌ها، صلاحیت تخصصی، رعایت ضوابط و استانداردهای سازمان و نیز عملکرد موسسات متقاضی در مدت همکاری می‌بایست مورد تأیید کارشناس امور شبه خانواده و کمیته

واگذاری استان باشد.

۳- توجه به تعهد، دانش و توانایی کلیه نیروی انسانی شاغل در خانه های کودکان و نوجوانان هیات امنایی از اهمیت ویژه ای برخوردار است. به همین منظور علاوه بر مدرک تحصیلی مرتبط توجه به سایر معیارها از جمله سوابق عملی و آشنایی به امور تعلیم و تربیت و علاقه‌مندی به کودکان تحت سرپرستی سازمان از جمله ضروریاتی است که می‌بایست در انتخاب هیأت امناء متقاضی و نیروی انسانی شاغل در خانه‌ها مورد توجه قرار گیرد.

۴- توانمندی اقتصادی اعضاء هیات امناء و عدم وابستگی به اعتبارات و منابع دولتی به عنوان یکی از معیارهای سنجش می‌بایست مورد توجه کمیته واگذاری استان قرار گیرد بدین نحو که تقاضای واگذاری می‌بایست بدون انگیزه مادی باشد.

نظر به این که قراردادهای پیمان مدیریت در طول سال منعقد می‌شود، می‌بایست هیات امناء به منابع و اعتبارات دولتی وابسته نباشند تا این که استان بتواند با پیش‌بینی منابع اعتباری در سال‌های آتی این موسسات را نیز در لیست مراکز برخوردار از یارانه ملی- استانی قرار دهد.

۵- با انعقاد قرارداد پیمان مدیریت، موسسه متعهد به رفع نیازهای کودکان و ارائه خدمات مناسب به آنان در راستای کلیه ضوابط و دستورالعمل‌های اجرایی دفتر امور شبه خانواده مبتنی بر انتقال به خانواده و خانواده جایگزین یا رسیدن به استقلال و خودکفایی فرزندان است.

۶- مؤسسات به هیچ وجه به طور مستقل مجاز به پذیرش و ترخیص فرزندان تحت سرپرستی سازمان نمی‌باشند و کلیه این اقدامات از طریق مراجع قانونی و با نظارت دقیق سازمان بهزیستی صورت خواهد پذیرفت.

۷- تغییر کاربری مرکز و انجام هر گونه فعالیت مغایر با برنامه‌ها و فعالیت‌های دفتر امور شبه خانواده که مخالف با اصول تربیتی فرزندان است با تشخیص کمیته شبه خانواده شهرستان و استان در خانه‌های کودکان و نوجوانانی که براساس ماده ۸۸ قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت به موسسات غیردولتی واگذار شده‌اند، ممنوع می‌باشد.

۸- موسسه خیریه موظف است در مکاتبات با نهادها، سازمانها و ... صرفاً از آرم، مهر و سربرگ مخصوص خود استفاده نمایند.

۹- نیروهای تخصصی مراکز دولتی واگذار شده می‌بایست با حفظ پست سازمانی و شرح وظایف مشخص شده در امر نظارت، پایش و ارزیابی فعالیت‌های فرزندان و همچنین برنامه‌ریزی منطقه‌ای شبه خانواده فعالیت خود را ادامه دهند و از بکارگیری آنان در سایر بخش‌های سازمان ممانعت بعمل آید. همچنین اجتناب از حذف ردیف‌های موجود ضروری است.

۲-۲-۳ شرایط خانه‌ها (دولتی و غیردولتی)

۲-۲-۳-۱ شرایط عمومی خانه‌ها

شرایط عمومی خانه‌های دولتی و غیردولتی در سه زمینه ساختار فیزیکی، بهداشت جسمی و روانی فرزندان و نیروی انسانی مطرح است.

- ساختار فیزیکی
- انتخاب محل خانه در محدوده مناسب فرهنگی و اجتماعی شهر و با توجه به ضوابط شهرسازی و شهرداری و با امکان دسترسی آسان به خدمات شهری.
- برخورداری از استحکام و ایمنی لازم مطابق با ضوابط شهرداری و کنترل و نظارت عالی دفتر مهندسی سازمان.
- دسترسی و برخورداری از کلیه تسهیلات و خدمات شهری (آب سالم و بهداشتی، برق، گاز، تلفن)
- مستقل بودن خانه و عدم انجام هرگونه فعالیت غیر از خدمات اختصاصی
- برخورداری از فضای عمومی و فضای فیزیکی لازم به تناسب تعداد فرزندان
- رعایت کامل اصول بهداشتی در تعیین و اختصاص فضاهای مناسب از لحاظ نور، رنگ و ...
- برخورداری از تسهیلات و سیستم گرمایش و سرمایش مناسب
- برخورداری از سیستم اعلام خطر و وسایل اطفاء حریق و نصب چراغ اضطراری در کلیه اتاق‌ها
- مناسب سازی فضاهای فیزیکی برای معلولین (پیش بینی رمپ، توالت فرنگی، دستشویی و ...)
- داشتن منبع ذخیره آب (حداقل برای مصرف ۱۲ ساعت) برای کلیه خانه الزامی است.
- قرار گرفتن محل خانه در بافت مناسب شهری ترجیحاً در منطقه‌ای که فرهنگ و آداب و شرایط طبقه متوسط حاکم می‌باشد.
- مکان شیرخوارگاه‌ها ترجیحاً در خیابان‌های اصلی شهر نباشد اما دسترسی سریع و آسان به خدمات

شهری داشته باشد.

- محل اقامت کودکان و تناسب آن با تعداد کودکان و نحوه زندگی که می‌بایست شبیه به محیط خانواده باشد مطابق ضوابط و استانداردهای اعلام شده دفتر امور شبه خانواده است.
- به منظور رعایت حفظ شأن و کرامت انسانی فرزندان تحت سرپرستی، نصب تابلو با ذکر نام خانه در محل درب ورودی و به هر شیوه ممنوع است.
- فهرست اسامی پرسنل شاغل در خانه و ساعات کار و رشته تخصصی آنان باید در محل خانه در تابلو نصب گردد.
- انجام فعالیت‌های غیر مرتبط و مغایر با اصول و ضوابط مندرج در آئین نامه، دستورالعمل اجرایی و بخشنامه‌های سازمان بهزیستی (دفتر امور شبه خانواده) در خانه ممنوع می‌باشد.
- داشتن برنامه مراقبت و مرور و تدوین ضابطه مند برای کلیه کودکان هر شش ماه یک‌بار الزامی است.
- برنامه‌های مراقبت و پرورش مطابق ضوابط و مقررات کار تیمی طراحی و اجراء گردد.
- توجه به تغذیه کودکان براساس نیازهای سنی و جنسی با رعایت استانداردهای مربوط به آن، توجه به سلایق و نظرات کودکان و در نظر گرفتن آداب و رسوم فرهنگی، بومی و جغرافیایی منطقه، با مشورت کارشناس تغذیه به تناسب هر فصل تنظیم گردد.
- توجه به بهداشت فردی کودکان به خصوص در زمینه انجام واکسیناسیون، درمان، نظافت دائمی (استحمام به موقع، شستشوی دست، استفاده از وسایل شخصی و ....) رعایت نکات بهداشتی و بهداشت محیط امری ضروری است.
- برنامه‌ریزی مناسب جهت اوقات فراغت و بازی کودکان در محیط خانه و اجتماع و با رعایت مصالح و نظرات کودکان در راستای پرورش معنوی و اجتماعی آنان صورت پذیرد.
- برخورداری کلیه کودکان مقیم در خانه‌ها از مزایای بیمه درمانی ضروری است.
- رعایت دقیق موازین مربوط به حفظ حرمت و عزت کودکان به ویژه در امور مربوط به جلب مشارکت‌های مادی و معنوی افراد خیر ضروری است.
- نظارت و ارزشیابی وضعیت کودکان از طریق تیم مراقبت و مسئول خانه و ثبت گزارشات لازم در پرونده اجتماعی کودک ضروری است.

- تأمین روانی و رشد اجتماعی، عاطفی کودکان در برنامه ریزی مناسب از وظایف اصلی مسئولین خانه کودکان می‌باشد.
- تأمین نیازهای روان‌شناختی کودک اعم از خدمات روان‌شناسی، مشاوره‌ای و مددکاری در طول اقامت کودکان در خانه‌ها می‌بایست مورد توجه قرار گیرد.
- برنامه‌ریزی آموزشی متناسب با سن کودک، به منظور ارتقاء و رشد شخصیت و شکوفائی استعداد آنان.
- برنامه‌ریزی شیفت کاری مربیان خانه‌ها به نحوی که ضمن رعایت بهداشت روانی آنان منجر به ارتقاء کیفیت خدمات به کودکان شود.
- برنامه‌ریزی و تقویت رفتارهای اجتماعی از طریق رشد اعتماد به نفس در کودکان و تغذیه عاطفی آنان و شرکت دادن کودکان در فعالیت‌های گروهی و جمعی مدنظر قرارگیرد.
- تلاش در جهت شبیه نمودن محیط خانه‌ها به کیفیت زندگی در خانواده.
- تلاش در جهت جلب نظر کودکان در کلیه برنامه‌های مربوطه به پذیرش، مراقبت و پرورش در خانواده و خانه‌ها با رعایت ضوابط کار تیمی.
- ممنوعیت بازدیدهای فردی و جمعی افراد غیرمسئول از خانه‌ها و جلوگیری از انگشت نما شدن کودکان.
- برنامه‌ریزی در جهت تقویت رفتارها و باورهای مذهبی و اعتقادی کودکان به صورت مناسب به منظور تقویت نقطه اتکال آنان.
- سوء رفتار با کودکان همچون تنبیهات بدنی و عاطفی، خشونت، تهدید، تحقیر، بی‌توجهی، عدم رسیدگی به امور آنان و ... از سوی کلیه افراد مسئول و غیر مسئول مطلقاً ممنوع است.

تبصره- اعلام موارد سوء رفتار با کودکان توسط هر فرد مطلع و اعلام آن در اسرع وقت به دفتر امور شبه خانواده الزامی و عدم رعایت آن مجازات‌های اداری و انتظامی را به همراه خواهد داشت.

۲-۲-۳-۲ نیروی انسانی

به دلیل عدم برخورداری کودکان تحت سرپرستی در خانه‌های کودکان و نوجوانان از کارکردهای طبیعی مراقبت‌های خانوادگی، این وظیفه خطیر به عهده نیروی انسانی این بخش قرار می‌گیرد. به همین دلیل نقش این نیروها در خانه‌ها به دلایل متعدد و اساسی گسترده، عمیق و تعیین کننده می‌باشد. لذا شرایط انتخاب این افراد بر اساس ضوابط ابلاغ شده برای انتخاب و بکار گیری نیروی انسانی بخش شبه خانواده موضوع بخشنامه شماره

۹۰۰/۸۶/۵۰۵۰۸ مورخ ۱۳۸۶/۱۲/۰۲ در دو بخش شرایط عمومی و اختصاصی و طی دوره‌های آموزشی مصوب دفتر امور شبه خانواده به شرح زیر انجام می‌گیرد :

الف- ویژگی‌های عمومی

- داشتن احساس مسؤلیت، تعهد، وجدان کاری، علاقه و تمایل به کار تربیتی
- داشتن نگرش و باورهای مثبت به فرزندان و دوست داشتن آنها
- آگاهی و دانش و داشتن مهارت‌های شغلی شامل :

- آگاهی کافی از اهداف تعلیم و تربیت

- داشتن سلامت جسمی و روانی و اعتماد به نفس بالا

- پای‌بندی به اصول اعتقادی، اخلاقی، اجتماعی و معنوی جامعه و عمل به آن

- آشنایی با مراحل مختلف رشد و تحول کودک و داشتن دانش کافی در مورد روان‌شناسی کودکان و نوجوانان

- آشنایی با مهارت‌های زندگی

- دارا بودن خلاقیت و ابتکار عمل

- راز داری و صبوری

- توان‌مندی در دفاع از حقوق کودکان

- توانایی ارائه نقش الگویی در تربیت

- عدم بکار گیری تنبیه بدنی و توانایی استفاده از روش‌های مؤثر در تشویق و تنبیه

- توانایی استفاده از مشارکت و توانایی کودکان در امر تربیت و همچنین اداره امور

- توانایی انجام کار بصورت مشارکتی و تشویق افراد به همکاری برای اندیشیدن و تصمیم‌گیری

- تمایل به یادگیری به طور مستمر

- داشتن انگیزه قوی برای انجام کار دشوار تربیت کودکان

- اعتقاد به لزوم توانمند ساختن کودکان به وسیله فراهم کردن فرصت برای آنان تا مهارت‌های خودشان را با تقویت اعتماد به نفس شناسایی کرده و توسعه دهند

کلیه کارکنان شاغل و همکار در خانه می‌بایست دارای کارت سلامت معتبر از "خانه بهداشتی درمانی

وزارت بهداشت و درمان باشند"

ب- ویژگی‌های تخصصی

ویژگی‌های تخصصی نیروی انسانی در سه بخش **مربی، مدد کار** و **روان‌شناس** بر اساس ضوابط ابلاغ شده مربیان، مدد کاران اجتماعی و روان‌شناسان بخش شبه خانواده به شرح زیر می‌باشد :

۲-۲-۳-۲-۱ ویژگی مربیان تربیتی خانه‌های کودکان و نوجوانان

از آنجا که در خانه‌های کودکان و نوجوانان امر مهم تعلیم و تربیت فرزندان بطور مستقیم بر عهده مربیان می‌باشد، لذا نقش این افراد به دلایل متعدد و اساسی بسیار گسترده، عمیق و تعیین‌کننده بوده و مستقیماً روی شخصیت و رفتار فرزندان اثر می‌گذارد، به همین دلیل انتخاب این افراد هم بسیار تعیین کننده و مهم می‌باشد. ضوابط بکارگیری مربیان امور تربیتی به این شرح می‌باشد :

- دارا بودن مدرک تحصیلی حداقل لیسانس در رشته‌های علوم تربیتی، روان‌شناسی و سایر رشته‌های مرتبط
- متعهد و معتقد و عامل به مبانی و دستورات اسلام
- دارای صلاحیت تخصصی و عمومی و مورد تأیید کمیته انتخاب و بکارگیری نیروی انسانی بخش شبه خانواده استان (موضوع بخشنامه شماره ۹۰۰/۸۶/۵۰۵۰۸ مورخ ۱۳۸۶/۱۲/۲)

تبصره- معمولاً گزینش و مصاحبه استخدامی در دو سطح عمومی و تخصصی صورت می‌پذیرد. گزینش در بخش اول در زمینه بررسی صلاحیت‌های اخلاقی، سیاسی و اعتقادی براساس معیارها و سیاست‌های پذیرفته شده سازمان توسط هسته مرکزی گزینش انجام می‌گیرد و مصاحبه تخصصی به منظور سنجش میزان علاقه‌مندی، تعهد، سلامت روان، عزت نفس و تخصصی بودن افراد متقاضی برای کار در بخش شبه خانواده توسط کمیته‌های استانی بکارگیری نیروی انسانی انجام خواهد پذیرفت.

- ترجیحاً متأهل بودن
- داشتن سلامت روحی و جسمی (با تأیید کمیته تخصصی استانی و انجام گزینش‌های روانی و روان‌شناختی توسط متخصصین امر)
- دارا بودن حداقل ۲۵ و حداکثر ۴۵ سال سن برای کار با :

الف- فرزندان گروه سنی ۱۲ – ۷ سال با حداقل ۲۵ سال سن

ب- فرزندان گروه سنی ۱۷ – ۱۲ سال با حداقل ۳۰ سال سن

ج- فرزندان گروه‌های سنی بالاتر، ۳۰ سال سن به بالا

- گذراندن یک دوره آموزش توجیهی مباحث مربوط به فرزندان شبانه‌روزی‌ها و مراقبت شبانه‌روزی
- گذراندن حداقل ۴۵ روز کارورزی در محل کار در کنار مربیان با تجربه و همزمان بازدید و حضور درسایر مراکز با گروه‌های سنی و جنسی مختلف و همچنین آشنایی با وظایف مدد کاری و روان‌شناسی
- عدم جابجایی غیر کارشناسی مربیان خانه‌ها

۲-۲-۳-۲-۲ ویژگی های مددکاران اجتماعی در بخش مراقبت شبانه روزی

نظر به اهمیت نقش مددکاران اجتماعی در رشد و پرورش و انتقال موفق فرزندان به جامعه، مناسب است انتخاب مددکاران از میان افراد دارای مهارت ها و ویژگی های زیر صورت گرفته و در جهت تقویت آن در مددکاران شاغل تلاش شود.

- داشتن حداقل تحصیلات لیسانس در رشته مددکاری یا خدمات اجتماعی

تبصره- در صورت وجود محدودیت در خصوص بکارگیری نیروهای فوق‌الذکر، می‌توان از سایر رشته-های تحصیلی مرتبط (روان‌شناسی، علوم تربیتی و مشاوره) مشروط بر گذراندن دوره‌های آموزشی تئوری و عملی بهره گرفت.

- دارای صلاحیت تخصصی و عمومی و مورد تأیید کمیته انتخاب و بکارگیری نیروی انسانی بخش شبه خانواده استان (موضوع بخشنامه شماره ۹۰۰/۸۶/۵۰۵۰۸ مورخ ۱۳۸۶/۱۲/۲) باشد.

تبصره- معمولاً گزینش و مصاحبه استخدامی در دو سطح عمومی و تخصصی صورت می‌پذیرد. گزینش در بخش اول در زمینه بررسی صلاحیت‌های اخلاقی، سیاسی و اعتقادی براساس معیارها و سیاست‌های پذیرفته شده سازمان توسط هسته مرکزی گزینش انجام می‌گیرد و مصاحبه تخصصی به منظور سنجش میزان علاقه‌مندی، تعهد، سلامت روان، عزت نفس و تخصصی بودن افراد متقاضی برای کار در بخش شبه خانواده توسط کمیته‌های استانی بکارگیری نیروی انسانی انجام خواهد پذیرفت.

- آغاز به کار مدد کار تحت نظر سرپرست مدد کاری

- بکارگیری مهارت کار با گروه با استفاده از اصول پویایی شناسی گروه فرزندان تحت سرپرستی
- مهارت کشف استعدادها و کمک به رشد خود شکوفایی فرزندان در گروه
- مهارت کشف نیازها و برنامه‌ریزی در جهت برآوردن آنان بخصوص در زمینه برنامه‌ریزی برای اوقات فراغت فرزندان
- مهارت خود ارزشیابی از مداخلات حرفه‌ای
- مهارت در انجام کار تیمی
- مهارت برقراری رابطه حرفه‌ای با فرزندان و سیستم مراقبت
- مهارت شناسایی منابع اجتماعی و استفاده از آن‌ها

۲-۲-۳-۲-۳ ویژگی روان شناسان در خانه کودک و نوجوان

روان‌شناس خانه کودکان و نوجوانان می‌بایست از بین فارغ التحصیلان رشته روان‌شناسی با گرایش‌های بالینی، تربیتی، عمومی و استثنایی در مقاطع کارشناسی، کارشناسی ارشد و بالاتر به کار گرفته شود و دارای شرایط زیر باشد :

- دارای صلاحیت تخصصی و عمومی و مورد تأیید کمیته انتخاب و بکارگیری نیروی انسانی بخش شبه خانواده استان (موضوع بخشنامه شماره ۹۰۰/۸۶/۵۰۵۰۸ مورخ ۱۳۸۶/۱۲/۲) باشد.

تبصره- معمولاً گزینش و مصاحبه استخدامی در دو سطح عمومی و تخصصی صورت می‌پذیرد. گزینش در بخش اول در زمینه بررسی صلاحیت‌های اخلاقی، سیاسی و اعتقادی براساس معیارها و سیاست های پذیرفته شده سازمان توسط هسته مرکزی گزینش انجام می‌گیرد و مصاحبه تخصصی به منظور سنجش میزان علاقه-مندی، تعهد، سلامت روان، عزت نفس و تخصصی بودن افراد متقاضی برای کار در بخش شبه خانواده توسط کمیته‌های استانی بکارگیری نیروی انسانی انجام خواهد پذیرفت.

- ترجیحاً بایستی تجربه کار با کودکان و نوجوانان را داشته باشد
- حتی‌المقدور هم جنس فرزندان باشد
- به مهارت‌هایی از قبیل سنجش، تشخیص (اجرای آزمون‌های هوش، استعداد، پیشرفت تحصیلی و ...) و مداخلات درمانی مسلط باشد
- توانایی آموزش مباحثی همچون دوره‌های مهارت‌های زندگی، آموزش ابراز وجود، اعتماد به

نفس و ... را برای فرزندان داشته باشد

- به منظور ارائه خدمات آموزشی فوق به فرزندان، خود نیز دوره‌های آموزشی مورد نیاز را گذرانده و مهارت‌های مورد نظر را داشته باشد
- توانایی ارائه خدمات مشاوره شغلی، تحصیلی و ازدواج را داشته و دوره‌های آموزشی مرتبط با این خدمات را بگذراند

۲-۲-۳-۳ شرایط اختصاصی خانه‌ها

خانه‌ها از نظر شرایط اختصاصی مطابق استاندارد و ضوابط تعیین شده دفتر امور شبه خانواده و با رعایت موارد ذیل تشکیل خواهند شد :

۲-۲-۳-۳-۱ خانه موقت

- خانه‌های موقت می‌بایست با تفکیک سنی و با ظرفیت حداکثر ۱۰ نفر در کنار خانه‌ها تشکیل شود.

- کارکرد خانه‌های موقت علاوه بر رسیدگی به امور کودکان و ارزیابی وضعیت بهداشتی آنان و انجام اقدامات مددکاری در زمینه بازگشت مجدد فرزندان نزد والدین می‌باشد. بنابراین چنانچه با بررسی‌ها و انجام اقدامات حرفه‌ای تیم مراقبت زمینه بازگشت کودک نزد والدین فراهم نشود، کودک به خانه موقت منتقل خواهد شد.

- انتقال کودکان به خانه تربیتی یا کودکان و نوجوانان منوط به اقامت در خانه موقت است

- خانه‌های موقت ترجیحاً در محل ساختمان خانه‌های کودکان و نوجوانان با تفکیک جنسی و در دو گروه سنی زیر شش سال و بالای شش سال تشکیل می‌شود مگر در مواردی که این امکان فراهم نباشد.

- انتقال کودک به خانه موقت می‌بایست به همراه پرونده اجتماعی اولیه کودک صورت پذیرد.

تبصره ۱- همراهی کودک توسط یک مددکار اجتماعی در زمان انتقال به خانه موقت الزامی است.

- انجام آزمایشات پزشکی و تشخیصی (خون، ادرار و مدفوع) و ثبت نتایج آن در پرونده بهداشتی کودک به صورت اولیه الزامی می‌باشد.

- در طول اقامت کودک در خانه موقت می‌بایست نسبت به تشخیص بیماری‌های پرخطر همچون ایدز و هپاتیت و بیماری‌های مسری مثل بیماری‌های انگلی و عفونی و دیگر بیماری‌ها مانند سل و بیماری‌های پوستی و ... آزمایشات لازم بعمل آید.

تبصره ۲- چنانچه پس از آزمایشات لازم کودک بیمار تشخیص داده شود، در صورت ضرورت به بیمارستان اعزام و در غیر این صورت تمهیدات لازم جهت جلوگیری از انتقال بیماری به سایرین به عمل آید.

تبصره ۳- جدایی کودک از سایرین صرفاً براساس تشخیص پزشک و براساس ضرورت صورت خواهد گرفت.

- در طول اقامت کودک در خانه موقت رسیدگی به نیازهای روان‌شناختی کودک با توجه به ناملایمات روحی قبل از پذیرش و نگرانی‌های کودک در هنگام ورود و توجه به احساس جدائی از خانواده و توجه به ایجاد امکانات مربوط به ارتباط سالم با خانواده و بستگان، پیش‌گیری از بروز افسردگی و سایر مشکلات روانی و تلاش در جهت اجتماعی شدن کودک در محیط جدید و برقراری ارتباط مناسب با گروه هم‌سالان از وظایف تیم تخصصی می‌باشد.
- جلوگیری از وقفه در تحصیل کودکان از وظایف مهم تیم مستقر در خانه موقت می‌باشد. در صورت وقوع وقفه‌های کوتاه مدت و اجتناب ناپذیر، بایست با استفاده از شیوه‌های مناسب از بدو ورود کودک به خانه موقت، تداوم تحصیلی او تضمین گردد.
- بکارگیری پزشک عمومی یا متخصص داخلی به صورت نیمه وقت یا تمام وقت، یک پرستار یا بهیار و پرسنل تخصصی (مربی و کارشناس مرتبط) در هر شیفت در این خانه‌ها الزامی است.

۲-۲-۳-۳-۲ خانه نوزدان، نونهالان و نوباوگان (شیرخوارگاه)

در این خانه‌ها رعایت نکات ذیل الزامی است :

- کودکان زیر پنج سال از قاعده تفکیک سنی مستثنی هستند.
- کنترل وضعیت واکسیناسیون کودک در بدو ورود و در طول مدت اقامت وی در خانه
- مراقبت و پرورش کودکان در بخش‌های مختلف خانه با توجه به نیاز گروه‌های سنی نوزاد، نونهال و نوباوه
- توجه کافی به بهداشت و تغذیه کودکان با در نظر گرفتن شاخص‌های رشد کودکان در سنین مختلف
- توجه کافی به ایمنی، تجهیزات از جمله تخت، وسایل برقی و وسایل حرارتی و... و وسایلی که به نحوی می تواند برای این گروه حادثه آفرین باشد
- توجه به رشد شناختی کودکان و برنامه‌ریزی مناسب جهت رفع هر گونه آسیب، تاخیر و یا عقب ماندگی کودکان

- زمینه سازی و ارائه آموزش‌های اولیه جهت تعالی رشد و نمو کودک از قبیل نشستن، راه رفتن، تکلم و غیره در طول اقامت کودک در خانه
- بکارگیری پزشک متخصص اطفال، روانشناس، یک پرستار یا بهیار در هر شیفت و یک مربی برای حداکثر شش کودک بین سنین نوزادی تا ۱/۵ سالگی، ۳-۱/۵ سالگی و ۳ الی پایان ۵ سالگی در این خانه‌ها الزامی است.

۲-۲-۳-۳-۲-۱ دایه رضاعی

برابر سنت‌های دینی و تاریخی، ضروری است تا اقدامات لازم جهت شناسایی بانوان واجد شرایط شیردهی (دایه رضاعی) به منظور تغذیه نوزدان مقیم در شیرخوارگاه‌ها مطابق ضوابط ذیل صورت‌گیرد :

الف- شرایط عمومی دایه رضاعی

- ایرانی، مسلمان و متعهد به مبانی شرعی

تبصره- در مورد کودکان اقلیت‌های دینی برابر موازین اقلیت‌ها رفتار گردد.

- برخورداری از سلامت جسم و روان

تبصره- انجام آزمایشات پزشکی لازم بویژه HIV و هپاتیت ضروری است.

ب- فرایند انجام کار

شیردهی نوزدان از طریق دایه رضاعی صرفاً در خانه‌های نوزدان و بدون انتقال کودک به منزل دایه رضاعی، با رعایت شرایط ذیل امکان پذیر است :

- اخذ تقاضا نامه متقاضی (دایه رضاعی) به انضمام تصویر کلیه صفحات شناسنامه و رضایت نامه همسر شرعی و قانونی

تبصره- تقاضا نامه فوق‌الذکر می‌بایست دارای امضاء متقاضی، آدرس دقیق و شماره تلفن باشد.

- بررسی صلاحیت متقاضی (فردی، خانوادگی، اجتماعی و اعتقادی) طبق گزارش مددکاری
- اخذ گواهی سلامت جسمانی و روانی از پزشک متخصص
- تایید و تصویب کمیته شبه خانواده استان
- آموزش مراقبت، پرورش و تغذیه به دایه رضاعی قبل یا همزمان با دوران شیردهی
- نظارت تخصصی و مستمر بر انجام فعالیت در دوران شیردهی و ارزیابی وضعیت رشد جسمانی،

بهداشت کودک و ارائه گزارشات لازم در این خصوص

تبصره- مدت شیرخوارگی تا اتمام دو سالگی طفل می‌باشد.

- پرداخت هزینه‌ها مطابق جدول شماره ۳ (بخش ششم) این دستورالعمل در صورت درخواست دایه رضاعی

- چنانچه امکان تحویل کودک به دایه رضاعی و خانواده وی به صورت سرپرستی دائم (فرزندخواندگی) یا سرپرستی موقت (امین موقت) فراهم گردید، با انجام بررسی کارشناسی و توجه کامل به مصالح جسمی و عاطفی کودک زمینه انتقال کودک به خانواده با رعایت سایر شرایط مندرج در این دستورالعمل و اولویت انجام می‌گیرد.

۲-۲-۳-۳-۳ خانه کودکان و نو جوانان

کودکان در این خانه‌ها در دو گروه سنی از هفت سالگی الی دوازده سالگی و از سیزده سالگی الی هجده سالگی به تفکیک جنس تحت مراقبت و پرورش قرار می‌گیرند. در زمینه انجام اقدامات ذیل ضروری است :

- پذیرش کودک در شهر محل تولد یا شهرهای همجوار مگر در موارد استثنایی و براساس مصلحت و تشخیص کمیته شبه خانواده استان
- مراقبت و پرورش خواهران و برادران تا حد امکان در یک خانه یا در خانه‌هایی که امکان ملاقات آنان با یکدیگر به آسانی فراهم شود و اجتناب از جدایی آنان در شهرهای مختلف با فاصله مکانی دور و در عدم امکان پذیرش خواهران و برادران حتی‌المقدور در مراکز هم‌جوار با کمترین بعد مسافت
- ارسال تصویر کلیه مدارک مربوط به پرونده اولیه کودک به همراه وی به واحدی که کودک تحت مراقبت و پرورش قرار می‌گیرد
- بایگانی و نگهداری مدارک اولیه در محل ستاد پذیرش و هماهنگی یا اداره بهزیستی شهرستان
- ارسال خلاصه اطلاعات جدید از محل اقامت کودک حداکثر ظرف یک ماه به بخش شبه خانواده ستاد بهزیستی استان
- اجتناب از جابجایی غیرکارشناسی کودکان از مکانی به مکان دیگر به منظور جلوگیری و ثبات

نسبی در زندگی و روابط کودکان با یکدیگر و خانواده مگر در موارد ضروری و به تشخیص کمیته شبه خانواده استان

- انجام اقدامات لازم جهت مشارکت کودکان در اداره امور خانه و نظارت و ارزشیابی فعالیت‌های آنان
- ارائه آموزش‌های لازم جهت فراگیری مسائل اعتقادی و تشویق و ترغیب کودکان به انجام تکالیف مذهبی، تقویت تعهد ایمانی و آشنایی کامل با فرهنگ، شعائر، سنن و مراسم دینی
- برنامه‌ریزی‌های اردوئی و اوقات فراغت با توجه به نیازها و علائق کودکان، اهداف تربیتی و پرورشی، بهداشت روانی کودکان و فراگیری مهارت‌های اجتماعی
- توجه به نظرات و سلیقه های کودک در خرید لباس و سایر برنامه‌های زندگی و مشارکت عملی آنان در این خصوص
- توجه به امور تحصیلی کودکان و در صورت نیاز استفاده از معلم کمکی و اعزام کودکان به کلاس‌های تقویتی
- برقراری ارتباط مناسب و منظم با مراکز تحصیلی فرزندان در راستای حفظ حرمت و عزت آنان در محیط تحصیلی
- تلاش در جهت انتخاب حداقل یک «حامی» برای کلیه کودکان تحت مراقبت در خانه‌ها (موضوع بخشنامه شماره ۸۲۲/۱/۱۰۱۶۵ مورخ ۱۳۷۹/۱۲/۰۸)
- ایجاد زمینه لازم جهت فراگیری آموزش‌های فنی و حرفه‌ای (همراه با تحصیل) در بین نوجوانان (پسر و دختر) با توجه به سن و جنس آنان به گونه‌ای که توانایی انطباق و اشتغال پایدار آنان را قبل از ورود به جامعه فراهم نماید

تبصره- این برنامه می‌بایست برای کلیه کودکان و حداقل چهار سال قبل از زمان ترخیص به طور مستمر و منظم پیش‌بینی و اجرا گردد

- برنامه‌ریزی جهت آموزش و فراگیری حداقل یک رشته ورزشی یا هنری مورد علاقه فرزندان
- بکارگیری یک مربی به ازاء حداکثر ۱۰ کودک در هر شیفت در تمام مدت شبانه روز در این خانه‌ها الزامی است

۲-۲-۳-۳-۴ خانه تربیتی

ضوابط خانه‌های تربیتی مطابق با تعریف موجود وفق آئین نامه مربوط به خانه‌های تربیتی قابل اجرا بوده و موارد ذیل می‌بایست مد نظر قرار گیرد :

- پذیرش فرزندان در خانه‌های تربیتی می‌بایست با تأیید تیم ارزیابی بهزیستی استان صورت پذیرد.

تبصره- درصورت تأیید پذیرش فرزند در خانه تربیتی، زمان احتمالی اقامت وی در خانه توسط تیم ارزیابی مشخص می‌شود.

- خروج فرزندان از خانه‌های تربیتی با پیشنهاد تیم درمان و تأیید تیم ارزیابی امکان پذیر است.

تبصره- تیم ارزیابی در بهزیستی هر استان شامل کارشناس مسئول شبه خانواده, یک نفر روان پزشک، یک نفر روان‌شناس، یک نفر مدد کار و یک نفر مشاور می‌باشد.

- گروه هدف در خانه‌های تربیتی، فرزندان دارای مشکلات عاطفی رفتاری می‌باشند که توسط تیم مراقبت خانه موقت یا خانه کودکان و نوجوانان به تیم ارزیابی معرفی خواهند شد.
- تعداد فرزندان در خانه های تربیتی حداکثر ۱۰ نفر می‌باشد.
- تیم درمان خانه‌های تربیتی ارائه خدمات تخصصی در جهت بهبود و اصلاح رفتار گروه هدف را بر عهده دارد.
- انتقال فرزندان به خانه تربیتی و خانه‌های کودکان و نوجوانان یا خانواده می‌بایست با هماهنگی و تأیید تیم ارزیابی و کمیته شبه خانواده شهرستان و استان انجام گیرد.
- تکمیل فرم‌های برنامه مراقبت در این خانه‌ها به صورت ماهیانه ضروری است.
- نظارت بر نحوه فعالیت خانه‌های تربیتی به عهده بهزیستی استان‌ها از طریق انجام بازدید و دریافت گزارش عملکرد سه ماهه از بهزیستی شهرستان مربوطه می‌باشد.
- بکارگیری دو مربی به ازاء هر ۱۰ فرزند در هر شیفت، یک مدد کار، یک روان‌شناس، یک روان پزشک به صورت پاره وقت و یک خدمت‌گزار در این خانه‌ها الزامی است.

۲-۲-۳-۳-۵ خانه مستقل

فرزندانی به خانه مستقل وارد خواهند شد که بنا به تشخیص تیم مراقبت و تأیید کمیته شبه خانواده شهرستان و استان شرایط ترخیص برای آنان فراهم باشد و صرفاً به منظور آمادگی جهت ورود به زندگی مستقل

و جامعه وارد این خانه‌ها خواهند شد.

- ورود کلیه فرزندان قبل از تشکیل زندگی مستقل در اشکال مختلف، به خانه مستقل الزامی است.
- خواهران و برادران ترجیحاً در خانه مستقل به صورت یک‌جا زندگی می‌کنند.
- مدت زندگی در خانه مستقل شش ماه است که بنا به ضرورت و به تشخیص تیم مراقبت و تأیید کمیته شبه خانواده شهرستان و استان تا یک دوره شش ماهه دیگر قابل تمدید می‌باشد.
- تعداد کودکان مقیم خانه حداقل ۳ و حداکثر ۷ نفر می‌باشد.
- محل اقامت فرزندان در خانه مستقل می‌بایست متناسب با تعداد آنان انتخاب شود.
- چیدمان وسایل مورد نیاز فرزندان در بدو ورود به خانه مستقل و در طول اقامت آنان تا حد امکان با همفکری و مشارکت آنان صورت پذیرد.
- خانه مستقل به مثابه سایر مسکن‌های شخصی بوده و خارج از فضای اداری در نظر گرفته شده و یک نفر مدد کار بر وضعیت فرزندان نظارت مستمر خواهد داشت.
- اصول و ضوابط مدیریت خانه‌های مستقل مطابق با دستورالعمل و ضوابط خانه‌های کودکان و نوجوانان بوده و به شکل دولتی اداره می‌شوند.
- فرزندان در دوره طی دوران اقامت از هزینه‌های امداد ماهیانه برخوردار خواهند شد.
- با توجه به اینکه خانه مستقل آخرین مرحله نگهداری قبل از ترخیص و دوره استقلال نوجوانی می‌باشد، دقت نظر خاص در اجرای ضوابط کار تیمی و مرور تنظیم برنامه‌های اجتماعی و بین فردی، مهارت مراقبت از خود و تأمین نیازهای مادی و معنوی با بهره‌گیری از نیروهای تخصصی (روان‌شناس و مدد کار) ضروری است.
- برنامه‌ریزی در زمینه اوقات فراغت و ارائه خدمات مشاوره‌ای در تمامی زمینه‌های امور خانه باید با تعامل و هماهنگی فرزندان انجام پذیرد.
- ضوابط و مقررات فرهنگی- تربیتی فرزندان تحت سرپرستی
- با توجه به مأموریت دفتر امور شبه خانواده مبنی بر ارائه خدمات تربیتی و پرورشی برای کلیه فرزندان واجد شرایط به منظور توانمند سازی آنان برای حضور موفق در عرصه زندگی مستقل

اجتماعی مفهوم فرهنگ و تربیت یک مفهوم گسترده‌ای خواهد بود که از دایره اوقات فراغت، مسافرت، آموزش و ... فراتر رفته و برنامه ریزی وسیعی را از بدو پذیرش برای فرزندان می‌طلبد. لذا به منظور پرهیز از پراکنده کاری و اعمال سلایق شخصی ضوابط و مقررات یکسان، اجرای برنامه‌های فرهنگی تربیتی به منظور پاسخ‌گویی به نیازهای فرزندان بدلایل ذیل ضروری است :

- نیاز به آموزش و تقویت باورهای صحیح دینی و مذهبی فرزندان و کمک به قدرت شناسایی و تفکیک حقایق از موهومات.
- نیاز به شناخت ارزش‌های انسانی و حقوق و وظایف خویش به عنوان عضوی از جامعه.
- نیاز به خودشناسی و درک صحیح از استعدادها، توانایی‌ها و نیازهای خویشتن.
- نیاز به پذیرش نقش مؤثر خویش به عنوان مرد یا زن خانواده در آینده.
- نیاز به شناخت ارزش و اهمیت خانواده برای فرد و جامعه.
- نیاز به شناخت و درک صحیح از تاریخ و فرهنگ خویش.
- نیاز به حفظ تعادل هیجانی و عاطفی در یادگیری و مقاومت در شرایط نامساعد زندگی.
- نیاز به شناخت زندگی سالم و کیفیت برخورداری از آن.
- نیاز به برخورداری از بهداشت جسمی و روانی.
- نیاز به شناخت ارزش‌ها و اهمیت برقراری روابط سالم در اجتماع و کسب مهارت‌های اجتماعی.
- نیاز به شناخت استعدادهای شغلی و کسب استقلال اقتصادی.
- نیاز به استفاده هدفمند و بهینه از اوقات فراغت.
- نیاز به پیشرفت‌های تحصیلی و آشنایی با یافته‌های علمی جدید.
- نیاز به پاسخ‌گویی به بحران هویت در فرزندان.

۲-۲-۳-۴ رابطه تربیت و فعالیت‌های فوق برنامه

تربیت به معنای کسب معرفت و مهارت‌ها و ارزش‌های لازم برای سازگاری با محیط در هر مرحله از مراحل رشد و تکامل است نوجوان همانند سایر افراد برای بهره‌مندی از زندگی سالم و لذت بخش به تربیت نیاز دارد تا ضمن ارضای نیازهایش، او را در بروز و گسترش استعدادها و توانائی‌هایش راهنمایی و کمک نماید. هدف

اساسی همه فعالیت‌های تربیتی این است که انگیزه‌ها و محرک‌های لازم برای ادامه رشد و تکامل طبیعی و سالم فرزندان را ایجاد نماید و امکانات کسب موقعیت و مهارت‌های ضروری و ارزش‌های بهینه را برای برخورداری از زندگی مطلوب فراهم آورد. دنیای نو مستلزم تربیت نو است و رسیدن به این هدف از دو طریق میسر می‌گردد :

۱- از راه فعالیت‌های رسمی و محدود به کلاس درس تحت عنوان برنامه تحصیلی (درسی).

۲- از طریق فعالیت‌های غیررسمی (فوق برنامه) که همانند برنامه رسمی می‌بایست از نظریات و قوانین یادگیری پیروی نماید. بدین معنی که موجب رضایت خاطر کودک و نوجوان شود. معنا دار و برای یاد گیرنده قابل درک باشد. در واقع با تجارب و نیازهای وی مرتبط و هماهنگ بوده و از الگوهای مطلوب برای آموزش فرزندان برخوردار شود. زیرا انسان از راه تقلید از الگوها و سرمشق‌ها و همانند سازی با آنان می‌آموزد. لذا مسئولان اجرای برنامه‌های فرهنگی تربیتی می‌بایست از هر لحاظ سرمشق و الگوی مناسبی برای فرزندان باشند.

فعالیت‌های فوق برنامه اساساً اجتماعی هستند و در واقع وظیفه همه کارشناسان و دست اندرکاران مراقبت از کودکان و نوجوانان است که در تدوین و اجرای برنامه‌ها نقش فعال ارائه نمایند.

۲-۲-۳-۵ ویژگی‌های مورد نیاز در برنامه‌ریزی فعالیت‌های فرهنگی و تربیتی (فوق برنامه)

اهمیت فعالیت‌های فوق برنامه نه تنها کمتر از آموزش‌های رسمی نیست، بلکه مکمل آن‌ها است و عامل مهمی در فرایند جامعه پذیری افراد می‌باشد و در صورتی موفق خواهد بود که دارای ویژگی‌های زیر باشد :

- به شرایط، ویژگی‌ها، استعدادها، نیازها و رغبت‌های فرزندان توجه شود.
- غیر رسمی و غیر تحمیلی باشد.
- تنظیم و اجرای برنامه‌ها با سازماندهی و مشارکت فعال خود فرزندان صورت پذیرد.
- شرکت فرزندان در فعالیت‌ها بصورت انتخابی باشد.
- نسبت به تنوع رغبت‌های فرزندان پاسخگو باشد.
- در برنامه‌ریزی و فعالیت‌ها ابداع و ابتکار مورد توجه قرار گیرد.
- نشاط انگیز و لذت بخش باشد.
- ابعاد زیستی، روان شناختی، جامعه شناسی و بوم شناسی رفتار فرزندان را در برنامه‌ریزی‌ها مورد توجه قرار دهد.

- برنامه‌ریزی فعالیت‌های فرهنگی تربیتی با توجه به شرایط فرهنگی و اجتماعی و امکانات موجود انجام شود.
- نیروی انسانی مناسب و علاقمند در اجرای برنامه ها مورد توجه قرار گیرد.
- به امکانات محیطی مورد نیاز توجه نماید.
- برای هر فعالیت هدف‌های رفتاری مشخص تعیین و میزان پیشرفت در دستیابی به اهداف مورد ارزشیابی قرار گیرد.
- مجموعه دست اندرکاران امر مراقبت از فرزندان (اعضای تیم تخصصی) با یکدیکر همکاری و هماهنگی داشته باشند.
- به ارتباط تنگاتنگ و هم‌پوشی فعالیت‌های غیر رسمی با برنامه‌های رسمی توجه شود.
- فعالیت‌های فرهنگی تربیتی با توجه به یافته‌های علمی و تربیتی جدید تنظیم شود.

۲-۲-۴ انتقال به خانواده یا جامعه

سیاست اصلی حوزه شبه خانواده، اجتناب از طولانی شدن مدت اقامت کودکان در مراکز شبانه‌روزی و ایجاد شرایط مساعد جهت انتقال موفق به خانواده یا جامعه است. بنابراین کلیه برنامه‌ها می‌بایست بر اصل کلی فوق پایه‌گذاری شود.

۲-۲-۴-۱ ترخیص

فرآیندی است که آغاز آن از ابتدای پذیرش و پایان آن ورود موفق و ایمن به اجتماع است. بی تردید ترخیص موفق فرزندان با برنامه‌ریزی‌ها و نحوه عملکرد تیم تخصصی مراقبت در زمان مراقبت و پرورش پس از پذیرش ارتباط مستقیم دارد.

تبصره ۱- پیگیری و نظارت بر وضعیت فرزندان ترخیصی حداکثر تا پنج سال بر عهده مدد کار پیگیری کننده می‌باشد و پس از این مدت و در صورت بروز مشکل، با بررسی کارشناسی و بر حسب نوع مشکل به حوزه‌های مرتبط در سازمان یا سایر مراکز تخصصی معرفی خواهند شد.

تبصره ۲- منظور از مدد کار پیگیری‌کننده، مدد کار بهزیستی شهرستان مربوطه می‌باشد.

۲-۲-۴-۲ اَشکال انتقال به خانواده

۲-۲-۴-۲-۱ بازگشت کودک نزد والدین

۲-۲-۴-۲-۲ انتقال به خانواده جایگزین

شرایط و نحوه بازگشت کودک نزد والدین خود و یا انتقال وی به خانواده جایگزین به شکل سرپرستی دائم (فرزندخواندگی) و سرپرستی موقت (امین موقت) در این دستورالعمل تعیین گردیده است.

۲-۲-۴-۲-۲ انتقال به جامعه (ورود به زندگی مستقل)

ورود به زندگی مستقل شامل فرزندانی می‌شود که بنا به دلایل گوناگون، امکان بازگشت نزد والدین یا انتقال به خانواده جایگزین را نداشته و در زمان مناسب و به تشخیص تیم مراقبت و تأیید کمیته شبه خانواده شهرستان و استان امکان و توانایی زندگی مستقل را دارا می‌شوند.

تبصره- ورود به زندگی مستقل قبل از رسیدن فرزند به سن ۱۸ سال تمام شمسی ممنوع می‌باشد.

۲-۲-۴-۳ تحصیل در دانشگاه

چنانچه فرزندان دانشجو تمایل به ترخیص و زندگی مستقل در شهر محل اقامت داشته باشند می‌بایست حداقل به مدت شش ماه در خانه‌های مستقل به منظور کسب آمادگی و کسب مهارت‌های لازم زندگی اقامت داشته باشند.

چنانچه شرایط ترخیص برای فرزندان دانشجو فراهم نباشد و محل تحصیل فرزند در همان شهر محل اقامت خود تعیین شده باشد، زندگی وی تا پایان دوره کارشناسی در همان خانه کودکان و نوجوانان بلامانع است.

چنانچه علیرغم تلاش‌های فوق‌الاشاره، محل تحصیل فرزند در محلی به غیر از استان محل سکونت تعیین شود، با معرفی و پیگیری استان مبدأ و همکاری استان مقصد می‌بایست امکانات لازم جهت بهره‌مندی وی از خوابگاه دانشجویی یا خانه دانشجویی و خدمات رفاهی فراهم شود.

تبصره- به منظور ساماندهی و نظارت منظم بر زندگی فرزندان و جلوگیری از رفت و آمدهای غیر ضروری آنان می‌بایست به گونه‌ای برنامه‌ریزی شود تا حد امکان فرزندان در دانشگاه‌های دولتی و غیرانتفاعی استان مربوط یا مناطق جغرافیایی و بومی خود انتخاب رشته نمایند.

۲-۲-۴-۴ خدمت سربازی

پسران تبعه ایران و تحت سرپرستی سازمان بهزیستی پس از رسیدن به سن مشمولیت و در طول خدمت سربازی از برنامه های رفاهی به شرح ذیل برخوردار می‌شوند :

- فرزندان واجد شرایط خدمت سربازی می‌بایست حداقل شش ماه قبل از شروع خدمت جهت آمادگی وارد خانه مستقل شوند.
- در صورتی که محل خدمت سربازی فرزند در استان محل زندگی وی باشد می‌بایست هزینه‌های ترخیص (تأمین مسکن، لوازم ضروری زندگی ....) با تشکیل و تایید کمیته شبه خانواده شهرستان و استان تأمین گردد.
- مکاتبه و پیگیری با ادارات نظام وظیفه عمومی درخصوص تعیین محل خدمت فرزند در استان محل سکونت خود الزامی است.
- چنانچه علیرغم تلاش‌های فوق‌الاشاره، محل خدمت فرزند محلی به غیر از استان محل سکونت تعیین شود، با معرفی و پیگیری استان مبدأ و همکاری استان مقصد می‌بایست امکانات لازم جهت بهره‌مندی وی از خدمات رفاهی فراهم شود.
- ترخیص نهایی فرزندان پسر و پرداخت هزینه‌های ترخیص (موضوع بخش ششم دستورالعمل) پس از پایان خدمت نظام وظیفه امکان‌پذیر می‌باشد.

۲-۲-۴-۵ اشتغال

- حضور فرزندان پس از اشتغال به مدت شش ماه در خانه مستقل ضروری است.

- فرزندان قبل از ورود به خانه مستقل مکلف به طی دوره‌های آموزش مهارت‌های حرفه‌ای و آموزش مهارت‌های زندگی هستند. اما تکمیل آموزش‌های فوق الذکر در صورت نیاز و به تشخیص تیم مراقبت و تأیید کمیته شبه خانواده شهرستان و استان در خانه مستقل بلامانع است.

- حرفه آموزی در حد تخصصی، حداقل در یک رشته و بر حسب علاقه برای کلیه فرزندان در طی دوران مراقبت، قبل از ورود به خانه مستقل و تشکیل زندگی مستقل ضرروی است.

- پرداخت سرمایه کار برای فرزندان مطابق بخش ششم دستورالعمل صرفاً یک بار امکان پذیر است.

تبصره ۱- درصورت موفقیت و استفاده بهینه فرزند از سرمایه کار به عنوان تشویق، با تشخیص تیم مراقبت و تأیید کمیته شبه خانواده شهرستان و استان و در صورت وجود اعتبار پرداخت مجدد آن بلامانع است.

تبصره ۲- تعیین مبلغ سرمایه مجدد و پرداخت آن با تأیید کمیته شبه خانواده شهرستان و استان امکان پذیر می‌باشد.

۲-۲-۴-۶ ازدواج

- ورود فرزندان قبل از ازدواج به خانه مستقل الزامی است.

- ازدواج فرزندان در کلیه مراحل، با رعایت آداب و رسوم محل و با نظارت و شرکت اعضاء تیم مراقبت و کمیته شبه خانواده شهرستان و استان صورت می‌پذیرد.

تبصره ۱- حضور زوجین و پدر و مادر (درصورت امکان) در جلسات تصمیم‌گیری در کمیته‌های شبه خانواده الزامی است.

تبصره ۲- تیم مراقبت قبل از هر گونه اقدام در زمینه ازدواج فرزند، می‌بایست مطابق مندرجات فرم‌های ویژه ازدواج کلیه بررسی‌ها و اقدامات و موارد مورد نیاز مربوط به شناسایی زوجین و تناسب را مورد توجه قرار داده و درصورت تأیید با در نظر داشتن موافقت فرزند، مراتب را جهت اتخاذ نهایی به کمیته شبه خانواده شهرستان و استان اعلام نماید.

تبصره ۳- کمیته شبه خانواده بنا به ضرورت در زمینه ازدواج می‌تواند از نظرات سایر متخصصین نظیر مشاور خانواده بهره گیرد.

- فراهم آوردن شرایط استفاده زوجین از خدمات مشاوره‌ای قبل و بعد از ازدواج به منظور تحکیم بنیان خانواده الزامی است.

- مشارکت فعال مسئولین بهزیستی در برگزاری مراسم ازدواج فرزند به منظور رعایت آداب و سنن و تشریفات مرسوم، الزامی می‌باشد.

۲-۲-۵- فرایند انتقال فرزند به خانواده یا جامعه

- هرگونه تصمیم‌گیری در مورد انتقال کودکان و نوجوانان به خانواده یا جامعه می‌بایست از طریق تشکیل و تأیید و طی مراحل در تیم مراقبت، کمیته‌های شبه خانواده شهرستان و کمیته شبه خانواده استان با مشارکت و حضور فرزند صورت پذیرد.

- تشکیل کمیته‌های فوق برای ورود فرزندان به زندگی مستقل در دو مرحله، قبل از ورود به خانه مستقل و قبل از خروج از آن و ورود به زندگی مستقل الزامی است.

- به منظور ایجاد شرایط استقلال و خودکفایی کودکان معلول (جسمی یا ذهنی) جهت انتقال به خانواده یا جامعه می‌بایست با معاونت توان‌بخشی استان تعاملات لازم صورت پذیرد.

۲-۲-۵-۱ نظارت و پیگیری

مدیران استان ها، معاونین امور اجتماعی، کارشناسان ستادی امور شبه خانواده، مدیران شهرستان‌ها، کارشناسان (رابط) شهرستان ها، کمیته‌های تخصصی و کارشناسان مسئول خانه‌های کودکان و نوجوانان (مدیران) به ترتیب اولویت مسئولیت نظارت بر وضعیت مراقبت و پرورش کودکان در خانه‌ها و خانواده‌ها را برعهده دارند.

مبنای ارزیابی وضعیت کودکان مقیم در خانه‌ها (دولتی و غیردولتی)، نزد خانواده و خانواده جایگزین و پس از تشکیل زندگی مستقل براساس دستورالعمل تخصصی مراقبت از کودکان تحت سرپرستی سازمان، برنامه‌ها، طرح‌ها و سایر فعالیت‌های ابلاغ شده از سوی ستاد سازمان و استان است که در سه بخش مطرح است.

۲-۲-۵-۱-۱ پیگیری و نظارت در خانه‌ها

- پیگیری و نظارت بر نحوه ثبت اطلاعات در فرم‌های ارسالی (برنامه مراقبت، صورتجلسه‌ها و غیره).
- اجرای صحیح برنامه مراقبت برای کودکان مقیم خانه‌ها توسط تیم مراقبت.
- حضور در محل خانه‌های کودکان و نوجوانان توسط کارشناسان (رابط) بخش شبه خانواده بهزیستی شهرستان به صورت ماهیانه و ثبت و ضبط گزارش بازدید توسط وی در دفتر گزارشات خانه‌ها با قید تاریخ و امضاء.

تبصره ۱- ارسال گزارش بازدیدهای ماهیانه به صورت ماهیانه به بخش شبه خانواده استان

تبصره ۲- چنانچه در زمینه فعالیت خانه مانع یا مشکلی مشاهده شد علاوه بر اعلام مورد به بخش شبه خانواده استان می‌بایست پیگیری‌های لازم در زمینه رفع آن در اسرع وقت صورت پذیرد.

- نظارت مستمر بر نحوه عملکرد بخش شبه خانواده شهرستان‌ها توسط کارشناسان ستادی استان‌ها از طریق حضور در محل به صورت ماهیانه و برگزاری جلسات مشترک کارشناسی به منظور ارائه راه‌کارهای تخصصی و اجرایی در زمینه رفع موانع و مشکلات موجود
- ارسال گزارش دقیق از ارزیابی کارشناسان شبه خانواده به معاونت امور اجتماعی استان هر سه ماه یک‌بار
- ارائه نتایج حاصله از ارزیابی و نظارت بر عملکرد بخش شبه خانواده توسط معاونت امور اجتماعی به مدیر کل بهزیستی استان
- اعلام گزارش کامل از وضعیت خانه‌های کودکان و نوجوانان (دولتی و غیردولتی) هر شش ماه یک بار توسط مدیر کل بهزیستی استان به دفتر امور شبه خانواده ستاد سازمان

تبصره- در موارد خاص نظیر سوء رفتار یا سایر مشکلات احتمالی اعلام گزارشات به ستاد سازمان می‌بایست در اسرع وقت صورت پذیرد. عواقب سوء عدم توجه به این امر متوجه مسئولین بهزیستی استان خواهد بود.

۲-۲-۵-۱-۲ پیگیری و نظارت در خانواده

- پیگیری و نظارت پس از بازگشت نزد والدین

- پیگیری امور کودکانی که پذیرش شده و با فعالیت‌های حرفه‌ای مددکاری زمینه بازگشت آنان نزد والدین فراهم شده باشد توسط مدد کار شهرستان و پیگیری امور کودکان مقیم در خانه کودکان و نوجوانان که زمینه بازگشت آنان به خانواده (والدین یا جایگزین) فراهم می‌شود با مدد کار واحد منتقل کننده است.

تبصره- چنانچه محل زندگی کودک در فاصله دور از واحد منتقل کننده یا سایر شهرستان‌ها باشد، ضمن هماهنگی با بهزیستی مقصد و ارسال خلاصه‌ای از پرونده کودک به محل سکونت جدید، کلیه بازدیدها توسط مدد کار پیگیری کننده بهزیستی در محل سکونت کودک صورت خواهد پذیرفت.

- پیگیری‌های مقدماتی به مدت یک‌سال و بدین روال ادامه می‌یابد :

- در سه ماهه اول، هر ماه یک بازدید

- از ماه سوم تا یک‌سال به صورت فصلی

تبصره- ثبت گزارشات بازدیدها در پرونده اجتماعی کودک ضروری است.

- چنانچه به تشخیص مدد کار پیگیری‌کننده ادامه زندگی کودک نزد والدین یا خانواده جایگزین به مصلحت کودک نباشد، می‌بایست مراتب در اسرع وقت به مقام قضایی اعلام شود.

- درج گزارش دقیق به صورت سه ماه یک‌بار در خصوص ارزیابی برنامه‌های نظارتی در پرونده اجتماعی کودک.

۲-۲-۵-۱-۱ پیگیری و نظارت در سرپرستی موقت (امین موقت)

- پس از تحویل کودک به خانواده می‌بایست وضعیت کودک در خانواده فرزند پذیر در ماه اول، هفته‌ای یک بار و در ماه‌های بعد به صورت ماهیانه استمرار می‌یابد.

- پس از حصول اطمینان از پذیرش و تفاهم متقابل کودک و خانواده و تأمین نیازهای مادی و معنوی کودک در خانواده به تشخیص کارشناس گزارشات لازم تهیه و تنظیم شود.

تبصره- پیگیری لازم در مورد انجام تعهد نامه رسمی مبنی بر مراقبت از کودک و ... مطابق با مفاد این دستورالعمل.

- در مواردی که گزارشاتی مبنی بر سوء رفتار با کودک اخذ گردد مددکار پیگیری کننده می‌تواند ضمن در نظر گرفتن مصالح کودک، جهت بررسی وضعیت وی به هر طریق ممکن مداخله نموده و نسبت به رفع یا ارائه گزارش به کمیته شبه خانواده استان جهت تصمیم نهایی اقدام نماید.

تبصره- نظارت و پیگیری می‌بایست با دقت نظر کارشناسی به شیوه‌ای انجام پذیرد که به انسجام خانواده و حفظ ارتباط کودک با خانواده خدشه ای وارد ننماید.

- در هر زمان که با تشخیص مددکار اجتماعی پیگیری کننده ادامه زندگی کودک در خانواده به مصلحت کودک یا خانواده نباشد، پس از بررسی و تائید کمیته شبه خانواده استان مراتب به مراجع قضائی اعلام گردد.

- در صورت دریافت هرگونه اطلاعات در خصوص نامناسب بودن وضعیت زندگی کودکان در خانواده، پیگیری امور مطابق بندهای قبلی ضروری می‌باشد.

۲-۲-۵-۱-۲-۲ پیگیری و نظارت در سرپرستی دائم (فرزند خواندگی)

- پس از تحویل کودک به خانواده در طول دوره آزمایشی(شش ماهه) می‌بایست وضعیت کودک در خانواده فرزند پذیر در ماه اول، هفته‌ای یک بار و در ماه‌های بعد به صورت ماهیانه استمرار یابد.

- پس از حصول اطمینان از پذیرش و تفاهم متقابل کودک و خانواده و تأمین نیازهای مادی و معنوی کودک در خانواده به تشخیص کارشناس گزارشات لازم جهت صدور حکم قطعی به مراجع ذیصلاح قضایی ارائه شود.

تبصره ۱- در صورت صلاحدید مددکار این مدت حداکثر بمدت یکسال قابل تمدید می‌باشد.

تبصره ۲- پیگیری لازم در مورد انجام تعهدات مالی زوجین نظیر انتقال یک سوم اموال، افتتاح حساب پس‌انداز و ... توسط نماینده سازمان بهزیستی.

- در مواردی که گزارشاتی مبنی بر سوء رفتار با فرزند خوانده اخذ گردد مددکار پیگیری کننده می‌تواند ضمن در نظر گرفتن مصالح کودک، جهت بررسی وضعیت وی به هر طریق ممکن مداخله نموده و نسبت به رفع یا ارائه گزارش به کمیته فرزند خواندگی استان جهت تصمیم نهایی اقدام نماید.

- پیگیری و نظارت بر زندگی کودک در خانواده به مدت یک سال از تاریخ صدور حکم قطعی به صورت ماهیانه توسط واحد منتقل‌کننده انجام می‌یابد.

تبصره- نظارت و پیگیری می‌بایست با دقت نظر کارشناسی به شیوه‌ای انجام پذیرد که به انسجام خانواده و حفظ ارتباط کودک با خانواده خدشه‌ای وارد ننماید.

- در هر زمان که با تشخیص مددکار اجتماعی پیگیری کننده ادامه زندگی کودک در خانواده به مصلحت کودک یا خانواده نباشد، پس از بررسی و تائید کمیته شبه خانواده استان مراتب به مراجع قضائی اعلام گردد.

- در صورت دریافت هرگونه اطلاعات در خصوص نامناسب بودن وضعیت زندگی کودکان در خانواده پیگیری امور مطابق بندهای قبلی ضروری می‌باشد.

- پس از یک‌سال از تاریخ صدور حکم قطعی سرپرستی دائم، در راستای حفظ منافع کودک و خانواده، مدد کار پیگیری کننده می‌بایست وضعیت کودک را (ترجیحاً بصورت نامحسوس) بررسی و پیگیری نماید.

۲-۲-۵-۱-۳ پیگیری و نظارت در زندگی مستقل

- پیگیری وضعیت فرزندان در تشکیل زندگی مستقل از وظایف تیم مراقبت است که عملکرد این تیم توسط کمیته شبه خانواده شهرستان و استان مورد نظارت و ارزیابی قرار می‌گیرد. این نظارت به روش ذیل اعمال می‌شود :

- پیگیری بعد از ترخیص توسط واحد منتقل‌کننده و کارشناسان شبه خانواده منطقه یا شهرستان. این پیگیری‌ها می‌بایست پس از استقلال و خودکفایی به صورت مداوم و حداقل شش ماه یک‌بار به صورت حضوری و دو بار به صورت غیر حضوری به مدت پنج سال ادامه خواهد یافت.

تبصره ۱- گزارش کتبی بازدیدها، اطلاعات دریافتی و پیگیری انجام شده مطابق ضوابط باید در پرونده اجتماعی فرزند ثبت و ضبط گردد.

تبصره ۲- مدد کار پیگیری کننده موظف به ارائه گزارش و طرح مسائل و مشکلات کودک پس از ترخیص از واحد منتقل کننده در تیم مراقبت می‌باشد. تیم مذکور مکلف است هر سه ماه یک بار نتیجه اقدامات انجام یافته را به کمیته شبه خانواده شهرستان ارائه نماید.

تبصره ۳- مسئولیت هرگونه اختلال یا ضعف در ترخیص فرزندان به عهده کمیته شبه خانواده شهرستان و استان می‌باشد.

- فرزندان ترخیصی که در روند طبیعی زندگی خویش دچار مشکلات شده‌اند پس از بررسی کارشناسی به سایر حوزه‌های مرتبط سازمان معرفی خواهند شد.

۲-۲-۶ امور رفاهی

تأمین شرایط زندگی سالم و با کرامت کودکان منوط به ایجاد شرایط رفاهی مناسب برای آنان است. لذا

ضروری است تا در مراحل مختلف مراقبت و پرورش و پس از انتقال کودکان به زندگی مستقل در جامعه حمایت‌های لازم جهت تأمین رفاه و سلامت آنان فراهم گردد. بر همین مبنا، مدیریت استان‌ها موظفند به هنگام پیش‌بینی و تخصیص منابع اعتباری این بخش را در اولویت برنامه‌های خویش قرار دهند و هر ساله در تنظیم موافقت نامه بودجه استانی نسبت به تأمین کلیه هزینه‌ها در سرفصل برنامه‌های خود اقدام نمایند.

امور رفاهی کودکان و نحوه هزینه کرد آنان در پنج بخش مورد توجه است :

- **هزینه‌های فرزندان در خانه‌های دولتی**
- **هزینه‌های فرزندان در خانه‌های غیردولتی**
- **هزینه‌های فرزندان نزد والدین یا سرپرستان موقت**
- **هزینه‌ها فرزندان در زندگی مستقل**
- **افزایش هزینه‌ها**

۲-۲-۶-۱ هزینه‌های فرزندان در خانه‌های دولتی

پرداخت هزینه‌های ذیل برای کودکان در خانه‌های دولتی ضروری است. این هزینه‌ها شامل : پوشاک، ایاب و ذهاب، پول توجیبی، اوقات فراغت، مسافرت‌ها، آموزش، بهداشت و درمان، مناسبت‌های ویژه است.

۲-۲-۶-۱-۱ پوشاک

تهیه پوشاک مناسب با توجه به نیازهای کودکان در سنین مختلف و در شرایط محیطی زندگی متفاوت جهت رشد سالم کودکان و حفظ حرمت اجتماعی آنان از ضروریات است. بدیهی است در تهیه پوشاک توجه به مشارکت و سلیقه کودکان می‌تواند موجبات رشد سالم و استقلال آنان و پرورش مهارت‌های فردی را موجب گردد و کرامت انسانی آنان را نیز ارتقاء دهد. لذا می‌بایست در تأمین پوشاک کودکان به این نکته مهم توجه شود. هزینه‌های تهیه پوشاک کودکان تا سقف مبالغ مندرج به شرح جدول (۲-۱) می‌باشد.

جدول (۲-۱)- پرداخت هزینه پوشاک در هر شش ماه

ردیف	شرح	هزینه در سال ۱۳۸۷ (به ریال)
۱	از بدو تولد الی پنج سال	۴۵۰/۰۰۰
۲	از ۶ الی ۱۲ سال	۱/۴۵۰/۰۰۰
۳	از ۱۳ الی ۱۵ سال	۱/۸۰۰/۰۰۰
۴	از ۱۵ سال به بالا	۲/۲۰۰/۰۰۰

تبصره ۱- در بدو ورود به خانه موقت می‌بایست حداقل دو دست لباس کامل و لوازم شخصی تهیه و به کودک تحویل گردد.

تبصره ۲- تهیه و تأمین پوشاک کودک به گونه‌ای برنامه‌ریزی شود که البسه مورد نیاز آنان در تمامی سال بویژه در شروع سال نو (عید) و همچنین شروع سال تحصیلی (اول مهر ماه) به موقع در اختیار آنان قرار گیرد.

تبصره ۳- برای کودکان دختری که به سن تکلیف رسیده‌اند تهیه چادر نماز، چادر مشکی ، مهر و تسبیح و سجاده در طول سال الزامی می‌باشد.

تبصره ۴- برای کودکان پسری که به سن تکلیف رسیده‌اند تهیه مهر، تسبیح، سجاده ضروری می‌باشد.

۲-۲-۶-۱-۲ پول توجیبی

پول توجیبی با هدف آموزش مدیریت پول و هزینه‌کرد آن به کودکان به عنوان یکی از ابزارهای مهم پرورش و تقویت جنبه‌های خلاق مدیریت اقتصادی به کلیه کودکان مقیم در خانه‌ها به شرح جدول (۲-۲) قابل پرداخت است :

جدول (۲-۲)- پول توجیبی ماهیانه کودکان در خانه های کودکان و نوجوانان

سن (سال)	سال اول (ریال)	سال دوم (ریال)	سال سوم (ریال)	سال چهارم (ریال)	سال پنجم (ریال)
بدو تولد الی شش سال	۵۰/۰۰۰	۶۰/۰۰۰	۸۰/۰۰۰	۱۰۰/۰۰۰	۱۲۰/۰۰۰
۷ الی ۱۱ سال (ابتدایی)	۱۲۰/۰۰۰	۱۳۰/۰۰۰	۱۵۰/۰۰۰	۱۵۰/۰۰۰	۱۵۰/۰۰۰
۱۲ الی ۱۴ سال (راهنمایی)	۱۸۰/۰۰۰	۲۰۰/۰۰۰	۲۲۰/۰۰۰	-	-
۱۵ الی ۱۸ سال (دبیرستان)	۲۴۰/۰۰۰	۲۷۰/۰۰۰	۲۹۰/۰۰۰	۳۰۰/۰۰۰	-
دانشگاه	۴۴۰/۰۰۰	۴۴۰/۰۰۰	۴۴۰/۰۰۰	۴۴۰/۰۰۰	-

تبصره ۱- به کودکانی که تحصیل نمی‌نمایند، هزینه‌های فوق با کسر ۲۰٪ (طبق نظر کارشناس و مسئول خانه و تأیید رئیس بهزیستی شهرستان) پول توجیبی پرداخت می‌شود.

تبصره ۲- بمنظور تهیه اسباب بازی و سایر نیازهای کودکان شیرخوار می‌بایست هزینه‌های لازم پیش‌بینی گردد.

۲-۲-۶-۱-۳ ایاب و ذهاب

هزینه ایاب و ذهاب کودکان محصل و غیرمحصل به محل تحصیل و محل کارآموزی با توجه به بعد

مسافت و عرف محل طبق جدول (۲-۵) موضوع هزینه‌های مالی پرداخت می‌گردد.

۲-۲-۶-۱-۴ اوقات فراغت و مسافرت‌ها

برنامه‌ریزی جهت اوقات فراغت نظیر گردش‌های علمی، تفریحی، سینما، تئاتر و بازدید از مراکز دیدنی به عنوان بخش لاینفک زندگی سالم جهت پرورش و یادگیری مناسب کودکان باید متناسب با نیازهای فردی و گروهی صورت پذیرد.

تبصره- هزینه‌های مربوط به اردوهای محلی و کشوری، مسافرت‌های سیاحتی و زیارتی به سایر شهرستان‌ها نیز طبق جدول (۲-۵) موضوع هزینه‌های مالی قابل پرداخت می‌باشد.

۲-۲-۶-۱-۵ آموزش

هزینه‌های آموزشی و ثبت نام کودکان مطابق نیازهای فردی و با هدف تأمین فرصت‌های برابر و پرورش مناسب رشد و خلاقیت و توانایی‌های جسمانی و روانی آنان در همه مقاطع تحصیلی از جمله پیش دبستانی تا پایان دوره متوسطه، مدارس، آموزشگاه‌ها و مراکز آموزش فنی و حرفه‌ای و همچنین هزینه‌های مربوط به استفاده از معلم تقویتی، شرکت در کلاس‌های تقویتی و کنکور، تهیه وسایل و ابزار (نظیر کامپیوتر، دوربین و ...) کتب آموزشی، شرکت در کلاس‌های زبان، صنایع دستی و هنری، ورزشی، موسیقی با ارائه مدارک مثبته طبق جدول (۲-۵) موضوع هزینه‌های مالی قابل پرداخت می‌باشد.

تبصره ۱- پرداخت شهریه دانشگاه در کلیه مقاطع تحصیلی (کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری)، طبق جدول (۲-۵) موضوع هزینه‌های مالی قابل پرداخت می‌باشد. شهریه برای هر مقطع تحصیلی صرفاً یک دوره و بر اساس ضوابط و مقررات وزارت علوم و تحقیقات و فناوری (کاردانی حداکثر ۶ ترم، کارشناسی حداکثر ۹ ترم، کارشناسی ارشد حداکثر ۴ ترم به اضافه پایان نامه و دکتری چهار سال) پرداخت می‌شود.

تبصره ۲- اخذ مرخصی تحصیلی از دانشگاه بایستی با تأیید کمیته شبه خانواده استان با دلایل و ادله موجه و مثبته صورت پذیرد.

۲-۲-۶-۱-۶ بهداشت و درمان

هزینه‌های بهداشتی جهت تأمین رشد سلامت جسمی و روانی کودکان شامل بهداشت عمومی، فردی، درمانی، بیمارستانی و خدمات مشاوره‌ای است که مطابق جدول (۲-۵) پرداخت می‌گردد. این هزینه‌ها شامل هزینه‌های فرانشیز درمان، دارو، بیمارستان و مواردی است که سازمان خدمات درمانی تعهدی نسبت به تأمین

آن ندارد.

تبصره ۱- کلیه کودکان تحت سرپرستی سازمان به استثناء کودکانی که تحت سرپرستی دائم (فرزند خوانده) هستند، مشمول بیمه خدمات درمانی بوده و ادارات بهزیستی استان‌ها موظف به بیمه نمودن آنان می‌باشند.

تبصره ۲- به دلیل بالا بودن هزینه‌های درمانی در مراکز خصوصی، بیمه مکمل درمانی جهت فرزندان پیش‌بینی گردد.

تبصره ۳- جراحی‌های ویژه و موارد اضطراری می‌بایست بدون فوت وقت به تشخیص کمیته شبه خانواده شهرستان و استان صورت پذیرد.

در پرداخت کلیه هزینه‌های درمانی رعایت نکات ذیل ضروری است :

- هزینه‌های درمانی و بیمارستانی کودکان با ارائه مدارک مثبته که به تایید پزشک معتمد سازمان برسد.
- تأمین پرداخت هزینه‌های درمانی می‌بایستی در اسرع وقت و به موقع صورت پذیرد تا آسیبی به روند درمان کودکان وارد نگردد.

۲-۲-۶-۱-۷ مناسبت‌های ویژه

هزینه خرید و اهداء جوایز در طول سال به کودکانی که از نظر دینی، اخلاقی، تحصیلی، هنری، ورزشی، انضباطی و غیره به موفقیت‌هایی نایل گردیده‌اند با نظر اعضای تیم مراقبت، طبق جدول (۲-۵) قابل پرداخت است. بمنظور آشنایی کودکان با اعیاد مذهبی و سنتی، تا پایان یازده سالگی می‌توان کادویی بارزش حداقل ۱۸۰/۰۰۰ معادل هجده هزار تومان حداکثر دو بار تهیه و به آنان اهداء نمود. عیدی کودکان مقیم خانه‌ها به شرح جدول (۲-۳) قابل پرداخت است.

جدول (۲-۳)- عیدی (عید نوروز) کودکان مقیم خانه‌های کودکان و نوجوانان

سن کودکان	مبلغ (ریال)
از ابتدای تولد الی شش سال	۲۵۰/۰۰۰
هفت الی دوازده سال	۳۵۰/۰۰۰
سیزده الی هجده سال	۴۵۰/۰۰۰

۲-۲-۶-۱-۸ هزینه های دایه رضاعی

بمنظور تغذیه و رشد و پرورش سالم کودکان، هزینه‌های پرداختی به دایه رضاعی بر اساس برآورد کارشناسی و در چارچوب جدول (۲-۴) قابل پرداخت است.

جدول (۲-۴)- هزینه‌های کمکی دایه رضاعی به ازاء هر کودک

ردیف	شرح	هزینه ماهیانه در سال ۱۳۸۷ (ریال)
۱	شیر مادر (حق شیر)	تا سقف ۶۰۰/۰۰۰
۲	تغذیه مناسب مادر	تا سقف ۴۸۰/۰۰۰

۲-۲-۶-۲ هزینه‌های فرزندان در خانه‌های غیردولتی

- یارانه به خانه‌های غیردولتی در سال ۱۳۸۷ به ازاء اقامت هر کودک ماهیانه مبلغ ۱/۰۰۰/۰۰۰ ریال معادل صد هزار تومان می‌باشد.

- خانه‌های غیر دولتی مکلفند کلیه هزینه‌های کودکان شامل، پوشاک، پول توجیبی، ایاب و ذهاب، اوقات فراغت و مسافرت ها، آموزش، بهداشت و درمان، مناسبت‌های ویژه را مطابق مبالغی که برای فرزندان در خانه‌های دولتی در نظر گرفته شده است پرداخت نمایند.

- خانه‌های غیردولتی مکلفند جهت تأمین و رعایت حداقل هزینه‌های استاندارد ارائه شده در این دستورالعمل، از محل دریافت یارانه‌های پرداختی سازمان بهزیستی استان مربوطه و در صورت کسری آن از سایر منابع نظیر توان اقتصادی هیأت امناء، جلب مشارکت‌های مردمی با رعایت شأن و کرامت انسانی کودکان و ... هزینه‌های مربوطه اقدام نمایند.

- چنانچه خانه‌های غیردولتی که بر اساس سیاست‌های دفتر امور شبه خانواده فعالیت می‌نمایند، در طول سال زمینه بازگشت نزد والدین یا انتقال به خانواده جایگزین را به صورت موفق برای کودکان فراهم نمایند، به عنوان تشویق از تسهیلات ویژه‌ای به شرح ذیل برخوردار می‌گردند :

- پرداخت یارانه کودکان انتقال داده شده تا پایان سال مالی

- پرداخت کمک‌های بلاعوض (وام) به خانه غیر دولتی بر اساس شاخص ترخیص موفق

تبصره- پرداخت هزینه در قبال پذیرش کودکان جدید طبق ظرفیت اسمی مندرج در موافقت اصولی خانه‌های فوق‌الذکر به ازاء ترخیص کودکان به درون خانواده بلامانع است.

۲-۲-۶-۳ هزینه‌های فرزندان نزد والدین یا سرپرستان موقت

پرداخت امداد ماهیانه و سایر کمک‌ها به کودکان نزد والدین یا کودکانی که به صورت موقت تحت سرپرستی افراد واجد شرایط (اعم از بستگان و غیربستگان) قرار گرفته‌اند، با هدف حمایت از استمرار زندگی

کودکان در خانواده و جلوگیری از ورود غیرضروری آنان به خانه‌های کودکان و نوجوانان، منوط به تشخیص مدد کار پیگیری کننده و تأیید کمیته شبه خانواده شهرستان و استان است.

پرداخت های ذیل به کودکان نزد والدین یا سرپرستان موقت قابل پرداخت است :

۲-۲-۶-۳-۱ امداد ماهیانه

امداد ماهیانه به ازاء هر کودک حداکثر تا سقف ۱/۰۰۰/۰۰۰ ریال معادل یک صد هزار تومان با پیشنهاد مدد کار پیگیری کننده و تأیید کمیته شبه خانواده شهرستان و استان قابل پرداخت می‌باشد.

۲-۲-۶-۳-۲ شهریه دانشجویی

پرداخت شهریه دانشگاه در کلیه مقاطع تحصیلی (کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری)، طبق جدول (۲-۵) موضوع هزینه‌های مالی قابل پرداخت می‌باشد.

تبصره- شهریه برای هر مقطع تحصیلی صرفاً یک دوره و بر اساس ضوابط و مقررات وزارت علوم و تحقیقات و فناوری (کاردانی حداکثر ۶ ترم، کارشناسی حداکثر ۹ ترم، کارشناسی ارشد حداکثر ۴ ترم به اضافه پایان نامه و دکتری چهار سال) پرداخت می‌شود.

۲-۲-۶-۳-۳ آموزش

هزینه‌های مربوط به گذراندن دوره‌های آموزش حرفه‌ای حداکثر تا پایان دوره در دو رشته متفاوت طبق جدول (۲-۵) موضوع هزینه‌های مالی قابل پرداخت می‌باشد. مشروط به اینکه دوره‌های مذکور در مراکز سازمان سازمان فنی و حرفه‌ای وزارت کار و امور اجتماعی طی شده باشند.

۲-۲-۶-۳-۴ هزینه کاریابی

پرداخت هزینه دوره کاریابی برای فرزندان پسر بعد از تعیین وضعیت نظام وظیفه (پایان خدمت یا معافیت دائم از خدمت) حداکثر به مدت شش ماه طبق برنامه‌ای که به پیشنهاد کارشناس و تایید کمیته شبه خانواده رسیده باشد حداکثر ماهیانه تا مبلغ ۱/۲۰۰/۰۰۰ریال معادل صد و بیست هزار تومان می‌باشد.

تبصره- سایر کمک‌های موردی بر اساس جدول (۲-۵) پرداخت می‌شود.

۲-۲-۶-۴ هزینه فرزندان در زندگی مستقل

بمنظور رفع تنگناهای ضروری زندگی کودکان و ادامه روند زندگی اجتماعی فرزندان ترخیصی، هزینه‌های ذیل قابل پرداخت است :

۲-۲-۶-۴-۱ مسکن

بمنظور تهیه و تأمین مسکن (خرید، ساخت، تکمیل، اجاره ، رهن و ...) برای یک‌بار تا مبلغ ۲۲/۰۰۰/۰۰۰ ریال معادل دو میلیون و دویست هزار تومان به فرزندانی که به سن ۱۸ سال تمام رسیده و از خانه‌های کودکان و نوجوانان ترخیص شده و تشکیل زندگی مستقل داده‌اند و نیز برای کودکانی که با انجام فعالیت‌های مددکاری زمینه انتقال آنان نزد والدین فراهم می‌گردد می‌توان پرداخت نمود.

تبصره ۱- با پیشنهاد مددکار پیگیری کننده و تأیید کمیته شبه خانواده شهرستان و استان، بمنظور ترمیم افزایش هزینه‌ها در طول پنج سال حداکثر دو بار ودیعه مسکن قابل پرداخت است.

تبصره ۲- درصورت نیاز و پیشنهاد مددکار پیگیری کننده و تأیید کمیته شبه خانواده شهرستان و استان برای کودکانی که به صورت موقت تحت سرپرستی قرار گرفته‌اند می‌توان هزینه‌های مسکن را از محل کمک‌های موردی پرداخت نمود.

تبصره ۳- چنانچه در زمینه تهیه مسکن نیاز به تأمین ودیعه مسکن باشد، می‌بایست مبلغ مربوطه با نظارت مددکار در وجه مالک پرداخت گردد. لیکن با رعایت حفظ شأن فرزندان سازمان در مراحل اولیه استقلال مادی در سطح جامعه، می‌بایست قرارداد با نظارت سازمان بهزیستی منعقد گردد.

تبصره ۴- افتتاح حساب پس‌انداز در بانک مسکن و واریز ماهیانه مبلغ ۱۴۰/۰۰۰ریال معادل چهارده هزار تومان به حساب مذکور برای کودکان مقیم خانه‌ها که شش سال تمام دارند تا پایان هجده سالگی به منظور سرمایه‌گذاری و کمک به تأمین مسکن آنان

۲-۲-۶-۴-۲ لوازم ضروری زندگی

جهت تهیه لوازم ضروری زندگی برای فرزندان ترخیصی مبلغ ۱۵/۰۰۰/۰۰۰ ریال معادل یک میلیون و پانصد هزار تومان فقط برای یک بار می‌توان پرداخت نمود.

۲-۲-۶-۴-۳ اشتغال

بمنظور اشتغال پایدار فرزندان علاوه بر کمک‌های دریافتی جهت ترخیص، هزینه‌های ذیل قابل پرداخت است :

- پرداخت حداکثر تا مبلغ ۳۶/۰۰۰/۰۰۰ ریال معادل سه میلیون و ششصد هزار تومان بعنوان سرمایه کار.

تبصره- به منظور بازتوانی جهت اشتغال فرزندان، از محل اعتبار مربوط به وام‌های اشتغال زایی و خود

اشتغالی سازمان می‌توان استفاده نمود.

- هزینه‌های مربوط به گذراندن دوره‌های آموزش حرفه‌ای حداکثر تا پایان دوره در دو رشته متفاوت طبق جدول (۲-۵) موضوع هزینه‌های مالی قابل پرداخت می‌باشد، مشروط به این‌که دوره‌های مذکور در مراکز سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای وزارت کار و امور اجتماعی طی شده باشند.

- پرداخت هزینه دوره کاریابی برای فرزندان بعد از وضعیت نظام وظیفه (پایان خدمت یا معافیت دائم از خدمت) حداکثر به مدت شش ماه طبق برنامه‌ای که به پیشنهاد کارشناس و تایید کمیته شبه خانواده رسیده باشد ماهیانه مبلغ ۱/۲۰۰/۰۰۰ریال معادل صد و بیست هزار تومان.

تبصره- درصورت نیاز فرزندانی که تحت سرپرستی موقت قرار گرفته‌اند (با حکم امین موقت) نیز می‌توان مبلغ فوق را پرداخت نمود.

۲-۲-۶-۴-۴ ازدواج

بمنظور آغاز زندگی مشترک فرزندان هزینه‌های ذیل صرفاً یک بار قابل پرداخت است :

- پرداخت حداکثر تا ۳۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال معادل سه میلیون تومان مطابق جدول (۲-۵) برای کلیه دختران مقیم خانه‌ها و امداد بگیر که ازدواج نمایند بابت هزینه‌های خرید حلقه، ساعت و کت و شلوار داماد، کادوهای مراسم عقد و عروسی

تبصره ۱ - تهیه و تحویل یک سکه تمام بهار آزادی به عنوان هدیه به داماد مازاد بر موارد فوق.

- پرداخت حداکثر مبلغ ۳۶/۰۰۰/۰۰۰ ریال معادل سه میلیون و ششصد هزار تومان مطابق جدول (۲-۵) برای کلیه دختران مقیم خانه‌ها و امداد بگیر بابت تهیه جهیزیه

- پرداخت حداکثر تا ۱۷/۰۰۰/۰۰۰ ریال معادل یک میلیون و هفتصد هزار تومان مطابق جدول (۲-۵) به کلیه پسران مقیم خانه‌ها و امداد بگیر که ازدواج نمایند، بابت هزینه های عقد و عروسی در قبال تشخیص مددکار پیگیری کننده و تأیید کمیته شبه خانواده شهرستان و استان و ارائه تصویر سند ازدواج.

تبصره ۲- تهیه و تحویل یک سکه تمام بهار آزادی به عنوان هدیه به عروس، علاوه بر مبلغ فوق.

- در مناطقی که بر اساس عرف محل و آداب و رسوم جامعه محلی تأمین هزینه‌های تهیه جهیزیه بر عهده پسران می‌باشد، پرداخت حداکثر مبلغ ۳۶/۰۰۰/۰۰۰ ریال معادل سه میلیون و ششصد هزار تومان مطابق جدول (۲-۵) برای کلیه پسران مقیم خانه‌ها و امداد بگیر بابت تهیه جهیزیه.

تبصره ۳- هزینه‌های فوق می‌بایست طبق تشخیص و گزارش مدد کار پیگیری کننده و تأیید کمیته شبه خانواده شهرستان و استان، قبل از انجام تشریفات و مراسم ازدواج و بمنظور تدارک اولیه به کارشناس مسئول خانه یا کارشناس ذیربط پرداخت شود.

تبصره ۴- گزارشات مربوطه و تصویر سند ازدواج جهت انجام هزینه‌های قطعی می‌بایست پس از انجام مراسم به اداره امور مالی ارائه شود.

۲-۲-۶-۴-۵ تهیه سیسمونی

- جهت تهیه سیسمونی برای اولین نوزاد، کلیه دختران مقیم خانه‌ها و امداد بگیر (صرفاً یک بار) مبلغ ۴/۵۰۰/۰۰۰ ریال معادل چهار صد و پنجاه هزار تومان و در صورت دو قلو بودن تا مبلغ ۷/۰۰۰/۰۰۰ ریال معادل هفت صد هزار تومان می‌توان پرداخت نمود.

۲-۲-۶-۴-۶ شهریه دانشجویی

- پرداخت شهریه دانشگاه در کلیه مقاطع تحصیلی (کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری)

تبصره- شهریه برای هر مقطع تحصیلی صرفاً یک دوره و براساس ضوابط و مقررات وزارت علوم و تحقیقات و فناوری (کاردانی حداکثر ۶ ترم، کارشناسی حداکثر ۹ ترم، کارشناسی ارشد حداکثر ۴ ترم به اضافه پایان نامه و دکتری چهار سال) پرداخت می‌شود.

۲-۲-۶-۴-۷ سایر هزینه‌ها

- با پیشنهاد مدد کار پیگیری کننده و تأیید کمیته شبه خانواده شهرستان و استان، کمک موردی در موارد ضروری و پیش‌بینی نشده حداکثر تا دو بار طی پنج سال برای رفع مشکلات فرزندان امداد بگیر قابل پرداخت است.

- در صورت فوت فرزندان (اعم از ترخیص شده یا مقیم خانه‌های کودکان و نوجوانان که فاقد اقوام و تمکن مالی باشند) کلیه هزینه‌های کفن و دفن و برگزاری مراسم مربوطه در حد متعارف به پیشنهاد مدد کار پیگیری کننده و تأیید کمیته شبه خانواده شهرستان و استان طبق جدول (۲-۵) موضوع هزینه‌های مالی پرداخت می‌گردد.

- به فرزندان ترخیصی، دارای زندگی مستقل و امداد بگیر معادل یک ماه امداد ماهیانه به عنوان عیدی در اسفند پرداخت می‌گردد.

- کلیه هزینه‌های مترتب بر نیازهای کودکان معلول ساکن در خانه‌ها موضوع طرح شامل‌سازی بر اساس تفاهم

نامه فیمابین معاونت اجتماعی و توانبخشی از محل هزینه‌های مندرج در این دستورالعمل پرداخت می‌شود و کلیه هزینه‌های مربوط به امور توان‌بخشی، تأمین وسایل کمک توان‌بخشی و توان‌پزشکی و مناسب‌سازی محیط و فضای فیزیکی معلولین می‌بایست از محل اعتبارات توانبخشی تأمین گردد.

تبصره- به منظور تشویق خانه‌های غیردولتی که در اجرای طرح شامل سازی فرزندان معلول به صورت مؤثر فعالیت می‌کنند از منابع اعتبارات جاری استان مبلغی بعنوان افزایش سرانه نگهداری فرزندان معلول قابل پرداخت می‌باشد.

۲-۲-۶-۵ افزایش هزینه‌ها

به منظور هماهنگی هزینه‌های منظور شده با رشد تورم، از تاریخ اجرای این دستورالعمل، هر سال مبلغ بیست الی بیست و پنج درصد (۲۵٪-۲۰٪) هزینه‌ها قابل افزایش است. در موارد خاص و پیش‌بینی نشده در این دستورالعمل، با ارائه گزارش توسط مدد کار پیگیری کننده و تأیید کمیته شبه خانواده شهرستان و استان موضوع به دفتر امور شبه خانواده ارجاع تا مجوز لازم در این زمینه اخذ شود. هزینه‌های فوق‌الاشاره مطابق جدول (۲-۵) قابل پرداخت است.

جدول (۲-۵)- نحوه هزینه‌های مالی و حدود اختیارات در پرداخت‌ها

ردیف	مبالغ به ریال	مراحل اجرای کار
۱	تا سقف مبلغ ۱/۰۰۰/۰۰۰	با تایید مدیر خانه
۲	از ۱/۰۰۰/۰۰۰ الی ۷/۰۰۰/۰۰۰	اجرای مراحل ردیف ۱ به اضافه تأیید رئیس بهزیستی شهرستان
۳	از ۷/۰۰۰/۰۰۰ الی ۱۵/۰۰۰/۰۰۰	اجرای مراحل ردیف ۱ و ۲ به اضافه تایید معاون امور اجتماعی استان
۴	از ۱۵/۰۰۰/۰۰۰ الی ۴۰/۰۰۰/۰۰۰	اجرای مراحل ردیف ۱ و ۲ و ۳ به اضافه تایید مدیر کل بهزیستی استان
۵	از ۴۰/۰۰۰/۰۰۰ به بالا	اجرای مراحل ردیف ۱ و ۲ و ۳ و ۴ به اضافه تهیه گزارش و ارسال عملکرد (خلاصه پرونده) به دفتر امور شبه خانواده جهت اعلام نظر

۲-۲-۷ تنظیم اسناد مالی

به منظور وحدت رویه در تنظیم اسناد مالی مربوط به هزینه‌های بخش ۲-۲-۶ (امور رفاهی) و تسهیل در گردش امور مالی آنان، اسناد هزینه‌های منظور شده به شرح ذیل تنظیم و بعد از پرداخت به هزینه قطعی منظور می‌گردد :

۲-۲-۷-۱ تنظیم اسناد هزینه‌ای در خانه‌های دولتی

الف- هزینه های پوشاک، پول توجیبی، مراسم مذهبی و اعیاد، عیدی، ایاب و ذهاب و موارد بهداشتی طبق دو برگ لیست اسامی کودکان به تفکیک سن یا پایه تحصیلی و مبالغ پرداختی و امضاء دریافت کننده با تایید کارشناس و مسئول خانه و دستور پرداخت مسئول مربوطه.

تبصره- بمنظور انجام هزینه‌های این بند در مورد کودکان کمتر از ۱۲ سال وجوه مربوطه به کارشناس و مسئول خانه پرداخت می‌شود.

ب- سایر هزینه‌ها مانند اوقات فراغت، آموزش، درمان و معالجه، تشویق و پس‌انداز کودکان بر اساس گزارش ارسالی از خانه کودکان و نوجوانان پس از تایید کارشناس شبه خانواده ستادی و دستور پرداخت مسئول مربوطه خواهد بود.

تبصره- هزینه‌های مربوط به مسافرت خارج از شهرستان و اردوی کودکان با تایید رئیس بهزیستی شهرستان، معاون امور اجتماعی و مدیر کل استان.

۲-۲-۷-۲ تنظیم اسناد هزینه‌ای در خانه‌های غیر دولتی

الف- یارانه براساس قرارداد تنظیمی فیمابین سازمان بهزیستی و مدیر عامل خانه پرداخت می‌شود که می‌بایست توسط کارشناس شبه خانواده تأیید و به امضاء معاون امور اجتماعی و مدیر کل استان برسد.

ب- هزینه‌های درمانی مورد نظر در این دستورالعمل با تنظیم گزارش کارشناس شبه خانواده و دستور پرداخت مسئول مربوطه مطابق جدول هزینه‌ها خواهد بود.

۲-۲-۷-۳ تنظیم اسناد هزینه‌ای در خانواده

الف- امداد ماهیانه به کودکان، طبق لیست‌های ارسالی از ادارات بهزیستی شهرستان براساس قراردادهای تنظیم شده فیمابین سرپرست کودک و بهزیستی پس از تأیید کارشناس شبه خانواده و دستور مسئول مربوطه پرداخت می‌شود.

ب- سایر هزینه‌های بخش ششم نظیر هزینه‌های تحصیلی، آموزشی، حرفه آموزی، درمان، تهیه وسایل ضروری زندگی، کاریابی، ازدواج، تهیه سیسمونی، کادوها، مسکن، فوت، هزینه‌های پیش‌بینی نشده بر اساس گزارش‌های ارسالی از بهزیستی شهرستان به کارشناس شبه خانواده و تائید معاون امور اجتماعی استان، مطابق جدول (۲-۵) قابل پرداخت می‌باشد.

۲-۲-۸ ضمائم

پیوست شماره (۱)

نمونه تعهد نامه (سرپرستی موقت)

در تاریخ حاضر گردید آقای فرزند به شماره شناسنامه صادره از متولد سال شمسی، شغل و خانم فرزند به شماره شناسنامه صادره از متولد سال شمسی، شغل ساکن :

پس از حضور، اقرار و اعتراف نمودند که به موجب دادنامه شماره مورخ و پرونده کلاسه مورخ شعبه دادگاه عمومی (حقوقی) تهران، بهزیستی موافقت خودرا با تحویل کودک تحت سرپرستی سازمان بهزیستی با نام مستعار از خانه کودکان و نوجوانان (مرکز شبانه روزی) به آنان اعلام نموده لذا به موجب این سند رسمی متعهد و ملتزم گردیدیم که :

الف- در حفاظت و حضانت طفل، تحصیل، تغذیه، پوشاک، بهداشت و پرورش و مراقبت وی نهایت دقت را داشته باشیم.

ب- متعهد می‌شویم نماینده سازمان بهزیستی را به عنوان نماینده تام‌الاختیار خود جهت نظارت کارشناسی بر وضعیت سرپرستی قرار دهیم و حق هرگونه اعتراض را به مقامات صالحه (نسبت به مفاد تعهد نامه) از خود سلب و ساقط می‌نمائیم.

امضاء متعهد یا متعهدین

پیوست شماره (۲)

نمونه تعهد نامه (سرپرستی دائم)

در تاریخ حاضر گردید آقای فرزند به شماره شناسنامه صادره

از متولد سال شمسی، شغل و خانم فرزند به شماره شناسنامه صادره

از متولد سال شمسی، شغل ساکن :

پس از حضور، اقرار و اعتراف نمودند که به موجب

دادنامه شماره مورخ و پرونده کلاسه مورخ

شعبه دادگاه عمومی (حقوقی) تهران، بهزیستی موافقت خود را با تحویل کودک تحت سرپرستی سازمان

بهزیستی با نام مستعار از خانه کودکان و نوجوانان (مرکز شبانه روزی) به آنان اعلام نموده لذا

به موجب این سند رسمی متعهد و ملتزم گردیدیم که :

الف- در حفاظت و حضانت طفل، تحصیل، تغذیه، پوشاک، بهداشت و پرورش و مراقبت وی نهایت دقت پدرانه و مادرانه را داشته باشیم.

ب- یک ثلث از دارایی‌های خود اعم از منقول و غیرمنقول را به کودک فوق‌الذکر انتقال قطعی نمائیم.

ج- چنانچه طفل مذکور را مجدداً به شیرخوارگاه برگردانیم مبلغی مطابق با نظر دادگاه و سازمان بهزیستی به عنوان وجه التزام و به نفع طفل بدون هیچ عذری نقداً پرداخت نمائیم.

د- متعهد می‌گردیم که پس از پایان دوره آزمایشی شش ماهه و اخذ شناسنامه کودک، تصویر شناسنامه کودک و خود را تحویل دفتر اسناد رسمی و سازمان بهزیستی نمائیم.

ه- دفترچه حساب پس‌انداز غیرقابل برداشت مطابق نظر سازمان بهزیستی در یکی از بانک‌های کشور به نفع کودک افتتاح نموده و تا زمانی که به سن هجده سالگی برسد ماهیانه مبلغی مطابق نظر سازمان بهزیستی به حساب وی واریز نمائیم.

و- متعهد می‌شویم نماینده سازمان بهزیستی را به عنوان نماینده تام‌الاختیار خود جهت نظارت کارشناسی بر وضعیت سرپرستی، انجام تعهدات مالی فوق و سایر امور قرار دهیم و حق هرگونه اعتراض را به مقامات صالحه (نسبت به مفاد تعهد نامه) از خود سلب و ساقط نمائیم.

محل امضا زوج

محل امضاء زوجه

پیوست شماره (۳) شماره :

پروانه فعالیت تاریخ :

جناب آقای/سرکارخانم

نام پدر

شماره ملی

ریاست هیات مدیره موسسه خیریه و غیر انتفاعی

این پروانه در اجرای بند ۱۳ ماده ۲۶ قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مصوب ۱۳۸۰/۱۱/۲۷ مجلس شورای اسلامی و بر اساس مقررات سازمان بهزیستی کشور صادر و تمدید شده و به آن موسسه اجازه داده می‌شود تا با رعایت قوانین و مقررات جمهوری اسلامی ایران و مفاد اساسنامه تایید شده در کمیسیون استانی صدور پروانه‌های بهزیستی فعالیت نماید. بدیهی است فعالیت در زمینه بندهای ۱ تا ۱۲ ماده ۲۶ پس از کسب پروانه فعالیت مطابق دستورالعمل‌های تخصصی مربوطه از سازمان بهزیستی امکان‌پذیر خواهد بود. این پروانه از تاریخ صدور به مدت ۳ سال اعتبار دارد و با رعایت مقررات سازمان بهزیستی مدت آن قابل تمدید می‌باشد.

اعضاء هیأت مدیره :

مدیرعامل :

آدرس مؤسسه :

مدیرکل و رئیس کمیسیون صدور پروانه‌های بهزیستی استان

پیوست شماره (۴)

فرم درخواست صدور کارت مدیریت خانه کودکان و نوجوانان غیر دولتی

مدیر کل محترم بهزیستی استان

احتراماً، بدینوسیله اعلام می‌گردد موسسه/انجمن خیریه و غیر انتفاعی

با مشخصات ذیل :

نام موسسه/انجمن شماره ثبت

تاریخ ثبت تاریخ تاسیس نام و نام خانوادگی مدیر عامل آدرس

و تلفن تماس شعبه اصلی موسسه/انجمن خیریه تقاضای

صدور کارت مدیریت برای خانه کودکان و نوجوانان در بخش/شهر از شهرستان

را دارد. لذا بدینوسیله خانم/ آقای با مشخصات ذیل جهت صدور کارت مدیریت

معرفی می‌شوند :

خانم/آقای نام پدر دارنده شناسنامه

شماره صادره از آدرس محل کار

تلفن تماس

محل امضاء مدیر عامل

منابع

۱- قانون مدنی.

۲- قانون حمایت از کودکان بدون سرپرست ۱۳۵۳.

۳- قانون تأمین زنان و کودکان بی سرپرست مصوب ۱۳۷۱.

۴- آئین نامه اجرایی قانون تأمین زنان و کودکان بی‌سرپرست مصوب ۱۳۷۴.

۵- آئین نامه اجرایی فرزند خواندگی (موضوع بخشنامه شماره ۸۲۲/۱/۲/۱۵۲۰ مورخ ۱۳۸۵/۹/۸) .

۶- بخشنامه شماره ۷۰۰/۸۷/۴۵۹۴۴ مورخ ۱۳۸۷/۰۶/۳۰ ریاست سازمان موضوع ابلاغ :

الف : آئین نامه موضوع ماده ۲۶ قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مصوب ۱۳۸۰/۱۱/۲۷ مجلس شورای اسلامی (مصوب جلسه مورخ ۸۷/۲/۳۰ شورای معاونین سازمان)

ب : دستورالعمل اجرایی موضوع بندهای ۱ الی ۱۲ ماده ۲۶ قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (مصوب جلسه مورخ ۱۳۸۷/۰۳/۰۶ شورای معاونین سازمان بهزیستی)

ج : دستورالعمل اجرایی تاسیس، انحلال و اداره موسسات غیردولتی و خیریه موضوع بند ۱۳ ماده ۲۶ قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (مصوب جلسه مورخ ۱۳۸۷/۳/۱۳ شورای معاونین سازمان بهزیستی)

د : دستورالعمل نظارت بر موسسات و مراکز غیردولتی ماده ۲۶ قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (مصوب جلسه مورخ ۱۳۸۷/۳/۲۰ شورای معاونین سازمان بهزیستی)

ه : دستورالعمل اجرایی ماده ۲۸ قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (مصوب جلسه مورخ ۱۳۸۷/۳./۱۳ شورای معاونین سازمان بهزیستی)

۷- مجموعه ضوابط و مقررات مددکاری اجتماعی در مراقبت شبانه روزی از کودکان تحت سرپرستی سازمان (موضوع بخشنامه شماره ۸۲۰/۱۲۵۸۴ مورخ ۱۳۸۴/۰۹/۱۹).

۸- ضوابط امور روانشناسی در خانه کودکان و نوجوانان (موضوع بخشنامه شماره ۸۲۲/۱/۲/۱۴۹۹ مورخ ۱۳۸۵/۰۹/۰۴).

۹- ضوابط انتخاب و بکارگیری نیروی انسانی بخش شبه خانواده (موضوع بخشنامه شماره ۹۰۰/۸۶/۵۰۵۰۸ مورخ ۱۳۸۶/۱۲/۰۲)

۱۰- طرح سرپرست داوطلب (موضوع بخشنامه شماره ۸۲۲/۱/۱۰۱۶۵ مورخ ۱۳۷۹/۱۲/۰۸).

۱۱- طرح خانه های تربیتی.

۱۲- تفاهم نامه شماره ۸۲۲/۱/۸۹۰۱ مورخ ۱۳۷۹/۱۰/۲۶ معاونت امور اجتماعی و توانبخشی (موضوع شامل سازی فرزندان معلول).

۱۳- ضوابط اجرایی طرح شامل سازی کودکان بی سرپرست معلول (موضوع بخشنامه شماره ۸۲۰/۱/۴۲۴۶ مورخ ۱۳۸۵/۱۲/۰۱).

فصل سوم

هزینه‌های سرمایه‌گذاری طرح

۳- چشم‌انداز بررسی فنی طرح

ساخت، احداث و راه‌اندازی هر مرکز خدماتی نیازمند شناخت مبانی تئوریک و دیدگاه‌های عملی متناسب با شرایط اقتصادی موجود جامعه به منظور نیل به اهداف آن مرکز می‌باشد. بررسی امکان احداث مرکز شبه خانواده (امکان سنجی) ایجاب می‌کند که پارامترهای مختلف و چند جانبه اقتصادی- اجتماعی در یک طرح جامع توجیهی- تحقیقاتی مد نظر قرار گیرند، که از جمله عبارتند از :

۱- تعیین میزان سرمایه‌گذاری مرکز، بررسی منابع سرمایه‌گذاری و راه‌های جذب آن، تحقیقات در زمینه ماهیت خدمات و سرویس‌های مرکز.

۲- نحوه شناسائی، پذیرش و انتخاب فرزندان مورد نظر جهت نگهداری در مرکز، بررسی آلترناتیوهای مختلف و ویژگی‌های اجتماعی و فرهنگی در انتخاب فرزندان.

۳- شناخت فرایندهای مختلف و ویژگی‌های خدمات رسانی، انتخاب لوازم و تجهیزات بهینه و مورد نیاز.

۴- مطالعه در زمینه محل ایجاد مرکز از جهت مختصات منطقه‌ای، شرایط و نحوه چیدمان فضای زیستی و نحوه استفاده از این فضاها.

۵- شناخت صحیح مشخصات فرزندان مورد پذیرش ماهیت و چگونگی ارائه خدمات نگهداری و تربیت آنان و انطباق آن با استانداردهای ملی و بین‌المللی به منظور ارتقاء کیفی خدمات با نگاه به جایگاه و قابلیت شخصیتی و تربیتی فرزندان

این بررسی‌ها مجموعاً در راستای نیل به هدف تحکیم و استمرار فعالیت خدماتی و بهبود ساختار فنی مرکز موزد نظر، توسعه کمی و افزایش کیفی خدمات صورت می‌گیرد.

به منظور برآورد هزینه‌های اجرائی **طرح ایجاد مرکز شبه خانواده موسسه خیریه نورالزهراء (س)**، عوامل و فاکتورهای چندی می‌بایست مورد توجه قرارگیرد :

۱- تعیین میزان و ابعاد مناسب محل ایجاد مرکز با توجه به وضعیت منطقه‌ای آن.

۲- تعیین فضای مورد نیاز مرکز، محل استقرار فضاها، لوازم، تجهیزات، فضای زیستی و خدماتی.

۳- ارتباط منطقی اجزای بخش‌های مختلف مرکز متناسب با فرآیند ارائه خدمات.

۴- حداکثر صرفه‌جویی لازم در هزینه‌های اجرائی و گرایش به استفاده بهینه از فضاهای مورد نظر.

طرح حاضرسعی دارد تا مجموعه عوامل فوق‌الذکر را در این زمینه حتی‌الامکان توضیح و تفصیل نماید.

۳-۱ خلاصه فنی طرح

هدف از اجرای طرح عبارت است از تاسیس و راه‌اندازی یک مرکز شبه خانواده به منظور نگهداری و تحت پوشش قرار دادن تعداد ۱۰ نفر فرزند پسر ۱۷-۱۲ ساله بی سرپرست و یا بد سرپرست در مرحله اول با دامنه فعالیت‌های اجتماعی- فرهنگی و افزایش این تعداد به ۱۵ نفر و ۲۵ نفر در مراحل بعدی، با ویژگی‌های زیر :

۳-۱-۱ پوشش کامل پرورشی و آموزشی این فرزندان تا مرحله رشد کامل فیزیولوژیکی و طی مدارج علمی در بالاترین سطوح.

۳-۱-۲ ارائه خدمات و سرویس‌های آموزشی و مشاوره‌ای در بالاترین سطوح جهت تکمیل تحصیلات علمی و آکادمیک در مراکز دانشگاهی و موسسات معتبر داخلی و بین‌المللی.

۳-۲ هزینه‌های سرمایه‌گذاری طرح

خلاصه هزینه‌های سرمایه‌گذاری ثابت و جاری این طرح در سه مرحله جهت نگهداری تعداد ۱۰ نفر، ۱۵ نفر و ۲۵ نفر فرزند پسر به شرح جدول (۳-۱) اعلام می‌گردد. این توضیح ضروری است که پس از راه‌اندازی مرحله اول طرح، بلافاصله مرحله دوم شروع گردیده و پس از راه‌اندازی مرحله دوم، مرحله سوم طرح اجرا خواهد گردید.

(جدول (۳-۱)- خلاصه گزارش هزینه‌های ثابت و جاری نگهداری کودکان بی سرپرست در بازه سنی ۱۷- ۱۲ سال

ردیف	شرح	مبالغ (ریال)	توضیحات
۱	هزینه سرمایه‌گذاری ثابت برای نگهداری ۱۰ نفر کودک بی سرپرست	۶۳.۲۳۱.۹۰۰.۰۰۰	با احتساب خرید ۳۰۰ مترمربع زمین و ۴۰۰ مترمربع بنا در مناطق یک و دو تهران
۲	هزینه سرمایه‌گذاری ثابت برای نگهداری ۱۵ نفر کودک بی سرپرست	۱۰۳.۸۹۳.۰۵۰.۰۰۰	با احتساب خرید ۵۰۰ مترمربع زمین و ۶۰۰ مترمربع بنا در مناطق یک و دو تهران
۳	هزینه سرمایه‌گذاری ثابت برای نگهداری ۲۵ نفر کودک بی سرپرست	۱۶۴.۶۶۹.۳۵۰.۰۰۰	با احتساب خرید ۸۰۰ مترمربع زمین و ۱.۰۰۰ مترمربع بنا در مناطق یک و دو تهران
۴	هزینه جاری نگهداری یک نفر در ماه	۳۱.۲۸۵.۰۰۰	آنالیز کامل و ریز هزینه‌های مورد نظر در صفحه ۹۰ این گزارش درج گردیده است
۵	هزینه جاری نگهداری هر نفر در سال	۳۷۵.۴۲۰.۰۰۰	
۶	هزینه جاری نگهداری ۱۰ نفر درسال	۳.۷۵۴.۲۰۰.۰۰۰	

ذیلا آنالیز کامل و ریز هزینه‌های طرح در سه مرحله فوق‌الاشعار اعلام می‌گردد.

۳-۲-۱ هزینه‌های سرمایه‌گذاری ثابت برای نگهداری تعداد ۱۰ نفر کودکان بی‌سرپرست در بازه سنی ۱۷- ۱۲ سال

جدول (۳-۲)- هزینه‌های سرمایه‌گذاری ثابت جهت احداث مرکز نگهداری کودکان بی سرپرست برای تعداد ۱۰ نفر

ردیف	شرح اقلام مورد نیاز	مبالغ (ریال)	توضیحات
۱	ساختمان- حدود ۳۰۰ متر	۶۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰	محاسبات ساختمان به صورت : خرید زمین در منطقه یک با قیمت هر مترمربع ۲۰۰ میلیون ریال دیده شده است؛ به طوری که در دو طبقه حدودا ۴۰۰ مترمربع بنا داشته باشد.
۲	هزینه جهت بازسازی و تعمیرات	۱.۵۰۰.۰۰۰.۰۰۰	
۳	اثاثیه و لوازم اداری	۵۶۳.۸۰۰.۰۰۰	
۴	لوازم خواب	۱۹۶.۵۰۰.۰۰۰	
۵	لوازم آموزشی و تفریحی	۱۰۳.۹۰۰.۰۰۰	
۶	تاسیسات	۹۴.۰۰۰.۰۰۰	
۷	وسائط نقلیه	۴۰۰.۰۰۰.۰۰۰	
۸	لوازم آشپزخانه	۳۷۳.۷۰۰.۰۰۰	
جمع سرمایه گذاری ثابت		۶۳.۲۳۱.۹۰۰.۰۰۰	

جدول (۳-۳)- اثاثیه و لوازم اداری مبالغ به ریال

ردیف	شرح اقلام مورد نیاز	تعداد	قیمت واحد	جمع کل
۱	میز مدیریتی	۱	۱۲,۰۰۰,۰۰۰	۱۲,۰۰۰,۰۰۰
۲	میز کارمندی	۴	۶,۰۰۰,۰۰۰	۲۴,۰۰۰,۰۰۰
۳	میز کنفرانس ده نفره	۱	۱۵,۰۰۰,۰۰۰	۱۵,۰۰۰,۰۰۰
۴	میز غذا خوری ده نفره	۱	۲۵,۰۰۰,۰۰۰	۲۵,۰۰۰,۰۰۰
۵	صندلی گردون	۴	۳,۵۰۰,۰۰۰	۱۴,۰۰۰,۰۰۰
۶	صندلی ثابت	۱۰	۲,۵۰۰,۰۰۰	۲۵,۰۰۰,۰۰۰
۷	تلفن ثابت	۴	۲,۵۰۰,۰۰۰	۱۰,۰۰۰,۰۰۰
۸	پرینتر سیاه و سفید ۴ کاره	۱	۱۰,۰۰۰,۰۰۰	۱۰,۰۰۰,۰۰۰
۹	پرینتر رنگی	۱	۵۰,۰۰۰,۰۰۰	۵۰,۰۰۰,۰۰۰
۱۰	کمد کتابخانه	۳	۷,۰۰۰,۰۰۰	۲۱,۰۰۰,۰۰۰
۱۱	فایل کشویی جهت بایگانی	۵	۲,۵۰۰,۰۰۰	۱۲,۵۰۰,۰۰۰
۱۲	تخته وایت برد	۲	۴۰۰,۰۰۰	۸۰۰,۰۰۰
۱۳	کامپیوتر	۶	۲۰,۰۰۰,۰۰۰	۱۲۰,۰۰۰,۰۰۰
۱۴	لپ تاپ	۱	۲۲,۰۰۰,۰۰۰	۲۲,۰۰۰,۰۰۰
۱۵	تلویزیون	۲	۴۰,۰۰۰,۰۰۰	۸۰,۰۰۰,۰۰۰
۱۶	دوربین مدار بسته	۱	۱۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۱۰۰,۰۰۰,۰۰۰
۱۷	ساعت دیواری	۵	۵۰۰,۰۰۰	۲,۵۰۰,۰۰۰
۱۸	سایر لوازم اداری	۱	۲۰,۰۰۰,۰۰۰	۲۰,۰۰۰,۰۰۰
جمع کل				۵۶۳.۸۰۰.۰۰۰

جدول (۳-۴)- لوازم خواب مورد نیاز — مبالغ به ریال

ردیف	شرح اقلام مورد نیاز	تعداد	فی	جمع کل
۱	تخت خواب کودک	۱۰	۵,۰۰۰,۰۰۰	۵۰,۰۰۰,۰۰۰
۲	کمد لباس	۱۰	۳,۰۰۰,۰۰۰	۳۰,۰۰۰,۰۰۰
۳	جا کفشی	۴	۱,۰۰۰,۰۰۰	۴,۰۰۰,۰۰۰
۴	تشک	۱۰	۴,۰۰۰,۰۰۰	۴۰,۰۰۰,۰۰۰
۵	میز مطالعه	۱۰	۲,۰۰۰,۰۰۰	۲۰,۰۰۰,۰۰۰
۶	بالش	۱۰	۲۰۰,۰۰۰	۲,۰۰۰,۰۰۰
۷	صندلی	۱۰	۲۵۰,۰۰۰	۲,۵۰۰,۰۰۰
۸	کتابخانه	۴	۲,۰۰۰,۰۰۰	۸,۰۰۰,۰۰۰
۹	فایل شخصی	۱۰	۱,۰۰۰,۰۰۰	۱۰,۰۰۰,۰۰۰
۱۰	پرده	۱	۳۰,۰۰۰,۰۰۰	۳۰,۰۰۰,۰۰۰
جمع کل				۱۹۶.۵۰۰.۰۰۰

جدول (۳-۵)- لوازم ورزشی و تفریحی — مبالغ به ریال

ردیف	شرح اقلام مورد نیاز	تعداد	فی	جمع کل
۱	میز پینک پنگ	۱	۶,۵۰۰,۰۰۰	۶,۵۰۰,۰۰۰
۲	راکت و لوازم پینگ پنگ	۲	۵۰۰,۰۰۰	۱,۰۰۰,۰۰۰
۳	فوتبال دستی	۱	۱,۴۰۰,۰۰۰	۱,۴۰۰,۰۰۰
۴	توپ	۴	۵۰۰,۰۰۰	۲,۰۰۰,۰۰۰
۵	تی شرت ورزشی	۱۰	۵۰۰,۰۰۰	۵,۰۰۰,۰۰۰
۶	کاپشن ورزشی	۱۰	۱,۵۰۰,۰۰۰	۱۵,۰۰۰,۰۰۰
۷	شلوار ورزشی	۱۰	۱,۰۰۰,۰۰۰	۱۰,۰۰۰,۰۰۰
۸	کتانی ورزشی	۱۰	۱,۰۰۰,۰۰۰	۱۰,۰۰۰,۰۰۰
۹	کفش کوه	۱۰	۲,۰۰۰,۰۰۰	۲۰,۰۰۰,۰۰۰
۱۰	مایو شنا	۱۰	۳۰۰,۰۰۰	۳,۰۰۰,۰۰۰
۱۱	لوازم بازی در حیاط	-	۳۰,۰۰۰,۰۰۰	۳۰,۰۰۰,۰۰۰
جمع کل				۱۰۳.۹۰۰.۰۰۰

جدول (۳-۶)- تاسیسات مبالغ به ریال

ردیف	شرح اقلام مورد نیاز	تعداد	فی	جمع کل
۱	کولر گازی	۲	۲۵,۰۰۰,۰۰۰	۵۰,۰۰۰,۰۰۰
۲	لوازم گرمایشی	۴	۴,۰۰۰,۰۰۰	۱۶,۰۰۰,۰۰۰
۳	کولر آبی	۲	۸,۰۰۰,۰۰۰	۱۶,۰۰۰,۰۰۰
۴	کپسول آتش نشانی	۴	۳,۰۰۰,۰۰۰	۱۲,۰۰۰,۰۰۰
جمع کل				۹۴.۰۰۰.۰۰۰

جدول (۳-۷)- لوازم آشپزخانه مبالغ به ریال

ردیف	شرح اقلام مورد نیاز	تعداد	فی	جمع کل
۱	یخچال صنعتی	۱	۱۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۱۰۰,۰۰۰,۰۰۰
۲	یخچال ۲۸ فوت	۲	۴۵,۰۰۰,۰۰۰	۹۰,۰۰۰,۰۰۰
۳	گاز	۲	۱۵,۰۰۰,۰۰۰	۳۰,۰۰۰,۰۰۰
۴	هود صنعتی	۲	۷,۰۰۰,۰۰۰	۱۴,۰۰۰,۰۰۰
۵	سرویس غذا خوری ۲ ست ۶ نفر	۲	۵,۰۰۰,۰۰۰	۱۰,۰۰۰,۰۰۰
۶	قابلمه سرویس کامل	۲	۱۴,۰۰۰,۰۰۰	۲۸,۰۰۰,۰۰۰
۷	قاشق وچنگال	۳	۵۰۰,۰۰۰	۱,۵۰۰,۰۰۰
۸	لیوان و استکان	۳	۴۰۰,۰۰۰	۱,۲۰۰,۰۰۰
۹	جارو برقی	۲	۱۲,۰۰۰,۰۰۰	۲۴,۰۰۰,۰۰۰
۱۰	چرخ گوشت	۱	۱۵,۰۰۰,۰۰۰	۱۵,۰۰۰,۰۰۰
۱۱	آب میوه گیری برقی	۱	۱۰,۰۰۰,۰۰۰	۱۰,۰۰۰,۰۰۰
۱۲	سایر لوازم آشپزخانه	۱	۵۰,۰۰۰,۰۰۰	۵۰,۰۰۰,۰۰۰
جمع کل				۳۷۳.۷۰۰.۰۰۰

۳-۲-۲ هزینه‌های سرمایه‌گذاری ثابت برای نگهداری تعداد ۱۵ نفر کودکان بی‌سرپرست در بازه سنی ۱۷- ۱۲ سال

جدول (۳-۸)- هزینه‌های سرمایه‌گذاری جهت احداث مرکز نگهداری کودکان بی سرپرست برای تعداد ۱۵ نفر

ردیف	شرح اقلام مورد نیاز	مبالغ به ریال	توضیحات
۱	ساختمان- حد.ود ۵۰۰ متر	۱۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰	محاسبه ساختمان به صورت : خرید زمین به متراژ ۵۰۰ متر در منطقه یک با قیمت هر مترمربع ۲۰۰ میلیون ریال دیده شده است؛ به طوری که در دو طبقه حدودا ۶۰۰ مترمربع بنا داشته باشد.
۲	هزینه احتمالی جهت بازسازی وتعمیرات	۲,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰	
۳	اثاثیه و لوازم اداری	۶۰۱,۳۰۰,۰۰۰	
۴	لوازم خواب	۲۷۵,۷۵۰,۰۰۰	
۵	لوازم آموزشی وتفریحی	۱۳۵,۴۰۰,۰۰۰	
۶	تاسیسات	۱۰۱,۰۰۰,۰۰۰	
۷	وسائط نقلیه	۴۰۰,۰۰۰,۰۰۰	
۸	لوازم آشپزخانه	۳۷۹,۶۰۰,۰۰۰	
جمع سرمایه گذاری ثابت		۱۰۳.۸۹۳.۰۵۰.۰۰۰	

جدول (۳-۹)- اثاثیه و لوازم اداری مبالغ به ریال

ردیف	شرح اقلام مورد نیاز	تعداد	قیمت واحد	جمع کل
۱	میز مدیریتی	۱	۱۲,۰۰۰,۰۰۰	۱۲,۰۰۰,۰۰۰
۲	میز کارمندی	۴	۶,۰۰۰,۰۰۰	۲۴,۰۰۰,۰۰۰
۳	میز کنفرانس ده نفره	۱	۱۵,۰۰۰,۰۰۰	۱۵,۰۰۰,۰۰۰
۴	میز غذا خوری ده نفره	۲	۲۵,۰۰۰,۰۰۰	۵۰,۰۰۰,۰۰۰
۵	صندلی گردون	۴	۳,۵۰۰,۰۰۰	۱۴,۰۰۰,۰۰۰
۶	صندلی ثابت	۱۵	۲,۵۰۰,۰۰۰	۳۷,۵۰۰,۰۰۰
۷	تلفن ثابت	۴	۲,۵۰۰,۰۰۰	۱۰,۰۰۰,۰۰۰
۸	پرینتر سیاه و سفید ۴ کاره	۱	۱۰,۰۰۰,۰۰۰	۱۰,۰۰۰,۰۰۰
۹	پرینتر رنگی	۱	۵۰,۰۰۰,۰۰۰	۵۰,۰۰۰,۰۰۰
۱۰	کمد کتابخانه	۳	۷,۰۰۰,۰۰۰	۲۱,۰۰۰,۰۰۰
۱۱	فایل کشویی جهت بایگانی	۵	۲,۵۰۰,۰۰۰	۱۲,۵۰۰,۰۰۰
۱۲	تخته وایت برد	۲	۴۰۰,۰۰۰	۸۰۰,۰۰۰
۱۳	کامپیوتر	۶	۲۰,۰۰۰,۰۰۰	۱۲۰,۰۰۰,۰۰۰
۱۴	لپ تاپ	۱	۲۲,۰۰۰,۰۰۰	۲۲,۰۰۰,۰۰۰
۱۵	تلویزیون	۲	۴۰,۰۰۰,۰۰۰	۸۰,۰۰۰,۰۰۰
۱۶	دوربین مدار بسته	۱	۱۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۱۰۰,۰۰۰,۰۰۰
۱۷	ساعت دیواری	۵	۵۰۰,۰۰۰	۲,۵۰۰,۰۰۰
۱۸	سایر لوازم اداری	۱	۲۰,۰۰۰,۰۰۰	۲۰,۰۰۰,۰۰۰
جمع کل				۶۰۱.۳۰۰.۰۰۰

جدول (۳-۱۰)- لوازم خواب مبالغ به ریال

ردیف	شرح اقلام مورد نیاز	تعداد	فی	جمع کل
۱	تخت خواب نوجوان	۱۵	۵,۰۰۰,۰۰۰	۷۵,۰۰۰,۰۰۰
۲	کمد لباس	۱۵	۳,۰۰۰,۰۰۰	۴۵,۰۰۰,۰۰۰
۳	جا کفشی	۴	۱,۰۰۰,۰۰۰	۴,۰۰۰,۰۰۰
۴	تشک	۱۵	۴,۰۰۰,۰۰۰	۶۰,۰۰۰,۰۰۰
۵	میز مطالعه	۱۵	۲,۰۰۰,۰۰۰	۳۰,۰۰۰,۰۰۰
۶	بالش	۱۵	۲۰۰,۰۰۰	۳,۰۰۰,۰۰۰
۷	صندلی	۱۵	۲۵۰,۰۰۰	۳,۷۵۰,۰۰۰
۸	کتابخانه	۵	۲,۰۰۰,۰۰۰	۱۰,۰۰۰,۰۰۰
۹	فایل شخصی	۱۵	۱,۰۰۰,۰۰۰	۱۵,۰۰۰,۰۰۰
۱۰	پرده	۱	۳۰,۰۰۰,۰۰۰	۳۰,۰۰۰,۰۰۰
جمع کل				۲۷۵.۷۵۰.۰۰۰

جدول (۳-۱۱)- لوازم ورزشی و تفریحی مبالغ به ریال

ردیف	شرح اقلام مورد نیاز	تعداد	فی	جمع کل
۱	میز پینک پنگ	۱	۶,۵۰۰,۰۰۰	۶,۵۰۰,۰۰۰
۲	راکت و لوازم پینگ پنگ	۲	۵۰۰,۰۰۰	۱,۰۰۰,۰۰۰
۳	فوتبال دستی	۱	۱,۴۰۰,۰۰۰	۱,۴۰۰,۰۰۰
۴	توپ	۴	۵۰۰,۰۰۰	۲,۰۰۰,۰۰۰
۵	تی شرت ورزشی	۱۵	۵۰۰,۰۰۰	۷,۵۰۰,۰۰۰
۶	کاپشن ورزشی	۱۵	۱,۵۰۰,۰۰۰	۲۲,۵۰۰,۰۰۰
۷	شلوار ورزشی	۱۵	۱,۰۰۰,۰۰۰	۱۵,۰۰۰,۰۰۰
۸	کتانی ورزشی	۱۵	۱,۰۰۰,۰۰۰	۱۵,۰۰۰,۰۰۰
۹	کفش کوه	۱۵	۲,۰۰۰,۰۰۰	۳۰,۰۰۰,۰۰۰
۱۰	مایو شنا	۱۵	۳۰۰,۰۰۰	۴,۵۰۰,۰۰۰
۱۱	لوازم بازی در حیاط	-	۳۰,۰۰۰,۰۰۰	۳۰,۰۰۰,۰۰۰
جمع کل				۱۳۵.۴۰۰.۰۰۰

جدول (۳-۱۲)- تاسیسات مبالغ به ریال

ردیف	شرح اقلام مورد نیاز	تعداد	فی	جمع کل
۱	کولر گازی	۲	۲۵,۰۰۰,۰۰۰	۵۰,۰۰۰,۰۰۰
۲	لوازم گرمایشی	۵	۴,۰۰۰,۰۰۰	۲۰,۰۰۰,۰۰۰
۳	کولر آبی	۲	۸,۰۰۰,۰۰۰	۱۶,۰۰۰,۰۰۰
۴	کپسول آتش نشانی	۵	۳,۰۰۰,۰۰۰	۱۵,۰۰۰,۰۰۰
	جمع کل			۱۰۱.۰۰۰.۰۰۰

جدول (۳-۱۳)- لوازم آشپزخانه مبالغ به ریال

ردیف	شرح اقلام مورد نیاز	تعداد	فی	جمع کل
۱	یخچال صنعتی	۱	۱۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۱۰۰,۰۰۰,۰۰۰
۲	یخچال ۲۸ فوت	۲	۴۵,۰۰۰,۰۰۰	۹۰,۰۰۰,۰۰۰
۳	گاز	۲	۱۵,۰۰۰,۰۰۰	۳۰,۰۰۰,۰۰۰
۴	هود صنعتی	۲	۷,۰۰۰,۰۰۰	۱۴,۰۰۰,۰۰۰
۵	سرویس غذا خوری ۲ ست ۶ نفر	۳	۵,۰۰۰,۰۰۰	۱۵,۰۰۰,۰۰۰
۶	قابلمه سرویس کامل	۲	۱۴,۰۰۰,۰۰۰	۲۸,۰۰۰,۰۰۰
۷	قاشق وچنگال	۴	۵۰۰,۰۰۰	۲,۰۰۰,۰۰۰
۸	لیوان و استکان	۴	۴۰۰,۰۰۰	۱,۶۰۰,۰۰۰
۹	جارو برقی	۲	۱۲,۰۰۰,۰۰۰	۲۴,۰۰۰,۰۰۰
۱۰	چرخ گوشت	۱	۱۵,۰۰۰,۰۰۰	۱۵,۰۰۰,۰۰۰
۱۱	آب میوه گیری برقی	۱	۱۰,۰۰۰,۰۰۰	۱۰,۰۰۰,۰۰۰
۱۲	سایر لوازم آشپزخانه	۱	۵۰,۰۰۰,۰۰۰	۵۰,۰۰۰,۰۰۰
	جمع کل			۳۷۹.۶۰۰.۰۰۰

۳-۲-۳ هزینه‌های سرمایه‌گذاری ثابت برای نگهداری تعداد ۲۵ نفر کودکان بی‌سرپرست در بازه سنی ۱۷- ۱۲ سال

جدول (۳-۱۴)- هزینه‌های سرمایه گذاری ثابت جهت احداث مرکز نگهداری کودکان بی سرپرست برای تعداد ۲۵ نفر

ردیف	شرح اقلام مورد نیاز	مبالغ به ریال	توضیحات
۱	ساختمان- حدود ۸۰۰ متر	۱۶۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰	محاسبه ساختمان صورت : خرید زمین در منطقه یک با قیمت هر مترمربع ۲۰۰ میلیون ریال دیده شده است به طوری که در دو طبقه حدودا ۱.۰۰۰ مترمربع بنا داشته باشد
۲	هزینه احتمالی جهت بازسازی و تعمیرات	۲,۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰	
۳	اثاثیه و لوازم اداری	۶۰۱,۳۰۰,۰۰۰	
۴	لوازم خواب	۴۳۷,۲۵۰,۰۰۰	
۵	لوازم آموزشی وتفریحی	۱۹۸,۴۰۰,۰۰۰	
۶	تاسیسات	۱۱۳,۰۰۰,۰۰۰	
۷	وسائط نقلیه	۴۰۰,۰۰۰,۰۰۰	
۸	لوازم آشپزخانه	۴۱۹,۴۰۰,۰۰۰	
جمع سرمایه گذاری ثابت		۱۶۴.۶۶۹.۳۵۰.۰۰۰	

جدول (۳-۱۵)- اثاثیه و لوازم اداری مبالغ به ریال

ردیف	شرح اقلام مورد نیاز	تعداد	قیمت واحد	جمع کل
۱	میز مدیریتی	۱	۱۲,۰۰۰,۰۰۰	۱۲,۰۰۰,۰۰۰
۲	میز کارمندی	۴	۶,۰۰۰,۰۰۰	۲۴,۰۰۰,۰۰۰
۳	میز کنفرانس ده نفره	۱	۱۵,۰۰۰,۰۰۰	۱۵,۰۰۰,۰۰۰
۴	میز غذا خوری ده نفره	۱	۲۵,۰۰۰,۰۰۰	۲۵,۰۰۰,۰۰۰
۵	صندلی گردون	۴	۳,۵۰۰,۰۰۰	۱۴,۰۰۰,۰۰۰
۶	صندلی ثابت	۲۵	۲,۵۰۰,۰۰۰	۶۲,۵۰۰,۰۰۰
۷	تلفن ثابت	۴	۲,۵۰۰,۰۰۰	۱۰,۰۰۰,۰۰۰
۸	پرینتر سیاه و سفید ۴ کاره	۱	۱۰,۰۰۰,۰۰۰	۱۰,۰۰۰,۰۰۰
۹	پرینتر رنگی	۱	۵۰,۰۰۰,۰۰۰	۵۰,۰۰۰,۰۰۰
۱۰	کمد کتابخانه	۳	۷,۰۰۰,۰۰۰	۲۱,۰۰۰,۰۰۰
۱۱	فایل کشویی جهت بایگانی	۵	۲,۵۰۰,۰۰۰	۱۲,۵۰۰,۰۰۰
۱۲	تخته وایت برد	۲	۴۰۰,۰۰۰	۸۰۰,۰۰۰
۱۳	کامپیوتر	۶	۲۰,۰۰۰,۰۰۰	۱۲۰,۰۰۰,۰۰۰
۱۴	لپ تاپ	۱	۲۲,۰۰۰,۰۰۰	۲۲,۰۰۰,۰۰۰
۱۵	تلویزیون	۲	۴۰,۰۰۰,۰۰۰	۸۰,۰۰۰,۰۰۰
۱۶	دوربین مدار بسته	۱	۱۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۱۰۰,۰۰۰,۰۰۰
۱۷	ساعت دیواری	۵	۵۰۰,۰۰۰	۲,۵۰۰,۰۰۰
۱۸	سایر لوازم اداری	۱	۲۰,۰۰۰,۰۰۰	۲۰,۰۰۰,۰۰۰
جمع کل				۶۰۱.۳۰۰.۰۰۰

جدول (۳-۱۶)- لوازم خواب — مبالغ به ریال

ردیف	شرح اقلام مورد نیاز	تعداد	فی	جمع کل
۱	تخت خواب کودک	۲۵	۵,۰۰۰,۰۰۰	۱۲۵,۰۰۰,۰۰۰
۲	کمد لباس	۲۵	۳,۰۰۰,۰۰۰	۷۵,۰۰۰,۰۰۰
۳	جا کفشی	۵	۱,۰۰۰,۰۰۰	۵,۰۰۰,۰۰۰
۴	تشک	۲۵	۴,۰۰۰,۰۰۰	۱۰۰,۰۰۰,۰۰۰
۵	میز مطالعه	۲۵	۲,۰۰۰,۰۰۰	۵۰,۰۰۰,۰۰۰
۶	بالش	۲۵	۲۰۰,۰۰۰	۵,۰۰۰,۰۰۰
۷	صندلی	۲۵	۲۵۰,۰۰۰	۶,۲۵۰,۰۰۰
۸	کتابخانه	۸	۲,۰۰۰,۰۰۰	۱۶,۰۰۰,۰۰۰
۹	فایل شخصی	۲۵	۱,۰۰۰,۰۰۰	۲۵,۰۰۰,۰۰۰
۱۰	پرده	۱	۳۰,۰۰۰,۰۰۰	۳۰,۰۰۰,۰۰۰
جمع کل				۴۳۷.۲۵۰.۰۰۰

جدول (۳-۱۷)- لوازم ورزشی و تفریحی — مبالغ به ریال

ردیف	شرح اقلام مورد نیاز	تعداد	فی	جمع کل
۱	میز پینک پنگ	۱	۶,۵۰۰,۰۰۰	۶,۵۰۰,۰۰۰
۲	راکت و لوازم پینگ پنگ	۲	۵۰۰,۰۰۰	۱,۰۰۰,۰۰۰
۳	فوتبال دستی	۱	۱,۴۰۰,۰۰۰	۱,۴۰۰,۰۰۰
۴	توپ	۴	۵۰۰,۰۰۰	۲,۰۰۰,۰۰۰
۵	تی شرت ورزشی	۲۵	۵۰۰,۰۰۰	۱۲,۵۰۰,۰۰۰
۶	کاپشن ورزشی	۲۵	۱,۵۰۰,۰۰۰	۳۷,۵۰۰,۰۰۰
۷	شلوار ورزشی	۲۵	۱,۰۰۰,۰۰۰	۲۵,۰۰۰,۰۰۰
۸	کتانی ورزشی	۲۵	۱,۰۰۰,۰۰۰	۲۵,۰۰۰,۰۰۰
۹	کفش کوه	۲۵	۲,۰۰۰,۰۰۰	۵۰,۰۰۰,۰۰۰
۱۰	مایو شنا	۲۵	۳۰۰,۰۰۰	۷,۵۰۰,۰۰۰
۱۱	لوازم بازی در حیاط	-	۳۰,۰۰۰,۰۰۰	۳۰,۰۰۰,۰۰۰
جمع کل				۱۹۸.۴۰۰.۰۰۰

جدول (۳-۱۸)- تاسیسات مبالغ به ریال

ردیف	شرح اقلام مورد نیاز	تعداد	فی	جمع کل
۱	کولر گازی	۲	۲۵,۰۰۰,۰۰۰	۵۰,۰۰۰,۰۰۰
۲	لوازم گرمایشی	۶	۴,۰۰۰,۰۰۰	۲۴,۰۰۰,۰۰۰
۳	کولر آبی	۳	۸,۰۰۰,۰۰۰	۲۴,۰۰۰,۰۰۰
۴	کپسول آتش نشانی	۵	۳,۰۰۰,۰۰۰	۱۵,۰۰۰,۰۰۰
جمع کل				۱۱۳.۰۰۰.۰۰۰

جدول (۳-۱۹)- لوازم آشپزخانه مبالغ به ریال

ردیف	شرح اقلام مورد نیاز	تعداد	فی	جمع کل
۱	یخچال صنعتی	۱	۱۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۱۰۰,۰۰۰,۰۰۰
۲	یخچال ۲۸ فوت	۲	۴۵,۰۰۰,۰۰۰	۹۰,۰۰۰,۰۰۰
۳	گاز	۲	۱۵,۰۰۰,۰۰۰	۳۰,۰۰۰,۰۰۰
۴	هود صنعتی	۲	۷,۰۰۰,۰۰۰	۱۴,۰۰۰,۰۰۰
۵	سرویس غذا خوری ۲ ست ۶ نفر	۵	۵,۰۰۰,۰۰۰	۲۵,۰۰۰,۰۰۰
۶	قابلمه سرویس کامل	۴	۱۴,۰۰۰,۰۰۰	۵۶,۰۰۰,۰۰۰
۷	قاشق وچنگال	۶	۵۰۰,۰۰۰	۳,۰۰۰,۰۰۰
۸	لیوان و استکان	۶	۴۰۰,۰۰۰	۲,۴۰۰,۰۰۰
۹	جارو برقی	۲	۱۲,۰۰۰,۰۰۰	۲۴,۰۰۰,۰۰۰
۱۰	چرخ گوشت	۱	۱۵,۰۰۰,۰۰۰	۱۵,۰۰۰,۰۰۰
۱۱	آب میوه گیری برقی	۱	۱۰,۰۰۰,۰۰۰	۱۰,۰۰۰,۰۰۰
۱۲	سایر لوازم آشپزخانه	۱	۵۰,۰۰۰,۰۰۰	۵۰,۰۰۰,۰۰۰
جمع کل				۴۱۹.۴۰۰.۰۰۰

۳-۲-۴ هزینه‌های جاری برای نگهداری تعداد هر نفر کودک بی‌سرپرست در بازه سنی ۱۷- ۱۲ سال

جدول (۳-۲۰)- هزینه جاری مرکز نگهداری کودکان بی سرپرست در بازه سنی ۱۷-۱۲ سال به ازای هر نفر

ردیف	شرح اقلام مورد نیاز	هزینه ماهانه (ریال)	هزینه سالیانه (ریال)	درصد نسبت به کل
۱	پوشاک	۱,۲۷۰,۰۰۰	۱۵,۲۴۰,۰۰۰	٪ ۴
۲	پول توجیبی	۳۰۰,۰۰۰	۳,۶۰۰,۰۰۰	٪ ۱
۳	حقوق و دستمزد	۱۳,۶۰۰,۰۰۰	۱۶۳,۲۰۰,۰۰۰	٪ ۴۳
۴	آب، برق، سوخت و ارتباطات	۳۸۰,۰۰۰	۴,۵۶۰,۰۰۰	٪ ۱
۵	هزینه مواد غذایی	۵,۴۰۰,۰۰۰	۶۴,۸۰۰,۰۰۰	٪ ۱۷
۶	هزینه تعمیرات و نگهداری ساختمان	۱,۲۵۰,۰۰۰	۱۵,۰۰۰,۰۰۰	٪ ۴
۷	ایاب و ذهاب	۱,۶۶۶,۶۶۷	۲۰,۰۰۰,۰۰۰	٪ ۵
۸	اوقات فراغت	۷۶۵,۰۰۰	۹,۱۸۰,۰۰۰	٪ ۲
۹	مسافرت	۲,۵۰۰,۰۰۰	۳۰,۰۰۰,۰۰۰	٪ ۸
۱۰	لوازم مصرفی اداری	۴۶۶,۶۶۷	۵,۶۰۰,۰۰۰	٪ ۱
۱۱	آموزش	۸۳۳,۳۳۳	۱۰,۰۰۰,۰۰۰	٪ ۳
۱۲	بهداشت و درمان	۶۶۶,۶۶۷	۸,۰۰۰,۰۰۰	٪ ۲
۱۳	مناسبت‌های ویژه	۲,۰۰۰,۰۰۰	۲۴,۰۰۰,۰۰۰	٪ ۶
۱۴	ملحفه	۸۶,۶۶۷	۱,۰۴۰,۰۰۰	٪ ۰
۱۵	پتو	۱۰۰,۰۰۰	۱,۲۰۰,۰۰۰	٪ ۰
۱۶	شهریه دانشجویی			
۱۷	مسکن بعد از سن ۱۸ سالگی			
۱۸	اشتغال			
۱۹	ازدواج			
۲۰	لوازم ضروری زندگی			
مجموع هزینه جاری به ازای هر نفر		۳۱.۲۸۵.۰۰۰	۳۷۵.۴۲۰.۰۰۰	٪ ۱۰۰